

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Ekonomika obce Třebestovice

Jitka Váňová

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jitka Váňová

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Jičín

Název práce

Ekonomika obce Třebestovice

Název anglicky

Economics of the Třebestovice municipality

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zhodnocení hospodaření obce Třebestovice v letech 2017 až 2021 pomocí vybraných metod finanční analýzy subjektu. Na základě výsledků finanční analýzy subjektu budou stanoveny závěry, návrhy a doporučení pro stabilizaci a rozvoj analyzované obce.

Metodika

- 1) Vymezení teoretických východisek
- 2) Základní charakteristika obce Třebestovice
- 3) Výběr metod finanční analýzy
- 4) Aplikace vybraných metod na reálná data z praxe
- 5) Vyhodnocení výsledků
- 6) Závěry, návrhy a doporučení

Doporučený rozsah práce

30-50 stran textu

Klíčová slova

obec, Třebestovice, finanční analýza, ukazatelé SIMU, rozpočet

---

Doporučené zdroje informací

ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. Demokracie v lokálním politickém prostoru, Praha: Grada, 2010, 240 s. ISBN 978-80-247-3061-5

OCHRANA, František, PAVEL, Jan, VÍTEK, Leoš a kol. Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit, Praha: Grada, 2010, 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

OUTRISINOVÁ, Milana, a kol., 2011. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek. Praha: C. H. Beck. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4

PEKOVÁ, Jitka, JETMAR, Marek, TOTH, Petr. Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, 784 s. ISBN 978-80-7598-209-4

PROVAZNIKOVÁ, Romana, Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe. Praha: Grada, 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. Finanční analýza 7. aktuální vydání metody, ukazatele, využití v praxi. Praha: Grada. 168 s. ISBN 978-80-271-4235-4.

STILLMAN, Richard J. Americká vs. evropská veřejná správa: Dělá veřejná správa moderní stát, nebo stát dělá veřejnou správu? Public Administration Review 57, č. 4 (1997): 332–38.
<https://doi.org/10.2307/977316>.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 16. 6. 2022

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 24. 11. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Ekonomika obce Třebestovice“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14. března 2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Heleně Řezbové, Ph.D., za spolupráci a konzultace při zpracování mé bakalářské práce, zejména pak za cenné rady, podnětné připomínky a konstruktivní podněty, které mi při vedení práce poskytla. Dále bych ráda poděkovala účetní obce Třebestovice paní Ivetě Kudriové za poskytnuté podkladové materiály potřebné k provedení finanční analýzy obce Třebestovice.

Ekonomika obce Třebestovice

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je analýza a následné zhodnocení hospodaření obce Třebestovice v časovém rozmezí 2017–2021. První část práce se zabývá problematikou veřejné správy včetně její ekonomické stránky v čistě teoretické rovině. Jejího zpracování bylo docíleno pomocí odborné literatury a internetových zdrojů. Teoretická část se věnuje nejen charakteristice a struktuře veřejné správy, ale také veřejným a územním rozpočtům. Dále představuje i tematiku spojenou s účetnictvím, zdroji a metodami finanční analýzy. Poznatky získané v teoretické části práce jsou následně aplikovány na veřejně dostupná a obcí poskytnutá data. V praktické části je proveden rozbor účetních výkazů rozpočtu a výkazu zisku a ztráty. Důkladné analýze jsou podrobeny také položky příjmů a výdajů obecního rozpočtu. Hospodaření obce je zhodnoceno prostřednictvím finanční analýzy za použití metod vhodných pro finanční hodnocení veřejné organizace. Závěrečná část práce hodnotí a porovnává výsledky provedených finančních analýz s doporučenými hodnotami, které byly odhaleny již v části teoretické. Na základě výsledků získaných z provedených analýz jsou navržena opatření a doporučení za účelem navýšení rozpočtových příjmů a snížení výdajů, jež mají dopad na ekonomickou stabilizaci obce Třebestovice. Závěr práce představují návrhy na další rozvoj analyzované obce.

Klíčová slova: finanční analýza, obec, příjmy, poměrové ukazatele, Třebestovice, ukazatelé SIMU, rozpočet, veřejná správa, výdaje

The Economy of the Municipality of Třebestovice

Abstract

The goal of the bachelor's thesis is an analysis and a subsequent evaluation of the management of the municipality of Třebestovice in the period 2017 - 2021.

The first part of the thesis deals with the issue of public administration, including its economic side, on a purely theoretical level. Its processing was completed with the help of professional literature and other Internet resources. The theoretical part is devoted not only to the characteristics and structure of public administration but also to public and territorial budgets. It also presents topics related to accounting, sources, and methods of financial analysis.

The knowledge gained in the theoretical part of the work is subsequently applied to publicly available data and data provided by the municipality. In the practical part, an analysis of the budget accounting statements and the profit and loss statement is then carried out. The income and expenditure of the budget were also subjected to a thorough analysis. The municipality's economy was evaluated through a financial analysis using appropriate methods suitable for the financial evaluation of a public organization.

The last part of the work evaluates and compares the results of the performed financial analyses with the recommended values, which were already revealed by the theoretical part of the thesis. Based on the obtained results measures and recommendations are proposed to increase budget revenues and reduce expenses, which have an impact on the economic stabilization of the municipality of Třebestovice. The conclusion of the thesis proposes further development of the analyzed municipality.

Keywords: financial analysis, municipality, income, ratios, Třebestovice, SIMU indicators, budget, public administration, expenses

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická část práce	15
3.1 Veřejný sektor v ekonomice.....	15
3.1.1 Funkce veřejného sektoru v ekonomii	15
3.1.2 Financování veřejných činností	16
3.2 Charakteristika a struktura veřejné správy	16
3.2.1 Systém veřejné správy	16
3.2.2 Americká vs. evropská veřejná správa	16
3.2.3 Struktura veřejné správy	17
3.3 Územní samospráva	17
3.3.1 Vymezení a působnost obcí v ČR.....	17
3.3.2 Orgány obce.....	17
3.3.3 Přezkoumání hospodaření	18
3.3.4 Správa majetku	18
3.3.5 Finanční hospodaření	19
3.3.6 Rozpočtový proces.....	20
3.3.7 Struktura veřejných rozpočtů.....	20
3.3.8 Struktura územního rozpočtu.....	21
3.3.9 Rozsah soběstačnosti veřejných rozpočtů.....	21
3.4 Příjmy veřejných rozpočtů	21
3.4.1 Daňové příjmy	22
3.4.2 Transfery a dotace.....	22
3.4.3 Nedaňové příjmy.....	22
3.4.4 Návrátne zdroje – úvěry a půjčky	22
3.5 Výdaje veřejných rozpočtů	23
3.5.1 Členění výdajů	23
3.5.2 Ekonomické hledisko členění výdajů	24
3.5.3 Výdaje členěné dle rozpočtové skladby.....	24
3.5.4 Saldo veřejného rozpočtu.....	25
3.5.5 Pojetí výdajů podle charakteru infrastruktury	25
3.5.6 Pojetí výdajů podle funkce veřejných financí.....	25
3.5.7 Pojetí výdajů podle rozpočtového plánování	25
3.6 Účetnictví ve veřejné správě	26
3.6.1 Výchozí zásady účetnictví	26

3.6.2	Účetní výkazy územních samospráv.....	27
3.6.3	Výkaz o peněžních tocích (cash flow).....	27
3.6.4	Bilanční princip.....	27
3.7	Finanční analýza.....	28
3.7.1	Zdroje podkladů pro finanční analýzu.....	28
3.7.2	Metody finanční analýzy.....	28
3.7.3	Analýza stavových (absolutních) ukazatelů.....	29
3.7.3.1	Horizontální analýza.....	29
3.7.3.2	Vertikální analýza.....	29
3.7.4	Analýza poměrovými ukazateli.....	30
3.7.5	Poměrové ukazatele podle vypovídací schopnosti.....	30
3.7.5.1	Ukazatele likvidity.....	30
3.7.5.2	Ukazatel čistého pracovního kapitálu.....	32
3.7.5.3	Ukazatelé rentability.....	32
3.7.5.4	Ukazatel nákladovosti.....	33
3.7.5.5	Ukazatele tržní hodnoty.....	33
3.7.5.6	Ukazatele zadluženosti.....	34
3.7.5.7	Ukazatele aktivity.....	34
3.7.6	Ukazatele autarkie.....	35
3.7.6.1	Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů.....	35
3.7.6.2	Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů.....	35
3.7.7	Vybrané modely finanční analýzy.....	36
3.7.8	Rozpočtové analýzy hospodaření územních rozpočtů.....	36
3.7.9	Rozpočtová odpovědnost.....	38
4	Praktická část práce.....	39
4.1	Charakteristika obce Třebestovice.....	39
4.1.1	Poloha a katastrální území obce.....	39
4.1.2	Historie obce.....	40
4.1.2.1	Zajímavosti z dějin Třebestovic.....	41
4.1.3	Demografické faktory.....	41
4.1.4	Organizační struktura.....	44
4.1.5	Přehled a charakter občanské vybavenosti obce.....	44
4.2	Analýza rozpočtu obce Třebestovice.....	52
4.2.1	Saldo obecního rozpočtu.....	53
4.2.2	Příjmy obecního rozpočtu.....	54
4.2.2.1	Skladba celkových rozpočtových příjmů.....	57
4.2.3	Výdaje rozpočtu obce.....	61

4.2.4	Saldo rozpočtu obce po konsolidaci	62
4.2.5	Saldo běžného rozpočtu obce	63
4.2.6	Běžné příjmy rozpočtu obce	64
4.2.7	Běžné výdaje rozpočtu obce	65
4.2.8	Zhodnocení běžných výdajů podle skupin.....	73
4.2.9	Saldo kapitálového rozpočtu obce	74
4.2.10	Kapitálové příjmy rozpočtu obce.....	75
4.2.11	Kapitálové výdaje rozpočtu obce.....	75
4.3	Finanční analýza obce Třebestovice	76
4.3.1	Ukazatel autarkie	76
4.3.2	Ukazatel likvidity.....	79
4.3.3	Ukazatel rentability	83
4.3.4	Ukazatel zadluženosti a financování.....	84
4.3.5	Soustava informativních a monitorujících ukazatelů.....	85
4.3.6	Ukazatel rozpočtové odpovědnosti	86
5	Zhodnocení a doporučení	87
5.1	Zhodnocení charakteru obce a návrh na stabilizaci	87
5.1.1	Demografické faktory	87
5.1.2	Občanská vybavenost	87
5.1.3	Návrh doporučení	88
5.1.4	Analýza rozpočtu obce Třebestovice.....	88
5.1.5	Návrh na ekonomickou stabilizaci obce.....	89
5.2	Vyhodnocení finanční analýzy obce	91
6	Závěr.....	93
7	Seznam použitých zdrojů	96
7.1	Literatura	96
7.2	Internetové zdroje.....	97
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	100
8.1	Seznam obrázků	100
8.2	Seznam tabulek	100
8.3	Seznam grafů.....	102
8.4	Seznam použitých zkratk.....	103
Přílohy.....		104

1 Úvod

Veřejná správa je součástí národního hospodářství, posouzení efektivního a účelného hospodaření s veřejnými prostředky je jednou ze zásadních otázek občanů měst a obcí. V čele místních samospráv stojí političtí zástupci a jedním z jejich hlavních úkolů daných zákonem o obcích je spravovat majetek obce s péčí řádného hospodáře. Tato bakalářská práce je zaměřena na zhodnocení ekonomické stránky obce Třebestovice. V práci je posouzeno hospodaření a nakládání s veřejnými prostředky územně samosprávného celku v období let 2017 až 2021.

Práce je rozdělena do čtyř základních částí. Úvodní teoretická část bakalářské práce je vypracována za použití odborné literatury a informačních zdrojů. Díky těmto materiálům bude možné dojít k získání potřebných poznatků z následujících oblastí: veřejný sektor v ekonomii, struktura veřejné správy, problematika územní samosprávy, charakter příjmů a výdajů veřejných rozpočtů, problematika účetnictví územních samospráv a metody finanční analýzy.

Praktická část práce se zaměřuje na charakteristiku sedmi oblastí analyzované obce. Počáteční oblast se týká polohy a katastrálního území obce, které vypovídá o lukrativnosti a zájmu občanů o trvalý pobyt v této obci. Dále nás seznamuje s historií a zajímavostmi obce. Na to navazuje další ukazatel, kterým je struktura obyvatelstva (demografie). Posledními významnými ukazateli jsou organizační struktura a charakteristika občanské vybavenosti vypovídající o struktuře a povaze majetku obce, jež odráží její rozvoj. V závěru praktické části bude provedena analýza vybraných finančních ukazatelů.

V poslední části bakalářské práce jsou vyhodnoceny výsledky získané z finančních analýz provedených v praktické části práce. Na základě zjištěných hodnot jsou provedena porovnání s doporučenými hodnotami popsány v teoretické části práce. Na základě dosažených výsledků jsou doporučena a navržena opatření týkající se hospodaření analyzované obce.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářská práce „Ekonomika obce Třebestovice“ je zhodnocení hospodaření zvolené obce za použití vertikální a horizontální analýzy, účetních dokladů rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Finanční analýza je provedena prostřednictvím vybraných metod vhodných pro hodnocení ekonomické situace veřejných organizací. Dílčím cílem bakalářské práce je navrhnout řešení ke snížení nákladů vybraných položek s nejvyšším podílem na celkových běžných rozpočtových výdajích a doporučit opatření k navýšení rozpočtových příjmů. Aplikaci těchto opatření a návrhů dojde k ekonomické stabilizaci obce Třebestovice.

2.2 Metodika

Bakalářská práce bude vypracována za použití následující metodiky:

- 1) Vymezení pojmů a teoretických přístupů;
- 2) Charakteristika obce a občanské vybavenosti;
- 3) Analýza rozpočtu obce Třebestovice;
- 4) Výběr vhodných metod finanční analýzy;
- 5) Aplikace metod finanční analýzy na datech analyzované obce;
- 6) Vyhodnocení analýzy rozpočtu a finanční analýzy;
- 7) Závěrečné zhodnocení, návrhy a doporučení na stabilizaci obce.

Teoretické přístupy a vymezení základních pojmů veřejné správy jsou vypracovány za použití zdrojů odborné literatury a informačních zdrojů. Zkoumání je zaměřeno na problematiku územní samosprávy, charakteru a struktury obecních příjmů a výdajů veřejných rozpočtů, účetnictví a metod finanční analýzy. V praktické části práce je zhodnocena celková charakteristika obce, struktura obyvatelstva (demografie), organizační struktura a charakter občanské vybavenosti. V této části je dále obsažena podrobná analýza rozpočtových příjmů, při níž jsou použity postupy uvedené v následující tabulce. Nakonec jsou analyzovány vybrané finanční ukazatele dle vzorců uvedených v tabulce 2.

Poslední část práce se zaměřuje na vyhodnocení výsledků zjištěných pomocí analýz provedených v praktické části práce. Výsledky jsou porovnány s doporučenými hodnotami a jsou navržena opatření týkající se hospodaření analyzované obce.

Závěr práce se věnuje komplexnímu shrnutí výsledků zjištěných z provedených analýz společně s návrhy a doporučeními na ekonomickou stabilizaci obce Třebestovice. Součástí závěrečného hodnocení jsou i návrhy na její další rozvoj.

Tabulka 1: Přehled ukazatelů použitých pro analýzu vývoje růstu a rozpočtu

Název ukazatele	Vysvětlení ukazatele	Postup výpočtu
Aritmetický průměr	Aritmetický průměr určuje střední hodnotu, což je umístění středu skupiny čísel ve statistickém souboru.	$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i$
Bazický index	Index porovnávající hodnoty určitého ukazatele v jednotlivých obdobích s hodnotou téhož ukazatele ve zvoleném stále stejném období, které je vzato za zákl. srovnání.	$BI = \frac{Y_t}{Y_0}$
Koeficient růstu - horizontální analýza	Koeficient růstu pro výpočet průměrného tempa růstu	$\Delta = \frac{(\text{ukazatel } t+1) - \text{ukazatel } t}{\text{ukazatel } t} * 100$
Rozpočtové saldo	Výsledek rozdílu mezi příjmy a výdaji	Celkové příjmy - celkové výdaje
Saldo běžného rozpočtu	Jedná se o rozdíl mezi běžnými příjmy a výdaji	Běžné příjmy - běžné výdaje
Saldo kapitálového rozpočtu	Výsledek rozdílu mezi kapitálovými příjmy a kapitálovými výdaji	Kapitálové příjmy - kapitálové výdaje

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 2: Přehled vybraných poměrových metod použitých při analýze rozpočtu, výkazu zisku a ztráty obce

Název ukazatele	Vysvětlení ukazatele	Doporučená hodnota	Vzorec
Autarkie z hlavní činnosti	Ukazatel odráží míru soběstačnosti.	100%	$\frac{\text{výnos z hlavní činnosti}}{\text{náklad z hlavní činnosti}}$
Celková autarkie	Tento ukazatel hodnotí, zda byly příjmy dosaženy v dostatečné míře.	100%	$\frac{\text{příjmy}}{\text{výdaje}}$
Likvidita I. stupně	Tento ukazatel vymezuje nejpřesněji likvidní ukazatel.	0,6 0,2	$\frac{\text{pohotové platební prostředky}}{\text{dluhy s okamžitou splatností}}$
Likvidita II. stupně	Ukazatel udává kolikrát je firma schopna uhradit krátkodobé závazky.	1 - 1,5 0,7 - 1	$\frac{\text{krátkodobé pohl. + krátkodob.majetek + peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$
Likvidita III. stupně	Tento ukazatel udává kolikrát jsou krátkodobé závazky kryty oběžnými aktivy	1,5 - 2,5 1,6 - 2,5 Nesmí klesnou pod 1	$\frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$
Rentabilita aktiv (ROA)	Výpočet tohoto ukazatele poměruje formy zisku proti celkovým vloženým aktivům.	min. 6,3 %	$\frac{\text{zisk před zdaněním daní a úroků}}{\text{aktiva}}$
Zadluženost I.	Ukazatel hodnotí rizikovost pro věřitele.	30 až 60 %	$\frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní zdroje}}$
Koef. samofinancování	Doplňkový ukazatel k zadluženosti.		$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$
Zadluženost II.	Ukazatel vyjadřuje míru věřitelského rizika.	1	$\frac{\text{celkové cizí zdroje}}{\text{aktiva}}$

Zdroj: Vlastní zpracování ukazatelů, Vochozka et al. (2021), Růčková (2015), Knápková et al. (2017)

Tabulka 3: Přehled výpočtu SIMU ukazatelů

Ukazatel	Zdroj údajů	
Počet obyvatel obce	ČSÚ	
Příjem celkem (po konsolidaci)	Finanční výkaz FIN 2-12 M	
Úroky	Finanční výkaz FIN 2-12 M	
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	Finanční výkaz FIN 2-12 M	
Dluhová služba celkem	Součet sloupců 3 a 4	
Ukazatel Dluhové služby (v %)	Podíl sloupce 5 a 2	
Aktiva celkem	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - BRUTTO"	Aktiva
Cizí zdroje	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	D.
Stav na bankovních účtech celkem	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - BRUTTO"	Syntetický účet 068, 231, 236, 241, 244 (u obcí) + SÚ 068, 241, 243, 244 (u PO)
Úvěry a komunální dluhopisy	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	SÚ 281, 282, 283, 451, 453 (u obcí) + SÚ 281, 451 (u PO)
PNFV a ostatní dluhy	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	SÚ 289, 322, 326, 362, 452, 456, 457 (u obcí) + SÚ 289, 326, 452 (u PO)
Zadluženost celkem	Součet sloupců 10 a 11	
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	Podíl sloupce 8 a 7	
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	Podíl sloupce 12 a 8	
8-leté saldo	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4440 (část IV. výkazu)
Oběžná aktiva	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - NETTO"	B.
Krátkodobé závazky	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	D. III.
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	Podíl dluhu dle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a průměru příjmů za poslední 4 roky	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"
Celková likvidita	Podíl sloupce 16 a 17	

Zdroj: Vlastní zpracování

3 Teoretická část práce

V teoretické části bakalářské práci s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů byly prostudovány podklady pro zhodnocení a analýzu ekonomiky obce Třebestovice. Z tohoto důvodu se nejdříve seznámíme s tím, jakou funkci zaujímá veřejný sektor v ekonomii, budeme se věnovat charakteristice a struktuře veřejné správy a představíme si problematiku územní samosprávy. Poté se zaměříme na charakter příjmů a výdajů veřejných rozpočtů. Následně se obeznámíme s problematikou účetnictví územních samospráv a nakonec prostudujeme druhy a metody finančních analýz.

3.1 Veřejný sektor v ekonomice

3.1.1 Funkce veřejného sektoru v ekonomii

Součástí národního hospodářství je také veřejný sektor, který je definován v souvislosti s veřejným zájmem a správou věcí veřejných. Veřejný sektor zahrnuje obory nemateriálních a materiálních služeb. Členíme je např. na následující obory: školství, zdravotnictví, kulturu a památkovou péči, policii, vědu a výzkum, justici a armádu.

Úkolem sociální ekonomiky ve městech a obcích je rozvoj kvalitních služeb a ekonomických aktivit, které podporují růst zaměstnanosti. Obce a města postupně rozšiřují poskytované služby, které pozitivně působí na kvalitu života ve městech a obcích. Tím také dochází k vytváření nových pracovních pozic, a to především v oblastech sociálních a zdravotních služeb. Pracovní pozice jsou určeny pro ohrožené skupiny obyvatelstva na trhu práce.

Vývoj veřejného sektoru lze porovnávat i v mezinárodním měřítku, pro který se využívá analýza poměrových ukazatelů:

$$\frac{VVS^1}{HDP^2} \times 100 \text{ (Peková, Jetmar, Toth, 2019)}$$

---

¹ Výdaje na veřejný sektor

² Hrubý domácí produkt

3.1.2 Financování veřejných činností

Smíšená ekonomika je tvořena soukromým a veřejným sektorem, který se vyznačuje státní správou a samosprávou, jejich rozsah působností upravují právní normy. Pravomoci ministerstev (vládních orgánů) upravuje kompetenční zákon, samosprávy se řídí zákonem o zřízení krajů a zákonem o obcích.

Veřejný zájem a potřeby společnosti jsou základem pro rozhodování ve veřejném sektoru, která jsou prováděna na základě veřejné volby zastoupenými politiky. Rozhodování v rámci veřejných činností má dopad na finanční požadavky na veřejné rozpočty, a to především ve spojení s využitím omezeného množství zdrojů (Ochrana et al., 2010).

3.2 Charakteristika a struktura veřejné správy

3.2.1 Systém veřejné správy

Veřejný sektor, jak bylo zmiňováno výše, je zastoupen státní správou a samosprávou. Provaníková (2015) uvádí, že *„státní správu stát vykonává svými orgány nebo zprostředkovaně (územní samosprávou). Samospráva koná vlastním jménem, vlastními finančními prostředky, samostatně ve prospěch vlastního geografického území“*.

Uspořádání veřejné správy a samosprávy v jednotlivých zemích ovlivňují následující faktory: tradice, etnické poměry, rozložení politických sil a podobně. Středoevropský systém veřejné správy dělíme na tři typy – angloamerický, francouzský a smíšený. V České republice je smíšený systém veřejné správy, kde *„obce a další jednotky územní samosprávy vykonávají vlastní samosprávu a současně v mezích zákona i státní správu, v rámci tzv. přenesené působnosti“*.

3.2.2 Americká vs. evropská veřejná správa

Richard J. Stillman (1997) ve svém článku uvádí, jak se vyvíjela veřejná správa na obou stranách Atlantiku. Veřejná správa je vždy složitě propojena s vývojem státu, jeho minulostí, současností a budoucností, proto ji lze chápat pouze ve zvláštním kontextu národního státu. V Evropě stát doslova vytváří veřejnou správu; zatímco ve Spojených státech je to naopak³.

---

³ Volně přeloženo autorkou z anglického jazyka

3.2.3 Struktura veřejné správy

Historie a tradice daly základ současné struktuře veřejné správy, proto je v některých zemích územní veřejná správa dělena do jedné až tří úrovní. Poslední, třetí stupeň územní samosprávy je označován jako region. Vytvoření regionální úrovně je součástí politiky Evropské unie (Provazníková, 2015).

V 90. letech byly v průběhu reformy veřejné správy v některých zemích EU vytvořeny třístupňové územní samosprávy – dva stupně VÚSC. Regionální úroveň územní samosprávy chrání a upřednostňuje zájmy občanů regionu. Postavení územní samosprávy bylo upevněno ve druhé polovině 20. století přijetím Evropské charty místní samosprávy (Peková, Jetmar, Toth, 2019).

3.3 Územní samospráva

3.3.1 Vymezení a působnost obcí v ČR

Obce jsou základními činiteli územní samosprávy a jsou vymezeny základními znaky, jimiž jsou: občané, působnost (funkce) a území. Vlivem výše uvedených reform ve většině zemí EU došlo ke slučování malých obcí, což ovšem neplatí pro Českou republiku. V ČR existuje velké množství příliš malých obcí – méně než 1 000 obyvatel má 80 % všech obcí a 60 % má méně než 500 obyvatel (Peková, Jetmar, Toth, 2019; Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010).

Obce v samostatné působnosti provádí veřejnou správu již zmíněnými volenými orgány obce, kteří přijatá rozhodnutí uskutečňují prostřednictvím obecních a městských úřadů. Zákon stanovuje rozsah a působnost záležitostí, o kterých může obec rozhodovat samostatně (Peková, Jetmar, Toth, 2019).

Stát deleguje rozhodování v určitých záležitostech na obce, jedná se o takzvanou přenesenou působnost (Balík, 2009).

3.3.2 Orgány obce

V ČR jsou orgány obce definovány v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Samosprávné záležitosti rozhodovací pravomoci patří zastupitelstvu obce, jedná se o volené zástupce na dobu čtyřletého volebního období. Výkonným orgánem je rada. V obcích, kde se rada nevolí, ji tvoří starosta a jeho zástupci. Kontrolními, poradními a iniciativními orgány obce jsou výbory. Zastupitelstvo je povinno ze zákona o obcích zřídit finanční a kontrolní výbor. Podpůrnými orgány jsou komise jmenované radou obce.

Obce zřizují neziskové organizace za účelem plnění veřejně prospěšných cílů, ochrany veřejných statků a služeb, školské právnické osoby, výzkumné ústavy, organizační složky a příspěvkové organizace (Peková, Jetmar, Toth, 2019).

Máče (2018) kvalifikuje pojmy hospodaření s veřejným majetkem obcí stanovené zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v ustanovení § 38 – „*Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku*“. Finanční kontrola v rámci své působnosti kontroluje dodržování účelnosti, hospodárnosti a efektivity vynaložených veřejných prostředků.

3.3.3 Přezkoumání hospodaření

Na úrovni místních samospráv je prováděna kontrola v oblasti hospodaření prostřednictvím přezkumu hospodaření, který upravuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Tento zákon určuje pravidla, postup a předmět přezkumu hospodaření. Přezkum hospodaření může na žádost obce provést krajský úřad nebo lze přezkoumání zadat auditorovi či auditorské společnosti (Provazníková, 2015).

3.3.4 Správa majetku

Samosprávy, orgány a instituce obce, které používají majetek ve vlastnictví územní samosprávy mají povinnost tento majetek nejenom chránit před poškozením a zničením, ale musí ho i opravovat a pečovat o něj.

Na základě vlastnictví majetku mohou růst i nabídky veřejných služeb, které obce zajišťují a rozvíjejí prostřednictvím tohoto majetku, který se dělí na: hmotný majetek (nemovitosti, budovy), movité věci (tj. zařízení budov), majetková práva a pohledávky, finanční majetek (peněžní prostředky, cenné papíry) a nehmotná aktiva (software apod.). Dále je majetek dle hlediska účetního členěn na dlouhodobý a krátkodobý. Z hlediska vlastnictví se třídí na vlastní kapitál, cizí zdroje a přechodné účty pasivní (Peková, Jetmar, Toth, 2019).

3.3.5 Finanční hospodaření

Nástrojem k zajištění a financování obecní politiky slouží rozpočet a rozpočtový proces. Rozpočtovým obdobím je v ČR kalendářní rok. Sestavované rozpočty územně samosprávných celků jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, jejichž prostřednictvím obec soustřeďuje jak příjmy získané přerozdělením v rozpočtové soustavě, tak příjmy z vlastní činnosti (Provazníková, 2015).

Místní samosprávy sestavují rozpočty hospodaření, jejichž prostřednictvím mohou realizovat volení zástupci své programové cíle. Jedná se o roční finanční plán toku příjmů a výdajů, jejichž poměr určuje výsledný vztah finanční bilance:

- a) $P^4 < V^5$ – **schodkový** rozpočet, výdaje nejsou dostatečně kryty příjmy,
- b) $P = V$ – **vyrovnaný** rozpočet,
- c) $P > V$ – **přebytkový**, kde jsou příjmy vyšší než výdaje.

Rozpočet je krátkodobý finanční plán, který odráží politický zájem volených zástupců (Ochrana et al., 2010).

Hospodaření samospráv vystihuje tato bilanční rovnice: $F_1^6 + P^7 - V^8 = F_2^9$. Vznikne-li následující vztah: $F_2 > F_1$, obec vytváří rezervu pro hospodaření v dalším období, vztah $F_1 > F_2$ říká, že bude nutné použít rezervu z let předešlých nebo jiných zdrojů pro srovnání finanční bilance.

Územní samosprávné celky usilují o dostatečný objem příjmů z obecních rozpočtů, protože obce ve většině případů nejsou finančně nezávislé a mají omezené oprávnění při stanovení příjmů. Tento systém označujeme jako rozpočtové omezení (Provazníková, 2015).

Jak již bylo uvedeno výše, rozpočet je pro zastupitele finančním plánem a tvoří základ řízení územní samosprávy. Jako podklad pro sestavení návrhu obecního rozpočtu slouží analýza toho předchozího, současně i údaje ze státního rozpočtu, předpokládané daňové příjmy a samozřejmě i rozpočtový výhled (Kruntorádová, 2015).

---

⁴ Příjmy veřejného rozpočtu

⁵ Výdaje veřejného rozpočtu

⁶ Stav peněžních prostředků v rozpočtu na začátku rozpočtového období

⁷ Příjmy

⁸ Výdaje

⁹ Stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období

Vzhledem k nezbytnosti co nejpřesněji identifikovat a uspokojovat potřeby obyvatel se ve veřejné správě využívají postupy a techniky finančního plánování, kontroly a audity užívané v soukromém sektoru. Rozpočet může být sestavován několika způsoby. Nejčastěji je využíván přírůstkový způsob, kdy se při sestavování rozpočtu vychází z lokální politiky a poskytování statků a služeb (Provazníková, 2015).

3.3.6 Rozpočtový proces

Veřejné rozpočtové procesy dělíme do několika etap od sestavení návrhu rozpočtu (finančního plánu) přes projednání až po jeho schválení. Dále sledujeme plnění rozpočtu v průběhu rozpočtového období v případě potřeby projednání a schvalování jeho úprav. Následně je po skončení rozpočtového období provedeno vyhodnocení, sestavení a projednání závěrečného účtu (Peková, Jetmar, Toth, 2019).

Sestavování a správa rozpočtu na úrovni samosprávy se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Za sestavení rozpočtu odpovídají výkonné orgány a je schvalován zastupitelstvem obce (Kruntorádová, 2015; Ochrana, 2010).

3.3.7 Struktura veřejných rozpočtů

Struktura veřejných rozpočtů je následující:

- a) nadnárodní rozpočet – v případě zapojení země do mezinárodní intervence (např. rozpočet EU),
- b) ústřední (státní) rozpočet – nejvyšší rozpočet v rámci země,
- c) rozpočty územních samospráv – rozpočty územních samosprávných celků v rámci státního uspořádání (v ČR kraje a obce),
- d) rozpočty veřejných fondů – mimorozpočtové fondy (výnosy z prodeje státního majetku a financované specifické výdaje),
- e) rozpočty veřejných podniků, neziskových organizací, zdravotních pojišťoven – rozpočty organizací zřizovaných státem nebo obcemi (Černohorský, Teplý, 2011).

3.3.8 Struktura územního rozpočtu

Územně samosprávné celky sestavují rozpočet ve dvojí struktuře, a to na běžný (provozní) a kapitálový (investiční) rozpočet. Neinvestiční běžné (provozní) náklady jsou hrazeny běžnými příjmy. Kapitálové příjmy a výdaje jsou zpravidla jednorázové a neopakovatelné a slouží k financování investičních potřeb přesahujících období jednoho rozpočtového roku. Kapitálový rozpočet slouží ke kumulaci zdrojů pro dlouhodobé aktivity (Provazníková, 2015).

3.3.9 Rozsah soběstačnosti veřejných rozpočtů

Rozpočty územních samosprávných celků vykazují poměrnou soběstačnost (koeficient soběstačnosti se vypočítá jako podíl vlastních příjmů ku celkovým příjmům násobením 100), která je dána daňovými příjmy, částečným ziskem daně z příjmů a od roku 2001 podílem na DPH (Kruntorádová, 2015).

Tabulka 4: Přehled míry soběstačnosti obcí v ČR (1994–2013, v %)

Rok	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Průměr za ČR	71,9	75	78,6	78,1	78,6	80,6	76,6	66,4
Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2012	2013	x
Průměr za ČR	64,8	58,3	60,6	72,3	69,3	77,83	76,5	x

Zdroj: Kruntorádová, (2015), Ministerstvo financování České republiky (1994-2013)

3.4 Příjmy veřejných rozpočtů

Územní samosprávné celky získávají finanční prostředky na zabezpečení sociálního vývoje komunální sféry, na činnost a další rozvoj veřejného sektoru hlavně z daní, vlastní činnosti, dotací, prodeje majetku a popřípadě i prostřednictvím úvěrů (Peková, Jetmar, Toth, 2015).

Příjmy veřejných rozpočtů lze definovat do čtyř skupin zdrojů: daňové příjmy, transfery a dotace, nedaňové příjmy – tyto tři kategorie jsou nejdůležitějším zdrojem financování, tzv. nenávratné příjmy. Poslední skupinu tvoří návratné příjmy, a to zejména úvěry a půjčky (Provazníková, 2015).

3.4.1 Daňové příjmy

Definujeme dva základní přístupy k daňovému určení. Daňové příjmy mají formu lokálních (obecních, regionálních) daní a formu sdílených daní. Za všeobecně nejvhodnější municipální daň se považuje daň z nemovitosti (Provazníková, 2015).

3.4.2 Transfery a dotace

K nejvýznamnějším zdrojům financování rozpočtů územních samospráv patří dotace a transfery, které dělíme do následujících kategorií: rozpočtové určení daní, příspěvek na výkon přenesené působnosti, příspěvek na školství, dotace na vybraná zdravotnická zařízení, udělované na základě zákona o státním rozpočtu obcím a městům v ČR (Kuntorádová, 2015).

Transfer znamená poskytnutí a přijetí peněžních prostředků veřejnými rozpočty, jedná se o dotace, granty, příspěvky, subvence, dávky, nenávratné finanční výpomoci, podpory či peněžní dary (Máče, 2018).

3.4.3 Nedaňové příjmy

Reprezentují příjmy z vlastní činnosti, např. z prodeje materiálu, z pronájmu, z úroků ze služeb a výrobků. Jedná se o příjmy, které souvisí s hospodářskou a podnikatelskou činností územní samosprávy (Máče, 2018; Provazníková, 2015).

3.4.4 Návrtné zdroje – úvěry a půjčky

Základními zdroji návratných příjmů jsou úvěry, emise komunálních obligací nebo akcií a návratné půjčky a finanční výpomoci, které musí obec navrátit svým věřitelům (Provazníková, 2015).

Tabulka 5: Struktura příjmů místních rozpočtů

Běžné příjmy	
Daňové příjmy	a) svěřené daně (u obcí v ČR – daň z nemovitostí);
	b) sdílené daně (pro obce i kraje v ČR – část daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob, část daně z přidané hodnoty);
	c) místní poplatky;
Nedaňové příjmy	a) účelové a neúčelové dotace ze státního rozpočtu, státních a mimorozpočtových fondů (u obcí i dotace z krajského rozpočtu);
	b) poplatky za služby;
	c) příjmy z pronájmu majetku;
	d) zisk z obecních majetků (vč. dividend);
	e) příjmy z úroků;
Kapitálové příjmy	
a)	z prodeje majetku;
b)	kapitálové transfery;
c)	z emise dluhopisů;
d)	přijaté úvěry;
Ostatní příjmy	
a)	příjmy nezařazené do výše uvedených položek.

Zdroj: Černožorský, Teplý (2011)

3.5 Výdaje veřejných rozpočtů

Veřejné výdaje jsou z ekonomického hlediska členěny na běžné a kapitálové. Do běžných výdajů řadíme výdaje na zabezpečení provozních činností, na platy, opravy techniky a nákup spotřebního materiálu.

Investiční výdaje jsou kapitálovými výdaji, jejichž účelem je vytvořit (případně nakoupit) takový statek, jenž bude v budoucnu přinášet uspokojení pro veřejnost. Odpovědnost za výdaje je rozdělena na samostatnou a přenesenou působnost (Ochrana, 2010; Provazníková, 2009).

3.5.1 Členění výdajů

Výdaje územních samospráv dělíme podle několika hledisek: ekonomického hlediska, rozpočtové skladby, infrastruktury, funkcí veřejných financí a rozpočtového plánování. Hlavní skupinou místních rozpočtů jsou běžné výdaje, jež zahrnují zejména financování lokálních veřejných statků, platy zaměstnanců, náklady na energie, nákup materiálu, poskytování služeb (Černožorský, Teplý, 2011; Provazníková, 2015).

3.5.2 Ekonomické hledisko členění výdajů

Výdaje členíme z ekonomického hlediska na běžné a kapitálové, viz následující tabulka. Financování dlouhodobých investičních potřeb přesahujících období jednoho kalendářního roku tvoří kapitálové výdaje. Jedná se o výdaje spojené s rozložením a postupem realizace investičních plánů až do doby dokončení projektu.

Tabulka 6: Struktura výdajů místních rozpočtů

Běžné výdaje	
a)	výdaje na zabezpečení veřejných statků na místní úrovni;
b)	financování běžných potřeb lokálních orgánů a jim zřizovaných organizací;
c)	peněžní transfery obyvatelstvu (sociální dávky) – jen u vybraných obecních úřadů;
d)	dotace vlastním podnikům;
Kapitálové výdaje	
a)	financování investičních potřeb municipality nebo kraje a jim zřizovaných organizací;
b)	financování investic;
c)	dotace na krytí ztrát zřízených podniků;
d)	splátky úvěrů včetně úroků;
Ostatní výdaje	
a)	výdaje nezařazené do výše uvedených položek.

Zdroj: Černohorský, Teplý (2011)

3.5.3 Výdaje členěné dle rozpočtové skladby

Členění na běžné a kapitálové výdaje je pro územně samosprávné celky povinné, jedná se o takzvané druhové členění výdajů.

Běžné výdaje jsou zařazeny ve třídě č. 5, která obsahuje neinvestiční výdaje na: platy; platby za provedenou práci a pojistné; neinvestiční nákupy a související náklady; neinvestiční podnikatelským a veřejnoprávním subjektům a neziskovým organizacím; neinvestiční transfery obyvatelstvu.

Třída č. 6 kapitálové výdaje zahrnuje investiční výdaje na: investiční nákupy a související výdaje; nákup akcií a majetkových podílů; investiční transfery a převody. Rozpočtová skladba umožňuje členit výdaje na návratné a nenávratné, kterých je většina (Provazníková, 2009).

3.5.4 Saldo veřejného rozpočtu

Zvláštní postavení má třída č. 8 – financování, která zahrnuje stavové údaje (tyto úkony nejsou peněžní operací) a v této třídě vyjadřují obrat stavu na bankovních účtech. Tyto ukazatele jsou nezbytné pro sestavení účetního výkazu o plnění příjmů a výdajů. To znamená, že mají přímou souvislost na výpočet salda veřejného rozpočtu:

příjmy – výdaje = přebytek (+) nebo schodek (-) = (-) nebo (+) financování.

Výsledná výše salda je dodržována také v účetních dokladech. Propojení na účetnictví je zajištěno druhovým tříděním, které zachycuje tok příjmů a výdajů (Provazníková, 2015).

3.5.5 Pojetí výdajů podle charakteru infrastruktury

Obsahují výdaje (běžné i kapitálové) na ekonomickou infrastrukturu určené zejména pro obecní regionální podniky zabezpečující služby. Patří sem dotace a půjčky soukromého sektoru, jimiž obec podporuje podnikání nebo projekty na zvýšení zaměstnanosti. Tato skupina obsahuje výdaje na výstavbu infrastruktury, např. vodovodních a kanalizačních řadů, veřejného osvětlení či na údržbu veřejných komunikací a prostranství, popřípadě vybudování obecních bytů atd. (Provazníková, 2015).

3.5.6 Pojetí výdajů podle funkce veřejných financí

Funkční hledisko použijeme, pokud klasifikujeme výdaje podle typických základních působení v odvětví, tj. kam tyto výdaje směřují (Ochrana, 2010).

Odvětvového třídění se týká nenávratných výdajů podle účelu, na který jsou vydávány.

Třídí se do následujících šesti skupin:

- a) zemědělství a lesní hospodářství,
- b) průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
- c) služby pro obyvatelstvo,
- d) sociální věci a politika zaměstnanosti,
- e) bezpečnost státu a právní ochrana,
- f) všeobecná veřejná správa a služby (Peková a kol., 2019).

3.5.7 Pojetí výdajů podle rozpočtového plánování

Plánované výdaje mají mandatorní charakter, neboť se jedná o běžné opakující se výdaje. Územně samosprávné celky mohou tyto výdaje poměrně přesně určit, proto jsou označovány jako plánované výdaje (Provazníková, 2015).

3.6 Účetnictví ve veřejné správě

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, upravuje rozsah a způsob vedení účetnictví. Tento zákon klade požadavky na prokazatelnost a podmínky předávání účetních záznamů nejen pro potřeby státu. Pelikánová (2018) dále představuje účetnictví jako nástroj, jenž v podniku eviduje zobrazení stavů, toků a výsledků finančních operací uváděných v peněžních jednotkách. „*Informace z účetnictví musí poskytovat věrný, úplný, správný a poctivý obraz skutečnosti.*“

Účetnictví plní zvláště následující funkce:

- a) informační funkci – informuje o příjmech a výdajích, stavu a pohybu majetku a závazků,
- b) důkazní funkci – používá se při řízení různých sporů,
- c) kontrolní funkci – dává možnost kontroly stavu majetku a hospodaření,
- d) výsledkovou a analytickou funkci – určuje výsledek hospodaření,
- e) funguje jako nástroj k vyměření daňové povinnosti (Máče, 2013).

3.6.1 Výchozí zásady účetnictví

Zásada věrného a poctivého předmětu účetnictví je jeho základním principem, jenž je naplňován pomocí následujících zásad:

- a) přednosti obsahu před formou,
- b) opatrnosti,
- c) historického účetnictví,
- d) věcné souvislosti,
- e) konzistence mezi účetními obdobími,
- f) objektivitu účetních informací,
- g) materiálnosti,
- h) srozumitelnosti,
- i) srovnatelnosti informací,
- j) relevantnosti (Máče, 2013).

3.6.2 Účetní výkazy územních samospráv

Účetní závěrku dle zákona o účetnictví a prováděcí vyhlášky č. 410/2009 Sb. tvoří následující složky: výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích a příloha.

Nejpodstatnějším rozdílem mezi účetním výkazem rozvahy a výkazem zisku a ztráty je tento: cílem rozvahy je zachycení aktiva a pasiv k danému časovému momentu, výkaz zisku a ztráty se vztahuje k danému časovému období – jedná se o přehled výsledkových operací za toto období (Provazníková, 2015; Růčková, 2015).

3.6.3 Výkaz o peněžních tocích (cash flow)

Jednou z důležitých informací pro finanční řízení a rozhodování podniků je vedle informací o stavu majetku, jeho krytí a výnosech, nákladech a zisku také sdělení o peněžních tocích (cash flow). Přehled o cash flow objasňuje přírůstky a úbytky finančních prostředků a příčiny, proč k nim došlo podle zvolených kritérií. V tabulce uvedené níže je znázorněna charakteristika účetních výkazů (Knápková et al., 2017).

Tabulka 7: Charakteristika účetních výkazů

rozvaha majetek = kapitál	výkaz zisku a ztráty výnosy – náklady = zisk	cash flow příjmy – výdaje = cash flow
------------------------------	---	--

Zdroj: Knápková et al., 2017

3.6.4 Bilanční princip

Požadujeme-li, aby účetnictví plnilo zmíněné funkce, pak se v něm posuzuje z následujících hledisek:

- skutečných majetkových položek (podle toho, v jakých formách je majetek vázán),
- původu majetku (podle toho, z jakých zdrojů byl majetek pořízen).

Aktiva představují konkrétní formu a povahu majetku. Zdroj jeho nabytí vyjadřují pasiva, kde je zachycen původ majetku. Tato kvalifikace majetku určuje základ účetního systému. Bilanční princip je základní charakteristikou, jež je základem rozhodujícího účetního výkazu rozvahy – bilance, kde platí následující bilanční rovnice: **aktiva = pasiva**. Výsledkem této rovnice je výsledek hospodaření, jímž je zisk, popř. ztráta (Máče, 2019).

3.7 Finanční analýza

K hodnocení ekonomické situace firem je používána finanční analýza, jež se uplatňuje při přijetí ekonomických rozhodnutí, důležitých i pro řízení strategie organizace týkající se oblasti finančního managementu, jenž potřebuje finanční analýzu pro řízení jak krátkodobé, tak i pro dlouhodobé finanční řízení podniku.

Finanční analýza splňuje následující nejdůležitější funkce. Přezkoumává finanční zdraví podniku, jež tvoří základ pro finanční plán. Nejdříve zjišťujeme, jaká je finanční situace firmy k určitému datu, jde o historický vývoj a následný odhad toho, co můžeme očekávat. Další funkce je závislá na výsledcích finanční analýzy a tvoří základ pro plánování zásadních finančních veličin (Knápková et al., 2017; Růčková, 2015).

3.7.1 Zdroje podkladů pro finanční analýzu

Úspěšnost finanční analýzy závisí na použitých vstupních informacích, které by měly být souhrnné a samozřejmě i kvalitní. Podklady potřebné pro finanční analýzu jsou poskytovány prostřednictvím účetních výkazů a jsou děleny do dvou základních částí, jimiž jsou finanční účetní výkazy a vnitropodnikové účetní výkazy (Růčková, 2015).

Podnikové účetní výkazy tvoří již zmíněná rozvaha a výkaz zisku a ztráty spolu s přehledem o peněžních tocích, o změnách vlastního kapitálu a přílohou účetní závěrky, které tvoří hlavní zdroje dat pro uskutečnění finanční analýzy podniku. Důležité a vypovídající informace jsou součástí výroční zprávy či účetní závěrky, lze je získat i ze zpráv vedení podniku a vedoucích zaměstnanců, auditorů či z oficiálních ekonomických statistik (Knápková et al., 2017).

3.7.2 Metody finanční analýzy

Na základě vývoje matematických, statistických a ekonomických věd dosáhla rozvoje i finanční analýza, ve které vznikly celé řady nových metod pro hodnocení finančního zdraví firmy.

Při uskutečnění finanční analýzy Růčková (2015) doporučuje brát zřetel na správnou volbu metody finanční analýzy a měla by být provedena s ohledem na:

- a) účelnost – zaměřuje se na předem stanovený cíl,
- b) nákladnost – rozsah a hloubka analýzy by měla odpovídat očekávanému zhodnocení rizik v souvislosti s rozhodováním,

- c) spolehlivost – záleží především na vstupních datech; výsledky z analýzy jsou závislé na spolehlivosti vstupních informacích.

Jako základní metody finanční analýzy se využívají především:

- a) stavové (absolutní) ukazatele – jde o analýzu majetkové a finanční struktury,
- b) tokové ukazatele – týkají se především analýzy výnosů, nákladů, zisku a cash flow,
- c) rozdílové ukazatele – ukazatelem je čistý pracovní kapitál,
- d) poměrové ukazatele – jedná se o analýzu ukazatelů likvidity, rentability, aktivity, zadluženosti, produktivity, ukazatelů kapitálového trhu a další,
- e) soustava ukazatelů – analyzuje vliv dílčích aspektů finanční situace na souhrnný ukazatel hodnocení,
- f) souhrnné ukazatele hospodaření – využívá různé bankrotní a bonitní modely, které slouží pro úplné posouzení finančního zdraví podniku (Knápková et al., 2017).

3.7.3 Analýza stavových (absolutních) ukazatelů

Absolutní ukazatele získáme z již zmiňovaných účetních výkazů, které následně porovnááme za daný účetní rok s rokem předešlým. Analýza stavových ukazatelů je součástí horizontální analýzy neboli analýzy trendů a při vertikální analýze jde o procentní rozbor komponent.

3.7.3.1 Horizontální analýza

Analýza trendů se provádí porovnáním položek v účetním výkazu, a to po řádcích, tj. horizontálně. Sledujeme, jak se určitá položka v účetním výkazu změnila oproti minulému roku, a to jak v absolutní výši, tak i v relativní (percentuálně) výši.

$$\Delta_{10} = \frac{(\text{ukazatel } t + 1) - \text{ukazatel } t}{\text{ukazatel } t} \times 100$$

3.7.3.2 Vertikální analýza

Ke srovnání účetních výkazů z minulých let shora dolů, zejména pak k porovnání několika firem různých velikostí slouží vertikální analýza. Rozvahu můžeme analyzovat podle majetkové a finanční skladby (Knápková et al., 2017; Máče, 2005).

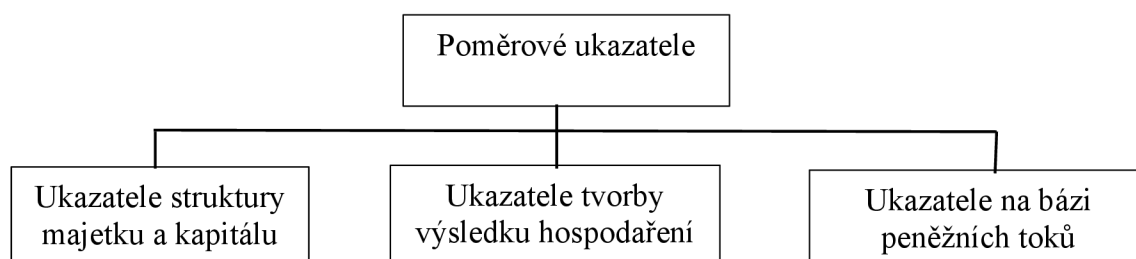
¹⁰ Změna ukazatele vyjádřená %

3.7.4 Analýza poměrovými ukazateli

Tato metoda dává zjištěná data z účetních výkazů do poměru. Při analýze jsou položky rozvahy, výkazu zisku a ztráty, výkazu o změnách vlastního kapitálu případně cash flow dávány do poměru, důležitá je vzájemná souvislost mezi vybranými položkami. Metoda prostřednictvím poměrových ukazatelů je základním nástrojem finanční analýzy.

Finanční zdraví a hospodaření podniku je v praxi nejčastěji hodnoceno na základě několika skupin poměrových ukazatelů, jimiž jsou např. zadluženost, likvidita, rentabilita, aktivita a ukazatele kapitálového trhu. Tyto ukazatele jsou nejvyužívanější z důvodu nejširší vypovídací schopnosti, jak potvrzuje níže uvedené schéma (Knápková et al., 2017; Růčková, 2021).

Tabulka 8: Členění poměrových ukazatelů z hlediska účetních výkazů

Zdroj: Růčková, 2021

3.7.5 Poměrové ukazatele podle vypovídací schopnosti

3.7.5.1 Ukazatele likvidity

Tento ukazatel reprezentuje indikátor solventnosti účetní jednotky a její způsobilost hradit své krátkodobé závazky v okamžiku jejich splatnosti. Taková účetní jednotka musí mít zaručenou část svých aktiv v co nejvyšší likvidní formě. Ukazatel likvidity má svůj protichůdný vztah, kterým je rentabilita účetní jednotky. Likviditu dělíme do tří skupin o různých stupních likvidity:

- a) běžná likvidita,
- b) pohotová likvidita,
- c) okamžitá likvidita.

Běžná likvidita, jedná se o likviditu III. stupně, current ratio, udává, kolikrát jsou krátkodobé závazky kryty oběžnými aktivy, a je stanovena tímto vztahem:

$$BL^{11} = \frac{OA^{12}}{KZ^{13}}$$

Hodnota běžné likvidity, kterou doporučuje Knápková et al. (2017), je vymezena v rozmezí ve výši 1,5–2,5. Vochozka et al. (2021) stanovuje ideální interval v rozmezí 1,6–2,5. Konstatuje, že by výsledná hodnota neměla v žádném případě klesnout pod hodnotu 1 (Knápková et al., 2017; Máče, 2005; Vochozka et al., 2021).

Likviditou II. stupně acit test **je pohotová likvidita**, která započítává i další položky oběžných aktiv, neboť jejich likvidnost je rozdílná. Následující autoři Růčková (2015) a Knápková et al. (2017) stanovují výši pohotové likvidity v rozmezí limitu 1–1,5. Hodnota vzorového intervalu likvidity II. stupně podle Vochozky et al. (2021) je určena v tomto rozmezí 0,7–1.

$$PL^{14} = \frac{\text{krátkodobé pohledávky} + \text{krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Okamžitá likvidita I. stupně, cash ratio, je nejpřesnějším a nejomezenějším vymezením likvidity, kde pohotové platební prostředky představují finanční majetek.

$$OL^{15} = \frac{\text{pohotové platební prostředky}}{\text{dluhy s okamžitou splatností}}$$

MFČR doporučuje hodnotu pro ČR ve spodní výši mezi 0,6. Metodiky Ministerstva průmyslu uvádí hodnotu nižší – 0,2. Vochozka et al. (2021) uvádí jako ideální hodnotu tohoto ukazatele okolo 0,2. Knápková et al. (2017) určuje hodnotu tohoto ukazatele v rozmezí 0,2–0,5. Pokud podnik dosahuje vysokých hodnot tohoto ukazatele, svědčí to o neefektivním využití peněžních prostředků.

---

¹¹ Běžná likvidita

¹² Oběžná aktiva

¹³ Krátkodobé závazky

¹⁴ Pohotová likvidita

¹⁵ Okamžitá likvidita

3.7.5.2 Ukazatel čistého pracovního kapitálu

S analýzou likvidity je úzce spojen ukazatel čistého pracovního kapitálu, který patří do rozdílových ukazatelů.

Čistý pracovní kapitál = oběžná aktiva - krátkodobé závazky (Růčková, 2015).

3.7.5.3 Ukazatelé rentability

Návratnost či výnosnost podniku je měřena ukazatelem rentability, který dělíme na čtyři základní ukazatele, a to investovaného kapitálu, aktiv, vlastního kapitálu a tržeb.

Rentabilita investovaného kapitálu využívá k vyjádření množství hospodářského výsledku před zdaněním vůči jedné investované koruně a vypočítá se následovně:

$$\text{ROCE}^{16} = \frac{\text{EBIT}^{17}}{\text{Vlastní kapitál} + \text{Rezervy} + \text{Dlouhodobé závazky} + \text{Dlouhodobé bankovní úvěry}}$$

Rentabilita aktiv poměřuje různé formy zisku proti celkovým vloženým aktivům, která jsou vložena do podnikání. Výpočet tohoto ukazatele se vyjadřuje pomocí těchto uvedených vzorců:

$$\text{ROA}^{18} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}}$$

$$\text{ROA} = \frac{\text{EBIT} (1 - t)}{\text{Aktiva}}$$

$$\text{ROA} = \frac{\text{EAT}^{19}}{\text{Aktiva}}$$

$$\text{ROA} = \frac{\text{EAT} + \text{úroky} (1 - t)}{\text{Aktiva}}$$

Knápková et al. (2017) uvádí výši rentability aktiv ve službách na 6,3 %.

Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřuje hodnotu čistého zisku na jednu korunu investovaného kapitálu, který získáme následovně:

$$\text{ROE}^{20} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

(Máče, 2005; Vochozka et al., 2021).

Knápková et al. (2017) stanovila optimální hodnotu této rentability vlastního kapitálu ve službách v hodnotě 9,9 %.

---

¹⁶ Rentabilita investovaného kapitálu

¹⁷ Zisk před odečtením daní a úroků (Earning Efore Income and Texas)

¹⁸ Rentabilita celkového kapitálu (Return On Assets)

¹⁹ Zisk po zdanění

²⁰ Rentabilita vlastního kapitálu (Return On Equility)

Rentabilita tržeb dává do poměru čistý zisk s celkovými tržbami, tento ukazatel udává, kolik korun zisku přinesla jedna koruna tržeb. Výpočet získáme následujícím poměrem:

$$\text{ROS}^{21} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}}$$

Pro tento ukazatel je doporučená hodnota stanovena na 6,8 % (Knápková et al., 2017).

3.7.5.4 Ukazatel nákladovosti

Výše nákladů připadající na jednu korunu tržeb je vyjádřena ukazatelem nákladovosti. Lze ji vypočítat poměrem nákladů k tržbám, jedná se o doplňkový ukazatel k ukazateli rentability tržeb (Máče, 2005; Vochozka et al., 2021).

3.7.5.5 Ukazatele tržní hodnoty

Tento ukazatel vyjadřuje indikátor kapitálového trhu, který pracuje s tržními hodnotami a tím se odlišuje od poměrových ukazatelů (Růčková, 2015). Vochozka et al. (2021) představuje další ukazatele kapitálového trhu využívané investory pro zjištění návratnosti investice. Výši zisku na jednu kmenovou akcii určuje čistý zisk následujícím poměrem:

$$\text{Účetní hodnota akcie} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Počet emitovaných kmenových akcií}}$$

Procentuální zhodnocení investice je vyjádřeno **dividendovým výnosem**. Výsledek této analýzy vede k nákupu, či prodeji akcií investory. Stanoví se následujícím poměrem:

$$\text{Dividendový výnos} = \frac{\text{Dividenda na akcii}}{\text{Tržní cena akcie}} \times 100$$

Účetní hodnota akcie představuje hodnotu vlastního kapitálu v přepočtu na jednu akcii. Jedná se o účetní hodnotu a zobrazuje výkonnost podniku v minulosti. Vymezí se podle poměru:

$$\text{Účetní hodnota akcie} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Počet emitovaných kmenových akcií}}$$

---

²¹ Rentabilita tržeb

3.7.5.6 Ukazatele zadluženosti

Jedná se o tak říkající ukazatel věřitelského rizika (debet ratio), který porovnává rozvahové položky. Výsledkem tohoto ukazatele je zjištění rozsahu aktiv podniku a jejich financování cizími zdroji. Určuje se následujícím poměrem:

$$\text{Debet ratio} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktivita}}$$

Pokud tento ukazatel dosahuje vysokých hodnot, svědčí to o vysoké rizikovosti pro věřitele (Růčková, 2015). Vochozka et al. (2021) popisuje zadluženost ze dvou následujících poměrů vlastního a cizího kapitálu nebo také zadluženosti vlastního kapitálu. První ukazatel zadluženost I. neboli debit equity:

$$\text{Zadluženost I.} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní zdroje}}$$

Poměr je doporučující ve výši 1 : 1, základní míra zadluženosti je určena ve vztahu 40 % cizího kapitálu v poměru ke kapitálu vlastnímu. Knápková et al. (2017) stanovuje tuto hodnotu celkové zadluženosti v následujícím rozmezí 30 až 60 %. V roce 2016 byla výše zadluženosti stanovena v následující hodnotě 59,10 %.

Druhý ukazatel zadluženost II. vyjadřuje míru věřitelského rizika následujícím poměrem:

$$\text{Zadluženost II.} = \frac{\text{Celkové cizí zdroje}}{\text{Aktiva}}$$

Koeficient samofinancování je doplňkovým ukazatelem k ukazateli zadluženosti. Výsledek zjistíme následujícím poměrem:

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$$

Hodnota věřitelského rizika sečtená s koeficientem samofinancování by měla být ve výši 1 (Růčková, 2015).

3.7.5.7 Ukazatele aktivity

Ukazatel aktivity podává informaci podniku, jak je nakládáno s jednotlivými částmi majetku. Tento ukazatel získáme podle doby nebo počtu obrátů za rok.

Obrat aktiv určuje, kolikrát se aktiva obrátí za jeden rok, slouží jako měřítko pro celkové využití aktiv. Výslednou hodnotu získáme následovně:

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Obrat aktiv}}{\text{Tržby}}$$

Tato hodnota by měla být co nejvyšší; nejhorší hodnota by měla dosahovat 1.

Dalším ukazatelem aktivity je **obrat dlouhodobého majetku**, který vypovídá o úrovni využívání částí dlouhodobého majetku a zároveň o tom, kolikrát se tento majetek obrátí v tržby za jeden rok. Výpočet provedeme podle tohoto vzorce:

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Dlouhodobý majetek}} \quad (\text{Vochozka et al., 2021}).$$

Dalším ukazatelem je ukazatel **obratovosti zásob**, který udává dobu, po kterou jsou oběžná aktiva ve formě zásob. Nejvýhodnější je situace, kdy je vyšší obratovost zásob a kratší doba obratu. Rychlost obratu zásob vypočítáme následovně:

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}} \quad (\text{Růčková, 2015}).$$

Ukazatel doby obratu zásob vyjadřuje průměrný počet dnů, po jejichž dobu jsou zásoby vázány v podniku. Lze ji získat následovně:

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}} \times 360$$

3.7.6 Ukazatele autarkie

Následující ukazatele autarkie odráží míru soběstačnosti municipalit, která může být hodnocena na základě výnosově nákladové a příjmově výdajové.

3.7.6.1 Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

Tento ukazatel se týká pouze hlavní činnosti a odráží v procentech míru soběstačnosti z hlediska pokrytí svých nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů. V autarkii se odrážejí účetní principy, např. aktuálnost, realizační princip, brutto princip zjišťování hospodářského výsledku, princip historických cen apod. Ukazatel získáme pomocí následujícího výpočtu:

$$\text{AHV - HC}^{22} = \frac{\text{V}_{\text{HC}}^{23}}{\text{N}_{\text{HC}}^{24}} \times 100$$

3.7.6.2 Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů

Celková autarkie hodnotí, zda byly příjmy dosaženy v dostačující míře na krytí výdajů, či nikoliv. Pokud je výsledek větší než 100 %, jsou příjmy dostačující, pokud je hodnota nižší než 100 %, je nutné zjistit příčiny nepokrytí výdajů příjmy

---

²² Autarkie hlavní činnosti na nákladově výnosové bázi

²³ Výnosy z hlavní činnosti

²⁴ Náklady hlavní činnosti

$$ACF^{25} = \frac{P_Y^{26}}{V_E^{27}} \times 100 \text{ respektive } ACF = \frac{NIP_Y^{28}}{NIVE^{29}} \times 100$$

(Kraftová, 2002).

3.7.7 Vybrané modely finanční analýzy

Výsledkem bonitních finančních analýz je vyjádření finanční situace a výkonnosti jedním číslem, které patří do skupiny souhrnných modelů hodnocení finanční úrovně podniku. Součástí těchto metod jsou i bankovní (ratingové) modely, které hodnotí možnost zhoršení finanční úrovně podniku (Růčková, 2015).

Rating obcí přináší významné informace nejen obyvatelům, ale i voleným zástupcům obcí o hospodaření s obecními prostředky spolu s výčtem slabých a silných stránek obecního hospodaření (Millerová, 2021). Zobrazuje tři základní ukazatele: likviditu, podíl cizích zdrojů na aktivech a rozpočtovou odpovědnost.

Vochozka et al. (2021) popisuje následující modely bonitní finanční analýzy:

- a) Kralickův Quick test,
- b) Grünwaldův bonitní model,
- c) Tamariho model,
- d) analýzy podle Rudolfa Douchy.

3.7.8 Rozpočtové analýzy hospodaření územních rozpočtů

Výběr hodnotících ukazatelů analýzy je prováděn tak, aby co nejlépe vystihly podstatu ekonomické činnosti firmy a jsou striktně podřízeny cíli analýzy a cílovému uživateli (Růčková, 2021).

---

²⁵ Autarkie na příjmově výdajové bázi

²⁶ Příjmy

²⁷ Výdaje

²⁸ Neinvestiční (provozní) příjmy

²⁹ Neinvestiční (provozní) výdaje

Ministerstvo financí každoročně na základě usnesení vlády ČR ze dne 29. září 2010 č. 695 a ze dne 3. října 2012 č. 722 u všech obcí a jimi zřízených příspěvkových organizací provádí monitoring hospodaření. MFČR každoročně provede z předložených finančních a účetních výkazů výpočet ukazatelů SIMU za všechny obce a vyhodnotí výsledky výpočtu. Postupy výpočtu jsou uvedeny v příloze 1. Dělí se na informativní a monitorující ukazatele.

Informativní ukazatelé jsou:

- a) počet obyvatel obce,
- b) příjem celkem (po konsolidaci),
- c) úroky,
- d) uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků,
- e) dluhová služba celkem,
- f) ukazatel dluhové služby (v %),
- g) aktiva celkem,
- h) cizí zdroje,
- i) stav na bankovních účtech celkem,
- j) úvěry a komunální dluhopisy,
- k) přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy,
- l) zadluženost celkem,
- m) podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %),
- n) 8leté saldo,
- o) oběžná aktiva,
- p) krátkodobé závazky,
- q) podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %),
- r) celková (běžná) likvidita (Ministerstvo financí ČR, 2008).

Z těchto osmnácti výše uvedených ukazatelů byly za monitorující zvoleny dva ukazatele: podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a celková likvidita.

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v procentech) zachycuje míru zadlužení majetku (stálých i oběžných aktiv) dané obce a jí zřízených příspěvkových organizací.

Vypočítá se následovně:

$$\frac{\text{Rozvaha, sloupec BĚŽNÉ OBDOBÍ - D (za obec + PO)}}{\text{Rozvaha, sloupec „BĚŽNÉ OBDOBÍ – BRUTTO” – Aktiva (za obec + PO)}} \times 100$$

Výsledek vypovídá, jak jsou aktiva kryta cizími zdroji a přijatými návratnými finančními výpomocemi. Jedná se o ukazatel věřitelského rizika. Ministerstvo financí stanovilo jako maximální výši hodnotu 25 %. Pokud má obec kryt svůj majetek z více než jedné čtvrtiny cizími zdroji, je u ní větší riziko problémů s jejich splácením.

Celková (běžná) likvidita vyjadřuje podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Pokud je poměr oběžných aktiv nízký ke krátkodobým závazkům, je zřejmé, že daná obec není schopna splatit své krátkodobé závazky (dostává se do platební neschopnosti), proto musí tyto krátkodobé závazky uhradit z bankovního úvěru. Výsledek získáme tímto výpočtem:

Rozvaha, sloupec „BĚŽNÉ OBDOBÍ – NETTO“ B
Rozvaha, sloupec BĚŽNÉ OBDOBÍ D.III.

Hodnoty nižší než $< 0; 1 >$ stanovilo jako rizikové MFČR. Běžná likvidita byla zvolena na základě poznatků tohoto ministerstva, protože schopnost dostat svým krátkodobým závazkům v hospodaření obcí je velice problémové (Ministerstvo financí ČR, 2008).

3.7.9 Rozpočtová odpovědnost

Česká republika aplikovala v roce 2017 směrnici Rady 2011/85/EU přijetím zákona o rozpočtové odpovědnosti č. 23/2017 Sb., kterým stanovila zásady a principy zastřešující fiskální politiku a má za úkol regulovat zadluženost místních samospráv.

Tomuto nařízení se říká pravidlo rozpočtové odpovědnosti, které stanoví hranici pro zadluženost obcí. Pokud zadluženost přesáhne 60 % průměrného příjmu za poslední čtyři roky, musí je ÚSC v roce následujícím snížit alespoň o 5 % z rozdílu mezi aktuální výší dluhu a 60 % průměrného příjmu (Žurovec, 2017). Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření ÚSC a DSO obsahuje podle § 10 odst. 4 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření i následující výpočet podílu pohledávek a závazků na rozpočtu územního celku, zastaveného majetku na celkovém majetku územního celku. Výrok auditora obsahuje sdělení, zda dluh územního celku nepřekročil 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky (Česko, 2004).

4 Praktická část práce

Úvodní část praktické části práce se zaměřuje na charakteristiku sedmi oblastí analyzované obce. Počáteční oblast se týká polohy a katastrálního území obce, které vypovídá o lukrativnosti a zájmu občanů o trvalé bydlení v této obci. Dále se v krátkosti seznámíme s historií a zajímavostmi obce. Na to navazuje další ukazatel, kterým je struktura obyvatelstva (demografie). Posledními významnými ukazateli jsou organizační struktura spolu s charakteristikou občanské vybavenosti vypovídající o struktuře a povaze majetku obce odrážející její rozvoj.

4.1 Charakteristika obce Třebestovice

4.1.1 Poloha a katastrální území obce

Třebestovice se nachází ve Středočeském kraji v jižní části okresu Nymburk 50 km východně od hlavního města Prahy. Katastrální území obce patří k nejmenším ze čtyř sousedících samospráv okolních obcí uvedených v následující tabulce (Marek, 2018).

Tabulka 9: Katastrální výměra obcí

Kód kraje	Správní obvod ORP	Název obce	Kód obce	Typ obce	Katastrální výměra (ha)
CZ020	Nymburk	Třebestovice	537896	obec	338
CZ020	Český Brod	Poříčany	537705	obec	576
CZ020	Nymburk	Milčice	537497	obec	651
CZ020	Nymburk	Sadská	537764	město	1 644
CZ020	Nymburk	Hradištko	537179	obec	1 823

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu (Český statistický úřad, 2017)

Území obce (LAU 2) Třebestovice (CZ0208 537896) je tvořené jedním katastrálním územím: Třebestovice (769649). Obcí s pověřeným obecním úřadem je město Sadská, obcí s rozšířenou působností je okresní město (LAU 1) Nymburk (CZ0208) a krajem (NUTS 3) je Středočeský kraj (CZ020), krajským městem je Praha (Váňová, 2021b). Dle rozsahu přenesené působnosti se jedná o obec „I“ typu, obec s běžným obecním úřadem (Sedláček, 2015).

Třebestovice mají důležitou socio-geografickou polohu, protože se jejich území nachází ve významné republikově se rozvíjející ose OS4 Praha – Poděbrady / Kolín – Hradec Králové / Pardubice (Wroclaw), kterou utváří dálnice D11 z Prahy do Hradce Králové spolu s železničním koridorem č. 010 v úseku z Prahy do Pardubic. Od roku 2022 je do ní zařazena i rezerva pro koridor vysokorychlostní trati (VRT) (Středočeský kraj, 2022b).

Návaznost na republikově významný železniční koridor tratí č. 010 je zajišťována jednokolejnou elektrifikovanou tratí č. 060 Poříčany – Sadská – Nymburk. Dosažitelnost správních a ekonomicky vyšších center má podstatný vliv na další možný rozvoj této obce. V následující tabulce je uveden přehled zeměpisných a časových intervalů do vybraných vyšších center.

Tabulka 10: Vzdálenosti a dopravní časy z Třebestovic do vybraných center

Město	Sadská	Nymburk	Český Brod	Poděbrady	Kolín	Praha	Hradec Králové
Vzdálenost (km)	3	11	12	18	31	35	77
Čas (min.)	5	17	19	17	29	29	51

Zdroj: Vlastní zpracování textové části odůvodnění Územního plánu obce Třebestovice

Třebestovice se nachází při okraji přírodního parku Kersko-Bory, jenž zaujímá 35 km². V podloží se nachází podzemní minerální prameny, které nedaleko obce vyvěrají na povrch. Na základě výše uvedených skutečností je obec Třebestovice využívána nejen k trvalému bydlení, ale i k rekreaci.

4.1.2 Historie obce

Obec Třebestovice je jednou z nejstarších obcí v Čechách. První písemná zmínka byla nalezena z roku 993 v zakladací listině břevnovského kláštera, neboť Třebestovice patřily mezi klášterní majetek tohoto nejstaršího kláštera v Čechách. Před vypuknutím husitských válek nechal klášter vystavět tvrz a pronajímal ji drobným šlechticům. Jiří z Poděbrad tuto tvrz v roce 1442 věnoval mlynáři Benešovi z Poříčan na vybudování mlýna. Na výstavbě mlýnského náhonu se také podílel známý český rybníkář Jakub Krčín z Jelčan. Mlýn pak byl po celou dobu své existence důležitou součástí života obce, doposud je součástí obecních symbolů. Obec byla připojena k Sadské, v obci nikdy nebyl kostel (Obec Třebestovice, 2022b).

4.1.2.1 Zajímavosti z dějin Třebestovic

Fialovi, jeden z nejstarších rodů v obci, vystavěli na Leškově hospodu, která do dnešního dne nese jejich jméno. Další hospoda, kterou její majitel pan Vačlena rozšířil o řeznictví, se nachází přímo na návsi, kde byl na počest padlým v I. světové válce postaven pomník. Na návsi byla umístěna i zvonička, jejíž původní místo bylo u vchodu do mlýna. Na návsi od zvoničky přes silnici zůstává i sv. Kříž, na který byla provedena sbírka, koncem 19. století pak byl na památku Páně (Obec Třebestovice, 2021) na toto místo umístěn.

Nedaleko návsi u stavení čp. 31 stojí bývalá kovárna, která má doposud starobylý ráz a stále je v majetku rodu Šmejkalů. Nejstarším statkem je statek na Lukách, kterému se do dneška říká po jeho prvním majiteli Vyčerovna.

Třebestovice poctili svou návštěvou Jakub Krčín z Jelčan, F. J. Vavák, hudební skladatel Zdeněk Fibich a do obce často zavítal i Bohumil Hrabal (Marek, 2018).

4.1.3 Demografické faktory

Počet trvale hlášených obyvatel v obci činil dle statistických dat ČSÚ k 31. 12. 2021 – 1 175 osob. Z níže uvedených údajů v tabulce 8 vyplývá, že za sledované období došlo k celkovému nárůstu počtu obyvatel o 291 občanů, přičemž největší byl zaznamenán v letech 2020 a 2021. Tento vývoj byl spojen s významným navýšením počtu cizinců, kteří do roku 2019 tvořili cca 6 % obyvatelstva. V roce 2020 tvořili cizinci již 14 % obyvatel a v dalším roce odpovídal jejich počet 21,45 % z celkového počtu obyvatel.

Tabulka 11: Vývoj počtu obyvatelstva (2017–2021)

Rok	Počet obyvatel k 31.12.	Bazický index	Cizinci z celkového počtu obyvatel	Počet cizinců z počtu obyvatel (%)	Počet obyvatel podle věku			Průměrný věk	Index stáří	Počet nemovitostí
					0 - 14	15 - 64	65 a více			
2017	884	1	50	5,66	160	567	157	41,3	98,12	391
2018	912	1,03	60	6,58	169	575	168	41,4	99,40	393
2019	925	1,05	62	6,70	164	588	173	41,6	105,48	397
2020	1027	1,06	146	14,22	173	679	175	40,7	101,15	398
2021	1175	1,33	252	21,45	175	827	173	39,6	98,85	401

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČSÚ a MV

Tento nárůst cizinců je spojen se změnou majitele ubytovacího zařízení na adrese Tovární č.p. 339, 340, 341 a 342. Jedná se o bytovky s celkovou kapacitou 400 osob, které původní majitel plně nevyužíval. Nový majitel společnosti BGS novem s.r.o. provedl rekonstrukci a naplnil tak kapacitu ubytovny. Ubytovanými jsou hlavně cizinci zaměstnaní

ve firmě Toyota Kolín s.r.o. Jedná se především o osoby v produktivním věku, který má vliv na věkovou skladbu obyvatel. Z výše uvedené tabulky vyplývá, že došlo především k nárůstu mužů ve věku 15–64 let.

Průměrný věk byl konstantní v letech 2017 až 2019, kdy činil 41,3 let. V roce 2020 se průměrný věk obyvatel snížil na 39,6 let, neboť v tomto roce došlo k největšímu nárůstu přistěhovaných osob. To potvrzují data v následující tabulce, kde je uveden pohyb obyvatelstva za sledované období, jež zachycují migrační přírůstek obyvatelstva.

Tabulka 12: Pohyb obyvatelstva (2017–2021)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Živě narození	7	9	12	12	11
Zemřelí	11	9	7	13	4
Přirozený přírůstek	-4	-	5	-1	7
Přistěhovalí	34	44	49	120	201
Vystěhovalí	28	16	41	17	82
Migrační přírůstek	6	28	8	103	119
Celkový přírůstek	2	28	13	102	126

Zdroj: Vlastní zpracování demografické ročenky ČSÚ

Index stáří uvedený v tabulce 8 byl vypočítán dle následujícího vzorce:

$$I_{S^{30}} = \frac{P_{65}^{31}}{P_{0-14}^{32}} \times 100$$

Index stáří hodnotí, kolik obyvatel nad 65 let připadá na 100 dětí ve věku 0–15 let. V letech 2017, 2018 a 2021 byla hodnota ukazatele nižší než 100. To svědčí o tom, že počet dětí byl vyšší než počet starších osob. Počet starších osob byl vyšší v letech 2019 a 2020, kdy index stáří byl překročil 100.

Statistické údaje ovšem nezachycují skutečné počty obyvatelstva, které se v obci trvale zdržují, neboť v obci nejsou přihlášení k trvalému pobytu. V případě Třebestovic jde o obyvatele sociálně vyloučené lokality Vyčerov (ESF, 2022), kde se nachází přibližně 76 až 100 osob romského původu. Jedná se o nepřizpůsobivé občany žijící na adrese Na Samotě

³⁰ Index stáří

³¹ Obyvatelstvo ve věku 65 a více

³² Obyvatelstvo ve věku 0–14

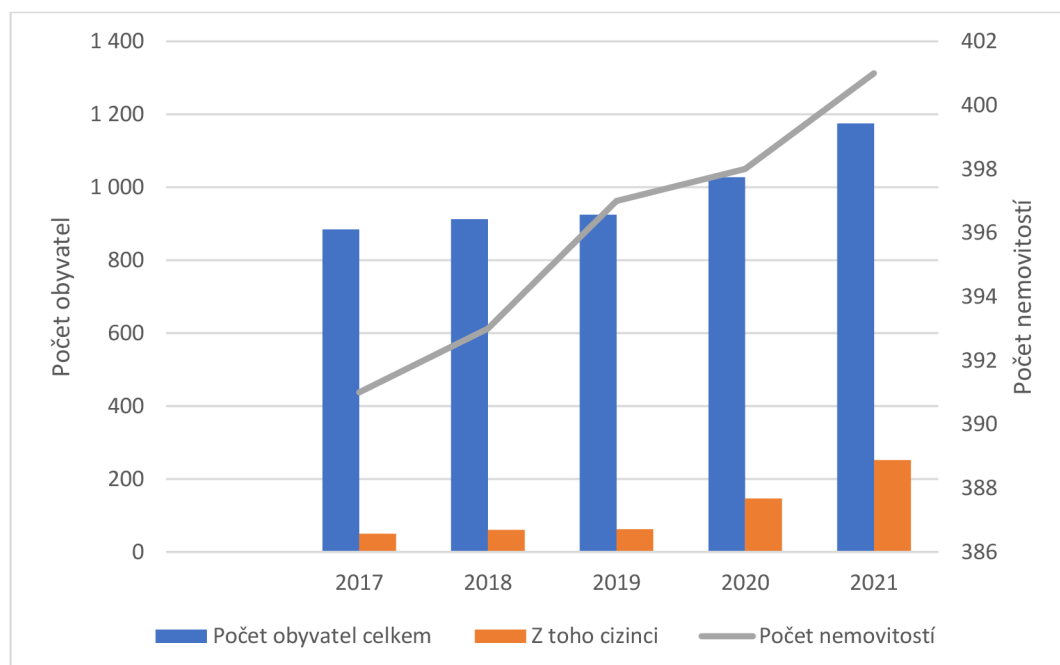

čp. 50. Lokalita se nalézá v těsné blízkosti dálnice D11. Dostupnost do obce je cca 900 m. Jedná se o starou zemědělskou usedlost. Obyvatelé obývají i bývalé zemědělské budovy (chlévy a přístěnky), které jsou ve špatném technickém stavu. Na uvedenou adresu se obyvatelé nemohou trvale přihlásit, protože objekty nejsou určeny k bydlení. Děti z této lokality navštěvují Mateřskou školu Třebestovice, p.o., a Základní školu Sadská. Svoz komunálního odpadu zde provádí společnost Nykos a.s., a to vše na náklady obce.

Dalšími občany bez trvalého pobytu jsou ti, kdo vlastní v obci nemovitosti určené k rekreaci. V nich se ale trvale zdržují sami majitelé nebo nemovitosti pronajímají. Celkový počet všech osob dlouhodobě se zdržujících v obci je dle vnitřní evidence obecního úřadu 173. Mezi ně patří i osoby s vážným zdravotním postižením, které využívají pečovatelskou a zdravotní péči zajišťovanou obcí, jež je smluvně zajištěna společností Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o.p.s. Náklady jsou ve sledovaném období 2017–2021 stále ve stejné výši 125,25 tis. Kč.

Na níže uvedeném grafu je zachycen vývoj počtu obyvatel (s trvalým pobytem) a cizinců ve vztahu k počtu nemovitostí. Všechna tři kritéria měla od roku 2017 stoupající trend. Počet zkolaudovaných nemovitostí stoupl za pět let o 16 stavení.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatelstva a nemovitostí (2017–2021)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ČSU a MV

V březnu 2022 došlo k dalšímu velkému nárůstu počtu obyvatel, který byl spojen s válkou na Ukrajině. Od 1. 1. 2022 do 30. 6. 2022 vzrostl v obci počet obyvatel o 207 osob, jednalo se o válečné uprchlíky. Počet přihlášených obyvatel k 30. 6. 2022 činil 1 382 obyvatel, z toho bylo 452 občanů se statutem cizince, což znamenalo 32,70 % z celkového počtu trvale přihlášených obyvatel.

4.1.4 Organizační struktura

Členění organizační struktury se dělí, jak bylo zmíněno v teoretické části, na přenesenou a samostatnou působnost. V rámci samostatné působnosti tvoří organizační strukturu političtí zástupci v čele se starostkou a místostarostou³³. Zastupitelstvo obce zřizuje finanční a kontrolní výbor. Komise spadají pod radu obce zastoupenou starostkou obce, která je současně jejím statutárním zástupcem.

Starostka a místostarosta vedou obecní úřad, který tvoří jedna úřednice a jedna administrativní pracovnice. Dále je zastoupen dvěma pracovníky údržby veřejného prostranství a správy budov. Obec dále zaměstnává pracovníky na veřejně prospěšné práce a obecně prospěšné práce ve spolupráci s probační a mediační službou.

Jako organizační složka obce byla v roce 2002 zřízena Obecní knihovna v Třebestovicích. Další organizační složkou je Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Třebestovice JPO V, která byla nově zřízena dne 3. 12. 2020. Poslední organizační složkou je Mateřská škola Třebestovice, příspěvková organizace, kterou zastupitelstvo obce zřídilo s účinností od 1. 12. 2002.

4.1.5 Přehled a charakter občanské vybavenosti obce

V kapitole 3.1.1 je popsána funkce veřejného sektoru v ekonomii, za jakým účelem a jaký úkol mají města a obce při své činnosti jak v oblasti ekonomické, tak i v oblasti sociálních služeb. Tato kritéria jsou vypovídající ke stavu, charakteru a složení majetku obce, kterému se bude věnovat tato kapitola.

Jako podklad nám poslouží finanční sestava Rozvaha (přehled majetku) za sledované období 2017–2021, která je uvedena v příloze č. 3. Ze sestavy je zřejmé, že za sledované období došlo k navýšení aktiv o 8 310 tis. Kč.

---

³³ Ke změně na pozici místostarosty došlo po komunálních volbách, které se konaly ve dnech 23. a 24. 9. 2022. Na ustavujícím zasedání dne 1. 11. 2022 byla na tuto pozici zvolena místostarostka.

Součástí obecního majetku jsou budovy občanské vybavenosti: budova obecního úřadu, mateřské školy, budova hasičárny s nebytovými prostory, společenský dům, kde byly pronajímány 2 obecní byty, dále společenské prostory pro spolky, klub důchodců a nově zrekonstruovaná sokolovna. Obec vlastní k 31. 12. 2021 stavby v účetní hodnotě ve výši 45 240 tis. Kč. Dalším majetkem obce jsou pozemky plnící převážně funkci veřejného prostranství (pozemky pod chodníky a komunikacemi), dále lesní pozemky, orná půda, a to vše v hodnotě 35 768 tis. Kč.

Obec v roce 2016 požádala o odkup státního majetku spravovaného Správou železnic, státní organizací, jímž je bývalý drážní dům s okolními pozemky. Jedná se o strategicky umístěnou budovu s pozemky o rozloze 2 732 m². Proces odkoupení trval od podání žádosti po zaplacení 6 let. Budova byla obci předána v červenci 2022. Tato nemovitost skýtá velké investiční a rozvojové možnosti.

Mezi největší investice obce patří investice do infrastruktury. Obec vlastní a spravuje místní komunikace a chodníky o celkové délce 27,82 km. Na jejich rekonstrukci obec využívá financování z dotačních prostředků, půjček nebo vlastních prostředků. Obec Třebestovice uzavřela v roce 2015 smlouvu o půjčce na opravy místních komunikací v části ulic Smetanova, Sportovní, Tylova a části ulice Kerská ve výši 12 000 tis. Kč se splatností na 10 let, tj. do roku 2025. Ve sledovaném období byly podány žádosti o národní dotaci (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2022) na rekonstrukci komunikace části ulic Tovární a Na návsi. Dotace byla podána v roce 2020 a opětovně po ukončení výběrového řízení i v roce 2021. Transfer obci přidělen nebyl a obec tuto rekonstrukci v roce 2022 dokončila z vlastních finančních prostředků. Obec Třebestovice má vypracovaný pasport místních komunikací a chodníků spolu s plánem jejich oprav, který obsahuje předpokládané náklady a možnosti čerpání dotačních prostředků.

V následující tabulce je uveden přehled podaných a získaných dotačních prostředků za sledované období 2017–2021. Obec byla v počtu získaných dotací úspěšná na 64 %. Ve vztahu k výši finančních prostředků získala obec 41 % požadovaných finančních prostředků, což činilo 8 069,35 tis. Kč.

Tabulka 13: Přehled podaných a získaných dotačních prostředků (2017–2021, v tis. Kč, %)

Rok	Počet podaných žádostí	Výše požadovaných fin.prostředků (v tis. Kč)	Počet získaných dotací	Úspěšnost získaných dotací na počty žádostí (%)	Výše získaných fin. prostředků (v tis. Kč)	Úspěšnost získaných dotací na finanční výši (%)
2017	0	0,00	0	0	0,00	0
2018	2	241,33	2	100	191,33	79
2019	1	882,00	1	100	882,00	100
2020	4	6 683,21	2	50	3 624,71	54
2021	7	11 810,51	4	57	3 371,31	29
Celkem	14	19 617,05	9	64	8 069,35	41

Zdroj: Vlastní zpracování na základě interních dat obce Třebestovice

Další velkou investiční akcí splacenou v roce 2018 byla půjčka na skupinový vodovod Třebestovice – Poříčany. Vodovodní a kanalizační řad včetně čističky odpadních vod předala obec společnosti Vodovody a kanalizace Nymburk, a.s., za akcie v hodnotě pořízení majetku. V roce 2021 obec vlastnila akcie této společnosti v celkové hodnotě 20 448 tis. Kč.

Čistička odpadních vod je na hraně své kapacity, proto územní plán počítá s jejím rozšířením a obec musí být připravena na jeho spolufinancování z důvodu napojení nových domů v rozvojových lokalitách. Obec by v tomto případě měla požadovat finanční podíl po majitelích nových lokalit, a to např. navýšením daňového koeficientu, kterým může zatížit tyto rozvojové lokality a získat tak finanční prostředky pro investice do potřebné infrastruktury spojené s těmito lokalitami.

V územním plánu (GObec, 2022) obce Třebestovice jsou schváleny dvě nové lokality pro bydlení v rodinných domech venkovského charakteru. Jedná se o lokality U Bažantnice a Pod Mlýnem, které vlastní soukromí majitelé. V lokalitě U Bažantnice je předpokládána výstavba 28 rodinných domů. Lokalita Pod Mlýnem bude obsahovat 33 nemovitostí. Celkem po realizaci této výstavby bude obec rozšířena o 61 nemovitostí. Územní plán obce za cílovou obydlenost jedné bytové jednotky považuje hodnotu 2,67 obyv./byt (Váňová, 2021b). Předpokládaný nárůst obyvatel po dokončení této výstavby by měl činit 163.

Majitelé lokalit mají povinnost vybudovat místní komunikace, veřejné osvětlení a veškeré inženýrské sítě. Po jejich dokončení ovšem nastává problém, kdo bude zajišťovat jejich údržbu a správu, pokud nebudou vybudovány dostatečně kvalitně, jak obec vyžaduje. Z tohoto důvodu si musí obec stanovit dostatečné záruky při převodu a převzetí tohoto majetku. Obec se nyní snaží odkoupit veřejné plochy sousedící s těmito rozvojovými

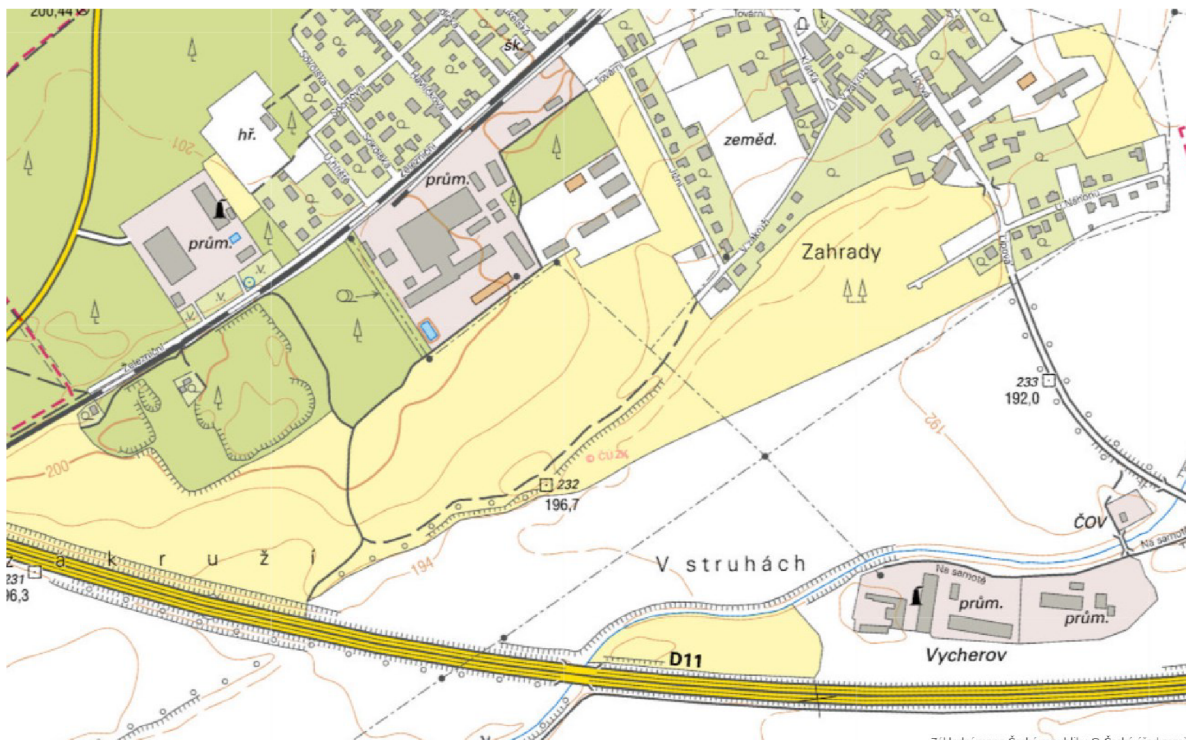
lokalitami, neboť je důležité myslet na veřejná prostranství v blízkosti těchto lokalit. Tyto plochy zajišťují prostupnost krajiny a propojení urbanizovaných ploch s volnou krajinou v přímé vazbě na veřejnou infrastrukturu.

Nárůst obyvatel bude pro obec znamenat dostatečné zajištění občanské vybavenosti. Na základě predikce vývoje růstu obyvatel pracuje současné vedení obce již nyní na rozšíření kapacity Mateřské školy Třebestovice, p. o. Dalším důležitým krokem je zajištění dostatečných míst ve spádové Základní škole Sadská nebo vybudování základní školy přímo v obci.

Vznik nových lokalit klade také vyšší nároky na údržbu, úklid, svoz a likvidaci veškerých odpadů, zimní úklid místních komunikací a chodníků. Toto vše s sebou nese nároky na dostatečné technické vybavení, které k 31. 12. 2021 obec vlastnila v hodnotě 1 427,68 tis. Kč. Jednalo se o základní technické vybavení pro údržbu a úklid veřejných prostranství. V souvislosti s výstavbou nových lokalit dojde k potřebě navýšení počtu provozních zaměstnanců obce, kteří musí být vybaveni dostatečnými technickými prostředky. Logicky dojde k dalším navazujícím požadavkům, o kterých musí obec uvažovat. Jedním z nich bude i rozšíření technických služeb, např. vybudování sběrného dvora zajišťujícího shromažďování a likvidaci odpadu včetně reuse centra.

V obci jsou tři průmyslové prostory zobrazené na následujícím obrázku, které mají podle územního plánu obce „*využití pro průmyslovou či zemědělskou výrobu, skladování, výrobní služby nebo činnosti spojené s provozováním sítí technické infrastruktury*“. Dva z nich ze západu souvisejí se zastavěným územím obce. Vycherov je od tohoto území prostorově oddělený. Na logistický areál navazuje plocha rezervy, která rozšiřuje plochu pro lehký průmysl s možností přímého napojení na silnici II/330. Nákladní doprava z této průmyslové plochy tak nezatěžuje obec. Pokud dojde k rozšíření podnikatelských aktivit a zvětšení areálu, znamená to pro občany obce možnost dalších pracovních příležitostí.

Obrázek 1: Průmyslové plochy

Zdroj: Mapový portál obce Třebestovice

Dopravní obslužnost je v obci zajišťována prostřednictvím železniční dopravy. Obec patří do sítě Pražské integrované dopravy s dobrou dostupností do všech hlavních center v okolí, jak již bylo zmíněno výše. Do roku 2021 nemusela obec hradit náklady na dopravní obslužnost. V červnu 2021 zastupitelstvo Středočeského kraje schválilo standardy obslužnosti Středočeského kraje (Středočeský kraj, 2022a). Koncem roku 2021 byla uzavřena příkazní smlouva s městem Městec Králové k zajištění smluvních závazků veřejné služby s dopravci linkové dopravy v souladu se zákonem č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících. Náklady jsou ve výši 150 Kč na občana, celkové náklady na rok 2022 činily 154 050 Kč.

Ve Strategickém plánu obce Třebestovice (Váňová, 2020) byla plánována velká rekonstrukce obecního domu U Fialů na adrese Lípová čp. 7. Obec dala část budovy do výpůjčky obecně prospěšné společnosti Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, která zpracovala studii na rekonstrukci této nemovitosti v multifunkční objekt. Tento projekt zahrnoval vývažovnu, denní stacionář, odlehčovací služby, klub důchodců a rekonstrukci dalších dvou bytů.

CSZS Poděbrady o.p.s. v roce 2017 obdrželo na projekt „Multifunkční objekt v obci Třebestovice – stavební úpravy a rekonstrukce“ národní dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj ve výši 19 557,47 tis. Kč. Předpokládané náklady na rekonstrukci byly ve výši 20 586,81 tis. Kč.

Na tento projekt proběhla tři neúspěšná zadávací řízení v květnu, červnu a listopadu 2018. Výběrová řízení byla zrušena z důvodu nepřihlášení se uchazeče o veřejnou zakázku, překročení max. přípustné částky o 3 205,40 tis. Kč bez DPH a z důvodu dopracování a přepracování dílčích částí projektové dokumentace pro provádění stavby. K poslednímu uveřejnění došlo dne 16. 1. 2019, kdy jako nejvýhodnější nabídka byla vyhodnocena nabídka ve výši 37 860,89 tis. Kč s DPH. Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o.p.s. požádalo obec o spolufinancování stavebních úprav a rekonstrukci objektu Lípová čp. 7 ve výši 18 303,42 tis. Kč, včetně uhrazení případných víceprací na rekonstrukci tohoto projektu, které dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, mohou dosáhnout až do výše 30 % z vysoutěžené ceny, tj. o dalších 11 358,27 tis. Kč. Zastupitelstvo obce muselo počítat s předpokládanými náklady do výše 29 661,69 tis. Kč.

Obec v této době byla výrazně zadlužena, o čemž svědčí i zpráva o přezkumu, kde byla obec upozorněna na rizika § 10 odst. 4 písm. c) zákona č. 420/2004 Sb., v platném znění: *„Dluh územního celku překročil 60 % průměru jeho příjmu za poslední 4 rozpočtové roky, neboť k 31. 12. 2018 činil 8 902 535 Kč, což je 74 % průměru příjmu územního celku za poslední 4 rozpočtové roky.“* Na základě těchto skutečností zastupitelstvo obce neschválilo spolufinancování akce „Multifunkční objekt Třebestovice – stavební úpravy a rekonstrukce“ ve výši 18 303,42 tis. Kč. Obec spoluprací na tomto projektu s CSZS Poděbrady o.p.s. ukončila společně s výpůjčkou části obecního domu (Obec Třebestovice, 2022a).

Záměrem tohoto společného projektu bylo zajištění pečovatelské a zdravotní péče pro občany obce přímo v obci a vytvoření nových pracovních míst. Celkový podíl nezaměstnaných osob v obci za sledované období je uveden v níže uvedené tabulce. V obci nezaměstnanost dosahovala výše 3,79 %. Tato hodnota odpovídá průměrné nezaměstnanosti v ORP Nymburk, která činila 3,97 %. V porovnání s okolními obcemi patří nezaměstnanost v obci mezi průměrnou až vyšší, a to především díky již zmíněné vyloučené lokalitě Vyčerov.

Tabulka 14: Nezaměstnanost v obci Třebestovice (2017–2021, v %)

Rok stav k 31.12.	Podíl nezaměstnaných osob v Třebestovicích (v %)		Podíl nezaměstnaných osob v ORP Nymburk (v %)	
	celkem	ženy	celkem	ženy
2017	4,04	2,99	4,16	4,33
2018	3,70	3,41	3,75	3,87
2019	4,52	5,42	3,24	3,32
2020	3,74	3,70	4,59	4,63
2021	2,95	2,77	4,11	4,49
Celková průměrná míra nezam. (%)	3,79	3,66	3,97	4,13

Zdroj: Vlastní zpracování nezaměstnanosti na základě dat ČSÚ

Obec zřídila příspěvkovou organizaci Mateřskou školu Třebestovice sídlící na adrese Dukelská čp. 99. Majetek ve vlastnictví obce byl dle zřizovací listiny ze dne 25. 9. 2019 svěřen příspěvkové organizaci do užívání. Do roku 2019 byl majetek příspěvkové organizaci svěřen. V níže uvedené tabulce je přehled finančních prostředků, které byly v pěti letech použity pro příspěvkovou organizaci na investiční a neinvestiční výdaje. Výše neinvestičního příspěvku se od roku 2017 zdvojnásobila. Na toto navýšení měla dopad změna zřizovací listiny, ve které došlo ke změně nakládání s majetkem. Od 25. 9. 2019 jsou součástí neinvestičního příspěvku i finanční prostředky na odpisy majetku.

Výdaje v průběhu časového období mají stoupající tendenci. Nejvyšší výdaje jsou v letech 2019 až 2021, kdy proběhla rekonstrukce zahrady, která byla rozdělena do několika etap a obec na ně získala dotační prostředky ve výši 2 980,24 tis. Kč. V roce 2020 byla v rámci tohoto projektu vybudována letní třída, proto byly v tomto roce nejvyšší výdaje. Dopad celkových nákladů na mateřskou školu byl v letech 2017 a 2018 ve výši cca 6 % celkových nákladů. V roce 2019 to bylo skoro 10 %. Náklady v roce 2020 byly ve výši cca 24 % z celkových výdajů. V roce 2021 byl do školní kuchyně z dotačních prostředků pořízen konvektomat v pořizovací ceně 337,55 tis. Kč, celkové náklady v tomto roce byly ve výši 7 %. Tento záměr byl realizován s úmyslem zahájení vaření i pro cizí strážníky. Obec již delší dobu sledovala zájem starších občanů o možnost stravování přímo v obci. Z tohoto důvodu zřídila mateřská škola živnostenské oprávnění na hospodářskou činnost a od září 2022 zahájila školní jídelna vaření i pro cizí strážníky. Obec pro své občany tak rozšířila sociální služby o stravovací službu.

Tabulka 15: Financování Mateřské školy Třebestovice p. o. (2017–2021, v tis. Kč, %)

Položka "Mateřské školy"	2017	2018	2019	2020	2021
Nákup materiálu j.n.	0,00	0,00	0,00	5,00	0,00
Nákup ostatních služeb	7,00	0,00	3,50	16,95	0,00
Výdaje na dodavatel.zajišť.opravy a údrž	18,54	0,00	11,62	116,56	0,00
Neinv. přísp. zřízeným PO	300,00	300,00	388,35	500,00	590,00
Neinv.transf. zřízeným PO	65,74	110,50	384,10	0,00	250,30
Budovy, haly a stavby	0,00	38,60	367,80	2 567,79	6,05
Stroje, přístroje a zařízení	0,00	0,00	0,00	0,00	337,55
Suma výdajů za Mateřskou školu	391,28	449,10	1 155,32	3 206,30	1 183,90
Celkové výdaje po konsolidaci	6 941,58	7 630,89	12 185,34	13 539,50	17 324,25
Podíl celkových nákladů za MŠ k celkovým výdajům (%)	5,64	5,89	9,48	23,68	6,83

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2022

Kapacita mateřské školy byla 35 dětí, 4 pedagogičtí pracovníci a 3 provozní zaměstnanci. V kapitole 4.1.3 Demografické údaje je uvedeno, že v roce 2022 došlo k navýšení počtu obyvatel o uprchlíky z Ukrajiny, proto ředitelka příspěvkové organizace požádala Středočeský kraj o navýšení kapacity MŠ o 7 dětí z Ukrajiny. Středočeský kraj žádosti vyhověl a od 1. 9. 2022 má mateřská škola kapacitu 42 dětí. Na základě tohoto rozhodnutí zastupitelstvo obce rozhodlo o navýšení neinvestičního příspěvku o 250 tis. Kč. Tyto finanční prostředky byly použity na dovybavení mateřské školy, ale pouze pro děti ukrajinských uprchlíků. V další tabulce je pro srovnání uvedena výše neinvestičních nákladů v letech 2017–2022 s přepočtenými náklady na jedno dítě. Výše daňových prostředků ze sdílených daní pro rok 2022 byla v hodnotě 15,71 tis. Kč na dítě a je zřejmé, že obec neinvestiční náklady dofinancovává z ostatních daňových příjmů.

Tabulka 16: Výše neinvestičních nákladů (2017–2022, v tis. Kč)

Neinvestiční náklady	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kapacita mateřské školy	35	35	35	35	35	42
Výše neinvestičních nákladů	300,00	300,00	388,35	500,00	590,00	840,00
Náklady na 1 dítě za kalendářní rok	9	9	11	14	17	20

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2022

Jak již bylo zmíněno, vzhledem k plánované realizaci nových lokalit pro bydlení a možnému nárůstu obyvatel ukrajinského původu musí obec již nyní uvažovat o rozšíření kapacity mateřské školy spolu s dostatečnou kapacitou školní jídelny, a to minimálně na dvě plné třídy pro 48 dětí.

Ve sledovaném období obec zajišťovala povinnosti dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně na základě veřejnoprávní smlouvy s Městem Sadská, která byla vypovězena k 31. 12. 2022. Náklady na zajištění požární ochrany na základě této smlouvy byly ve výši 30 tis. Kč. Obec zřídila dne 3. 12. 2020 Jednotku sboru dobrovolných hasičů obce Třebestovice JPO V, která od 1. 1. 2023 zajišťuje povinnosti plynoucí z výše uvedeného zákona. Náklady spojené s nově založenou JPO V se odhadují na 300 tis. Kč za rok. Další náklady budou spojené s rekonstrukcí hasičárny. Výjezdová jednotka pro obec znamená další zvýšení nákladů, a to především do vybavení a technických prostředků, například nákup nového vozidla.

Podíváme-li se podrobněji na účetní výkaz, a to rozvahu za období 2017–2021 uvedenou v příloze 3, zjistíme, že jsou rozdíly v účtování mezi lety 2017, 2018 a roky 2019 až 2021. Např. v letech 2017 a 2018 nebylo účtováno o zásobách, pohledávkách za zaměstnance, ostatní dlouhodobý finanční majetek nebo dohadné účty (položky jsou v příloze podbarveny žlutě). Tento rozdíl v účtování souvisí se změnou účetní obce. Z důvodu zjištěných nesrovnalostí ve vedení účetnictví došlo v roce 2019 k neschválení účetní závěrky. Výsledek hospodaření ve výši 5 172,86 tis. Kč je v rozvaze zaúčtován jako výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení. Tato situace byla narovnána až ve schvalovacím řízení v roce 2020. K opravám předcházejících účetních období docházelo postupně v letech 2019–2021, o tom svědčí i položka ve výši –843,67 tis. Kč.

4.2 Analýza rozpočtu obce Třebestovice

Druhá část praktické práce je věnována analýze rozpočtu obce, neboť rozpočty měst a obcí jsou finančním plánem obce. Sestavuje se na rozpočtové období, kterým je kalendářní rok. Proces a struktura rozpočtu jsou podrobně popsány v teoretické části.

Při plánování investičních výdajů obec vychází ze Strategického plánu rozvoje obce Třebestovice (Váňová, 2020), který obsahuje zásobník projektů zpracovaný na základě participace obyvatel obce. Tento střednědobý rozvojový dokument byl schválen

zastupitelstvem v květnu 2020 a stanovuje rozvojové aktivity a strategické cíle pro období let 2020–2025 s výhledem do roku 2030 a přehledem možností financování.

Strategický dokument slouží jako podklad pro sestavení střednědobého výhledu rozpočtu obce, jak to ukládá zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V příloze 4 je vložen střednědobý výhled rozpočtu obce Třebestovice na období 2014–2020. Rozpočtový výhled však nebyl sestaven po celou dobu trvání závazku a navržené příjmy a výdaje neodpovídaly plánovaným příjmům a výdajům. Z tohoto důvodu byl dne 5. 11. 2019 schválen nový střednědobý výhled na období 2020–2025 (viz příloha 5), který je sestaven na celou dobu splácení úvěru spolu s odpovídajícími rozpočtovými příjmy.

4.2.1 Saldo obecního rozpočtu

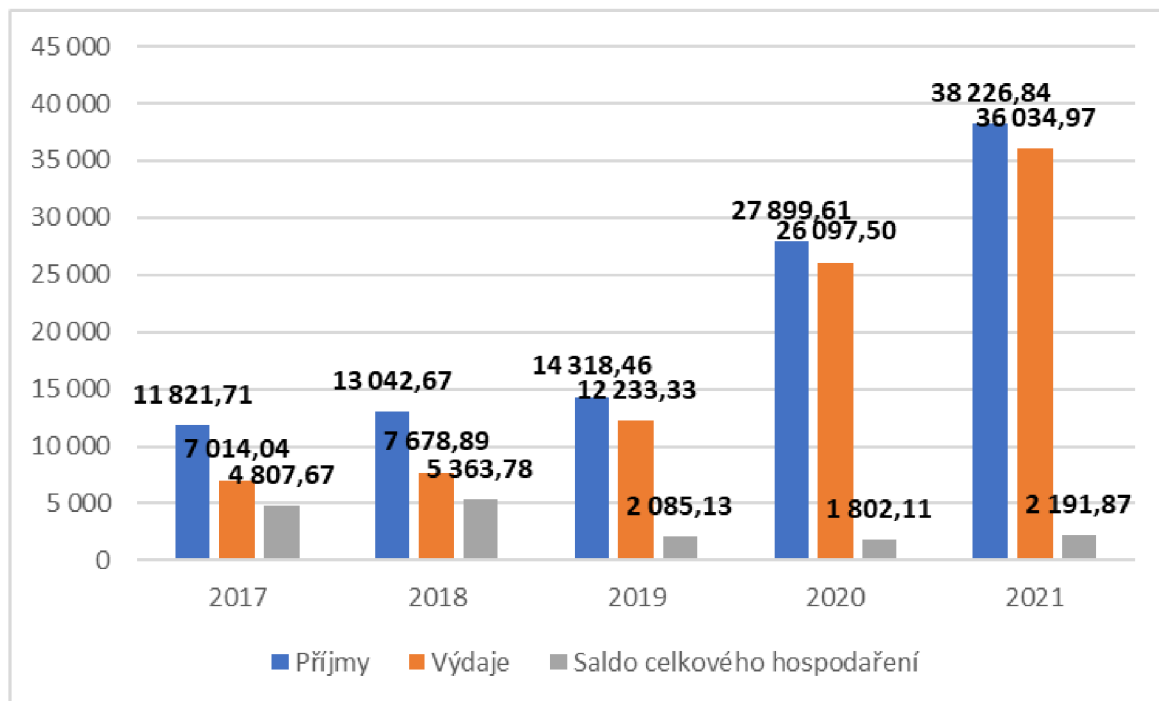
V této kapitole se nejdříve zaměříme na rozpočet jako celek provedením analýzy salda celkového rozpočtu, které je uvedeno v následující tabulce. Vzhledem k tomu, že v průběhu časové osy jsou vždy celkové příjmy vyšší než výdaje, dochází ke kladnému saldu celkového hospodaření, obec po celou dobu šetřila své finanční prostředky. V letech 2017 a 2018 ušetřila cca 41 % ze svých příjmů určených na realizaci projektu „multifunkčního domu“, k nejnižší úspoře došlo v roce 2021, a to ve výši 2 191,81 tis. Kč, což odpovídalo 5,73 % celkových příjmů.

Tabulka 17: Přehled salda celkového rozpočtu (2017–2021, tis. Kč, %)

Celkové rozpočtové saldo	2017	2018	2019	2020	2021
Příjmy	11 821,71	13 042,67	14 318,46	27 899,61	38 226,84
Výdaje	7 014,04	7 678,89	12 233,33	26 097,50	36 034,97
Saldo celkového hospodaření	4 807,67	5 363,78	2 085,13	1 802,11	2 191,87
Saldo příjmů v %	40,67	41,12	14,56	6,46	5,73

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Graf 2: Přehled salda celkového rozpočtu (2017–2021, tis. Kč, %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Ukazatel salda celkového rozpočtu hodnotí, zda rozpočtové příjmy pokryjí celkové rozpočtové výdaje. V případě analyzované obce byly v průběhu let celkové výdaje kryty celkovými příjmy.

4.2.2 Příjmy obecního rozpočtu

Jedná se o tok finančních prostředků do rozpočtů obcí popsány v teoretické části. Pro analýzu rozpočtových příjmů bylo použito podrobnější rozdělení členění příjmů nejen na běžné, kapitálové a ostatní příjmy. Příjmy byly porovnávány dle daňových příjmů na ovlivnitelné a neovlivnitelné, nedaňové příjmy, investiční a neinvestiční transfery.

Nejdříve se budeme věnovat daňovým příjmům sdíleným. Následující tabulka uvádí podíl obce Třebestovice na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů společně s výsledným procentním podílem obce na výnosu daně. Rozpočtové určení daní je stanoveno zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), který stanoví výši podílu z celostátního hrubého výnosu.

Výše podílu pro obce byla do 31. 12. 2020 stanovena na 23,58 %, od 1. 1. 2021 byl podíl zvýšen na 25,84 %. Z dat níže uvedených je zřejmé, že nejvyšší podíl obce na výnosu daně byl v roce 2021 a činil 0,006106 %. Daňové příjmy obcí jsou přímo závislé na celostátním výnosu daně z přidané hodnoty a daní z celostátních příjmů.

Tabulka 18: Podíl obce Třebestovice na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů

Změna vždy od 1.9. na rok	Počet obyvatel k 1.1. uved. roku	Započ. výměra katastr. území obce k 1. 1. uved. roku [ha]	Počet dětí k 30. 9. předchozího roku	Výše prost.pro obce dle počtu dětí (Kč)	Koeficienty postup. přechodů	Procentní podíl obce na výnosu daní (%)	Počet zaměst. k 1. 12. předchozího roku	Procentní podíl obce na výnosu daně (%)
2016	867	337,5524	34	8 806	1,0700	0,005367	258	0,005092
2017	882	337,5523	35	9 506	1,0700	0,005437	245	0,004673
2018	884	337,5798	34	13 706	1,0700	0,005366	234	0,004328
2019	912	337,5798	35	14 462	1,0700	0,005504	229	0,004166
2020	925	337,5798	35	13 626	1,0700	0,005546	249	0,004564
2021	1 027	337,5798	35	15 309	1,0700	0,006106	267	0,005019

Zdroj: Vlastní zpracování podílů obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu DPH a daní z příjmů z MF ČR

Výše finančních prostředků v tis. Kč, které odpovídá tomuto procentnímu podílu, je zařazena do další tabulky, kde jsou uvedeny daňové příjmy sdílené dle jednotlivých položek. Dále zde můžeme vyčíst, která z uvedených daní má největší podíl na daňových příjmech. Jedná se o daň z přidané hodnoty, jež v roce 2021 tvořila 53,60 % celkových daňových příjmů. Významnými daňovými příjmy jsou i daně z právnických a fyzických osob, které v roce 2021 tvořily celkem 45,61 % daňových příjmů. V průběhu časové osy mají příjmy stoupající tendenci stejně jako procentní podíl obce na výnosu daní. Daňové příjmy v roce 2021 jsou o 45 % vyšší než v roce 2017.

Tabulka 19: Výše sdílených daňových příjmů (2017–2021, v tis. Kč, %)

Daňové příjmy - sdílené - neovlivnitelné	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl daňových příjmů v roce 2021 (%)
Daň z příjmů fyz. osob placená plátcí	2 280,08	2 558,91	2 941,59	2 820,00	2 302,35	17,24
Daň z příjmu fyz. osob placená poplatníkem	58,81	58,07	78,69	44,46	146,87	1,09
Daň z příjmu fyz. osob vybíraná srážkou	205,12	229,33	265,58	271,39	380,39	2,85
Daň z příjmů práv. osob	2 185,14	2 105,31	2 472,89	2 031,90	3 212,04	24,04
Daň z příjmů práv. osob za obce	23,75	0,00	58,71	38,20	52,44	0,39
Daň z přidané hodnoty	4 425,96	5 184,45	5 564,00	5 568,74	7 160,96	53,60
Daň z hazardních her	41,47	60,36	66,44	76,83	105,76	0,79
SUMA daňových příjmů neovlivnitelných - sdílených	9 220,33	10 196,43	11 447,90	10 851,52	13 360,81	100,00
Bazický index	1,00	1,11	1,24	1,18	1,45	x

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Součástí příjmů obecních rozpočtů nejsou pouze celostátní daňové příjmy, ale i svěřené daňové příjmy, nedaňové příjmy (transfery, dotace, místní poplatky, příjmy z pronájmu majetku, úroky a zisk z obecních majetků), které patří do skupiny běžných příjmů. Dále do příjmů patří kapitálové a ostatní příjmy. Celkové příjmy za sledované období jsou členěné na ostatní příjmy, neinvestiční a investiční transfery, daňové příjmy sdílené – neovlivnitelné a daňové příjmy svěřené – místní poplatky – ovlivnitelné, viz příloha 6.

Daňové příjmy nejsou jediným druhem obecních rozpočtů. V roce 2021 tvořily tyto příjmy 76,98 % z celkových příjmů obce, ostatní daňové příjmy byly ve sledovaném období také nejvyšší právě v tomto roce, jak vyplývá z níže uvedené tabulky.

Tabulka 20: Celkové rozpočtové příjmy (2017–2021, v tis. Kč)

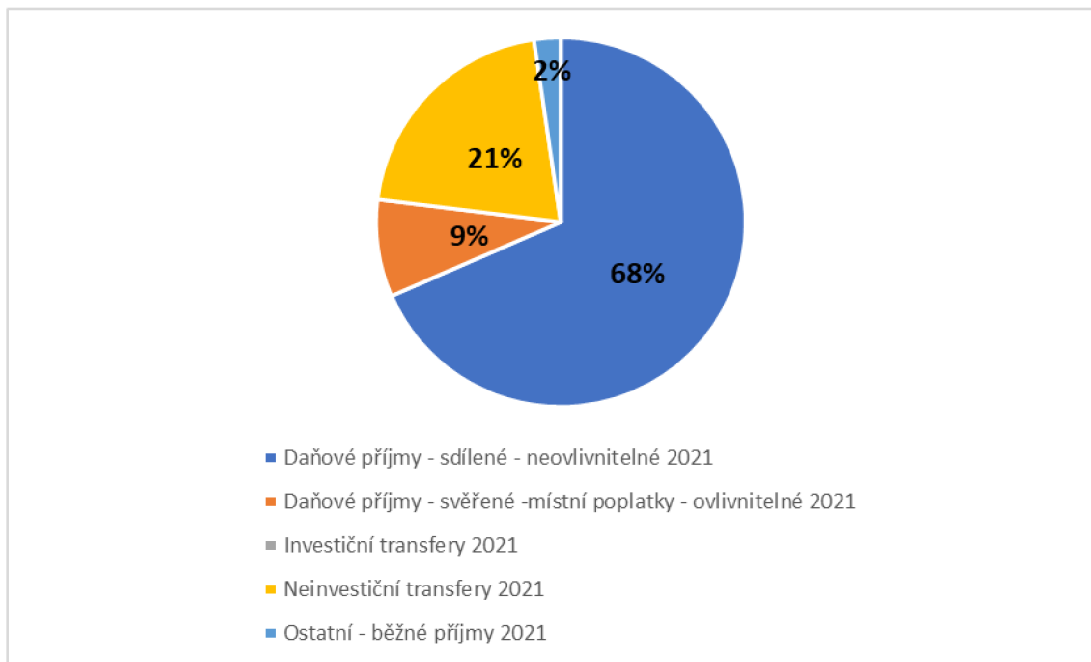
Celkové příjmy po konsolidaci	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl příjmů v roce 2021 (%)
Celkové daňové příjmy - sdílené - neovlivnitelných	9 220,33	10 196,43	11 447,90	10 851,52	13 360,81	68,46
Celkové daňové příjmy - svěřené - místní poplatky - ovlivnitelné	1 668,41	1 709,76	1 852,17	1 597,16	1 661,85	8,52
Celkové daňové příjmy po konsolidaci	10 888,74	11 906,19	13 300,07	12 448,68	15 022,66	Σ 76,98
Nedaňové - ostatní - běžné příjmy	415,75	539,99	376,35	501,76	456,31	2,34
Kapitálové příjmy	58,80	0,00	0,00	80,00	0,00	0,00
Neinvestiční transfery	385,98	548,54	594,04	1 429,17	4 037,15	20,68
Investiční transfery	0,00	0,00	0,00	882,00	0,00	0,00
SUMA celkových příjmů po konsolidaci	11 821,71	13 042,67	14 318,46	15 341,61	19 516,12	100,00

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Níže uvedený graf zobrazuje % výši daňových příjmů sdílených a svěřených v roce 2021 na celkové příjmy rozpočtu obce po konsolidaci. Nejvyšší podíl měly daňové příjmy

sdílené ve výši 68 %. Daňové příjmy svěřené – ovlivnitelné (místní poplatky) tvořily pouhých 9 % celkových daňových příjmů za rok 2021. Z celkových rozpočtových příjmů, které byly ve výši 19 516,12 tis. Kč, je 21 % tvořeno neinvestičními transfery. Nejnižší příjem náleží běžným příjmům, které byly ve výši 2 %.

Graf 3: Skladba celkových rozpočtových příjmů po konsolidaci (2021, v %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2021 (100 % = suma celkových příjmů za rok 2021, tj. 19 516,12 tis. Kč).

Další graf vyhodnocuje výše uvedené rozdělení veškerých rozpočtových příjmů v roce 2021 dle uvedené rozpočtové skladby v %. Největší podíl na příjmech obecního rozpočtu tvoří daňové příjmy sdílené. V roce 2021 tvořily 68 % z celkových rozpočtových příjmů.

4.2.2.1 Skladba celkových rozpočtových příjmů

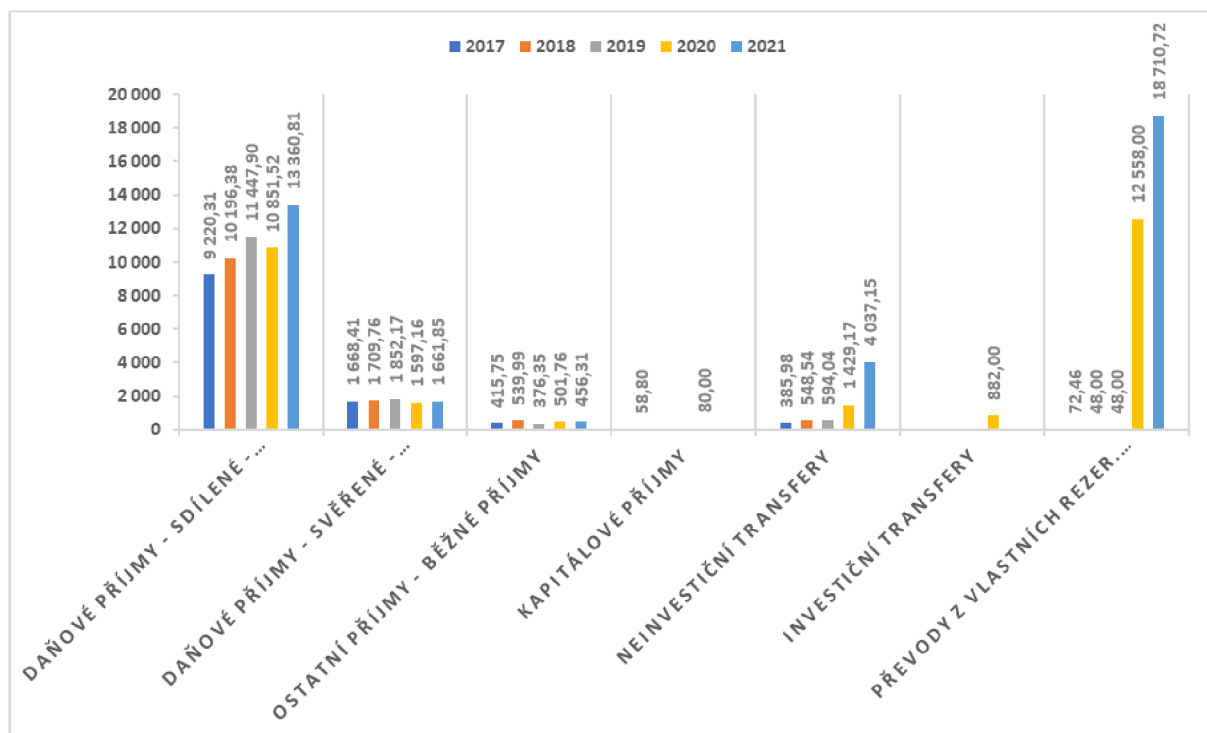
V dalším grafu jsou zobrazeny veškeré příjmy za sledované období dle podrobné struktury, které mají již zmíněnou stoupající tendenci. Investiční a neinvestiční transfery byly nejvyšší v letech 2020 a 2021. V těchto letech došlo k navýšení položky převody z vlastních rezervních fondů, jež obsahují převody vlastních fondů a bankovních účtů, jedná se o převod finančních prostředků na sociální fond. Obec na konci roku 2019 uzavřela smlouvu o spořicímu účtu u společnosti Sberbank CZ, a.s., a uložila své naspořené finanční prostředky na spořicí a běžný účet u této bankovní instituce z důvodu výhodné úrokové sazby ve výši 4,5 %. V červenci 2021 starostka obce tuto smlouvu vypověděla a finanční

prostředky byly převedeny zpět na běžný účet obce. Právě proto došlo k tak vysokému pohybu na této položce. Tento převod finančních prostředků patří mezi běžné příjmy.

Dne 2. 5. 2022 pozbyla Sberbank CZ na základě pravomocného rozhodnutí České národní banky č.j. 2022/38793/570 bankovní licenci a Sberbank CZ vstoupila dne 2. 5. 2022 do likvidace. Do finančních potíží se tak dostalo cca 193 obcí a pět krajů, finanční prostředky dosahují 6 miliard Kč.

Graf 4: Celkové rozpočtové příjmy (2017–2021, v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Níže jsou uvedeny celkové příjmy v letech 2017 až 2021 srovnané podle druhu příjmů. Zde je zřetelně vidět, jaké měla obec příjmy ve sledovaném období. Jak již bylo zmíněno, nejvyšší neinvestiční a investiční transfery získala obec v letech 2020 a 2021 na následující projekty: rekonstrukci letní třídy a environmentální zahrady v mateřské škole, dále na vybudování sběrných hnízd pro třídění separovaného odpadu, která byla součástí projektu na rozšíření možnosti třídění pro občany. Obec tímto projektem neřešila pouze snížení množství komunálního odpadu a zvýšení množství separovaného odpadu, ale doufala, že přesvědčí občany trvale se zdržující v obci k přihlášení k trvalému pobytu. Součástí projektu bylo totiž vybavení nemovitostí s trvale přihlášenými osobami k získání kompostérů a nádob na třídění odpadů zdarma.

Následně zahájila svoz tříděného odpadu door-to-door. V projektu bylo i pořízení následujících technických prostředků: velkoobjemových kontejnerů, štěpkovače a kontejnerů na třídění separovaného odpadu o objemu 1100 l. Příjmy v roce 2021 byly o 66 % vyšší než na počátku sledovaného období, a to především díky získaným dotačním prostředkům.

Tabulka 21: Celkové rozpočtové příjmy po konsolidaci (2017–2021, v tis. Kč, %)

Příjmové rozpočtové položky	Výsledek od počátku roku				
	2017	2018	2019	2020	2021
Daňové příjmy - sdílené - neovlivnitelné	9 220,31	10 196,38	11 447,90	10 851,52	13 360,81
Daňové příjmy - svěřené - místní poplatky - ovlivnitelné	1 668,41	1 709,76	1 852,17	1 597,16	1 661,85
Ostatní příjmy - Běžné příjmy	415,75	539,99	376,35	501,76	456,31
Kapitálové příjmy	58,80	0,00	0,00	80,00	0,00
Neinvestiční transfery	385,98	548,54	594,04	1 429,17	4 037,15
Investiční transfery	0,00	0,00	0,00	882,00	0,00
Převody z vlastních rezer. fondů	72,46	48,00	48,00	12 558,00	18 710,72
SUMA celkových příjmů	11 821,71	13 042,67	14 318,46	27 899,61	38 226,84
SUMA celkových příjmů po konsolidaci	11 749,25	12 994,67	14 270,46	15 341,61	19 516,12
Bazický index	1	1,11	1,21	1,31	1,66

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Obec v průběhu časové osy měla v počtu obyvatel stoupající tendenci, ale tomu neodpovídá položka daňových příjmů – svěřených – místních poplatků, ovlivnitelných příjmů. Podíváme-li se na tuto položku v letech 2017–2019, příjmy měly stoupající tendenci. Propad nastal v roce 2020, a to vlivem změny zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Tento poplatek z pobytu byl od 1. ledna 2020 nahrazen poplatkem za lázeňský, rekreační pobyt a poplatek z ubytovací kapacity. Dopad změny zákona znamenal pro obec ztrátu příjmů 250 tis. Kč ročně. Další vliv na tuto položku má nedostatečný výběr místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Poplatek není vybírán od cizích státních příslušníků se statusem přechodného nebo trvalého pobytu, přestože tato povinnost je daná obecně závaznou vyhláškou. V další tabulce je podrobně zpracován přehled o výši nevybraných místních poplatků vůči počtu cizinců. V roce 2017 nebyly vybrány 0,3 % rozpočtových příjmů, v roce 2021 již nebylo vybráno 0,9 % místních poplatků. Vzhledem ke stoupající tendenci počtu cizinců stoupá i výše těchto nevybraných místních poplatků. Za sledované období tato nevybraná částka dosáhla výše 399 tis. Kč.

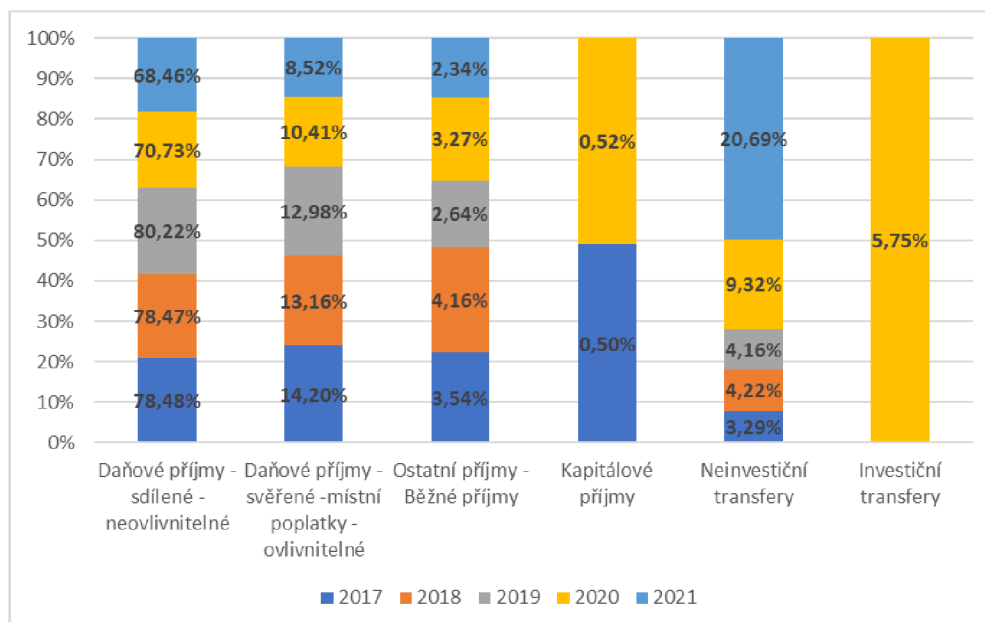
Tabulka 22: Přehled nevybraných poplatků za svoz odpadu (2017–2021, tis. Kč, %)

Rok	Počet cizinců	Výše místního poplatku za svoz odpadu	Celkem nevybráno za místní poplatky na svoz odpadu	Bazický index	Rozpočtové příjmy	Dopad nevybraných poplatků (%)
2017	50	0,70	35,00	1,00	11 749,25	0,30
2018	60	0,70	42,00	1,20	12 994,67	0,32
2019	62	0,70	43,40	1,24	14 270,46	0,30
2020	146	0,70	102,20	2,92	15 341,61	0,67
2021	252	0,70	176,40	5,04	19 516,12	0,90
Celkem nevybráno za 5 let			399,00	x	x	x

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021, podklady MV

V dalším grafu jsou celkové příjmy uvedeny za období 2017–2021 dle stanovené rozpočtové struktury v % podílu na daný roční příjem rozpočtu. Největší podíl, jak již bylo zmíněno, tvoří daňové příjmy sdílené, které v průběhu časové osy tvořily průměrně 75 %. Svěřené daňové příjmy tvořily v průběhu uvedených let průměrně 11% podíl příjmu rozpočtu. Ostatní příjmy po konsolidaci tvořily 3,6 % a neinvestiční i investiční transfery průměrně 6,8 a 2,6 %.

Graf 5: Celkové příjmy podle jejich struktury (2017–2021, v %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

4.2.3 Výdaje rozpočtu obce

Výdaje rozpočtů měst a obcí jsou ve své skladbě jednodušší, neboť do nich nevstupuje tolik faktorů. Jsou členěny na běžné a kapitálové. Stejně jako v příjmech, tak i ve výdajích v letech 2020–2021 se projevil převod finančních prostředků mezi bankovními účty. Z tohoto důvodu si níže rozebereme jednotlivé položky rozpočtu na celkové výdaje po konsolidaci. Tak zjistíme, které náklady mají největší vliv na celkové výdaje obce.

Z následující tabulky vyplývá, že ve sledovaném období mají výdaje čistě rostoucí trend v oblasti běžných i kapitálových výdajů. Bazický index má ve sledovaném období stoupající tendenci, nejvyšší index byl v roce 2021, kdy byly výdaje 2,5× větší než v roce 2017. Podíl běžných a kapitálových výdajů na celkové výdaje v roce 2021 jsou uvedeny v posledním sloupci níže uvedené tabulky. Běžné výdaje tvořily 64,07 % a kapitálové výdaje 35,93 % celkových rozpočtových výdajů po konsolidaci. V průběhu časové osy mají běžné a kapitálové výdaje progresivní tendenci.

Tabulka 23: Celkové rozpočtové výdaje po konsolidaci (2017–2021, v tis. Kč, %)

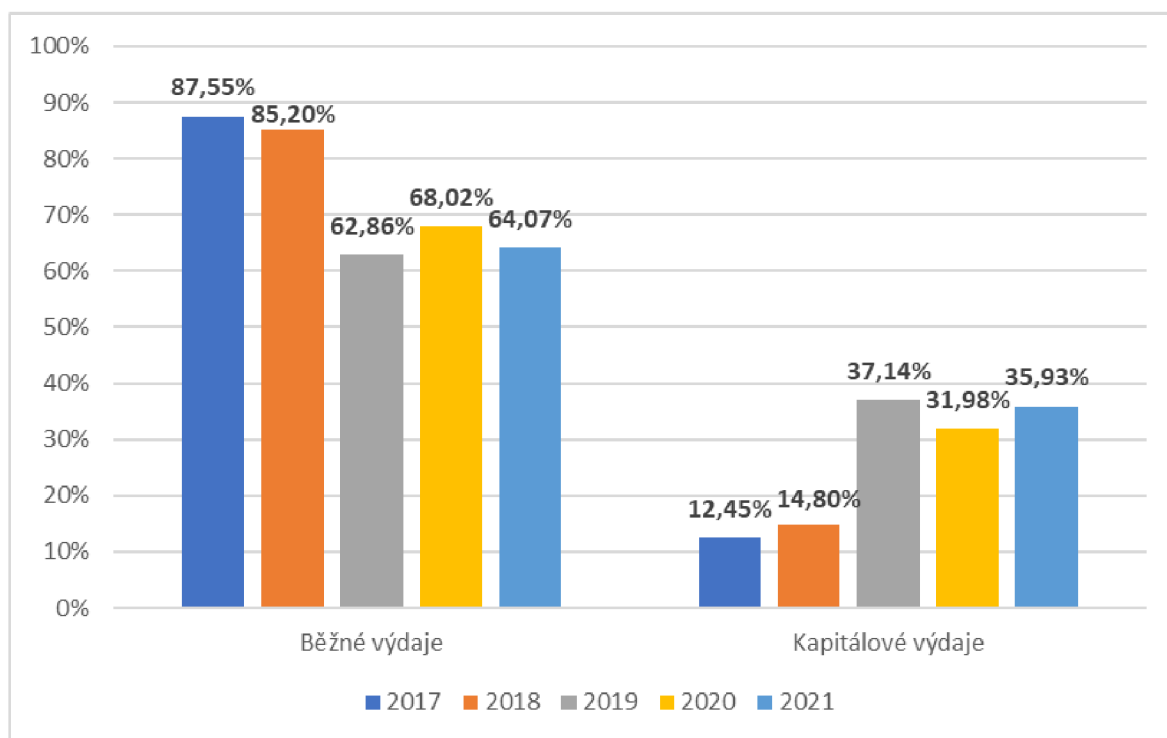
Celkové výdaje po konsolidaci	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl výdajů v roce 2021 (%)
Běžné výdaje	6 077,36	6 501,30	7 659,45	9 209,37	11 100,05	64,07
Kapitálové výdaje	864,22	1 129,59	4 525,88	4 330,13	6 224,20	35,93
SUMA celkových výdajů po konsolidaci	6 941,58	7 630,89	12 185,33	13 539,50	17 324,25	100,00
Bazický index	1,00	1,10	1,76	1,95	2,50	x
Meziroční změna výdajů (%)	x	9,93	59,68	11,11	27,95	x

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Na níže uvedeném grafu jsou pro přehlednost srovnány běžné a kapitálové výdaje vedle sebe, aby byl zřetelný podíl jednotlivých výdajů na celkových výdajích. V tabulce 20 je vypočtená meziroční procentní změna celkových výdajů. K nejvyšší procentní změně došlo v roce 2019, kdy výše výdajů v porovnání s rokem 2018 stoupla o 59,68 %. Toto navýšení je spojené s realizací již zmíněných projektů. Další významné meziroční navýšení nastalo mezi lety 2020 a 2021, kdy v roce 2021 došlo k růstu výdajů oproti roku 2020 o 27,95 %.

V letech 2019 až 2021 bylo vydáno průměrně 35 % kapitálových výdajů, které jsou spojené především s investiční povahou realizovaných projektů.

Graf 6: Celkové výdaje po konsolidaci (2017–2021, v %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

4.2.4 Saldo rozpočtu obce po konsolidaci

Než přistoupíme k výpočtu salda běžného rozpočtu, podíváme se na saldo rozpočtu po konsolidaci. V průběhu sledovaného období bylo saldo rozpočtu kladné. K nejvyšší úspoře došlo v roce 2018, kdy obec ze svých příjmů ušetřila 47,38 %, což činilo 5 896,83 tis. Kč.

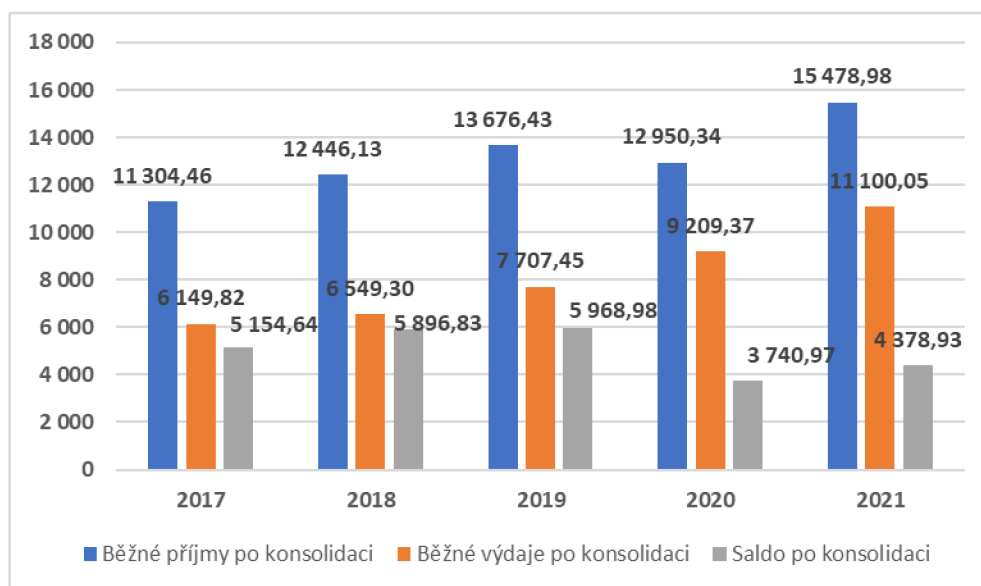
Tabulka 24: Vývoj salda rozpočtu obce po konsolidaci (2017–2021, v tis. Kč, %)

Saldo rozpočtu	2017	2018	2019	2020	2021
Běžné příjmy po konsolidaci	11 304,46	12 446,13	13 676,43	12 950,34	15 478,98
Běžné výdaje po konsolidaci	6 149,82	6 549,30	7 707,45	9 209,37	11 100,05
Saldo po konsolidaci	5 154,64	5 896,83	5 968,98	3 740,97	4 378,93
Saldo běžných příjmů %	45,60	47,38	43,64	28,89	28,29

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Z následujícího grafu je zřejmé, že výdaje i příjmy měly po celou dobu vzrůstající tendenci. I přes stoupající výdaje dosahovaly běžné příjmy dostatečné výše, aby byly výdaje pokryty, dokonce došlo i k úspoře. Nejnižší úspora příjmů byla v roce 2021, kdy bylo uspořeno 28,29 % příjmů. Saldo rozpočtu mělo v časovém rozmezí kolísavou povahu.

Graf 7: Vývoj salda rozpočtu obce po konsolidaci (2017–2021, v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

4.2.5 Saldo běžného rozpočtu obce

V kapitolách výše jsme si rozdělili příjmy a výdaje na běžné a kapitálové. Nyní zhodnotíme vývoj běžného salda rozpočtu (příjmy a výdaje jsou uvedeny po konsolidaci). Tento ukazatel hodnotí, jaký je výsledek provozního hospodaření obce. V následující tabulce jsou uvedeny běžné příjmy a výdaje, ze kterých bylo vypočítané saldo běžného rozpočtu. Z analýzy příjmů víme, že běžné příjmy tvořily pouhých 3 % celkových příjmů, což potvrzují i data v níže uvedené tabulce, a je zřejmé, že běžné příjmy po celé období byly nižší než běžné výdaje. Z tohoto důvodu bylo saldo běžného rozpočtu záporné, protože běžné příjmy nepokryly provozní neinvestiční výdaje obce.

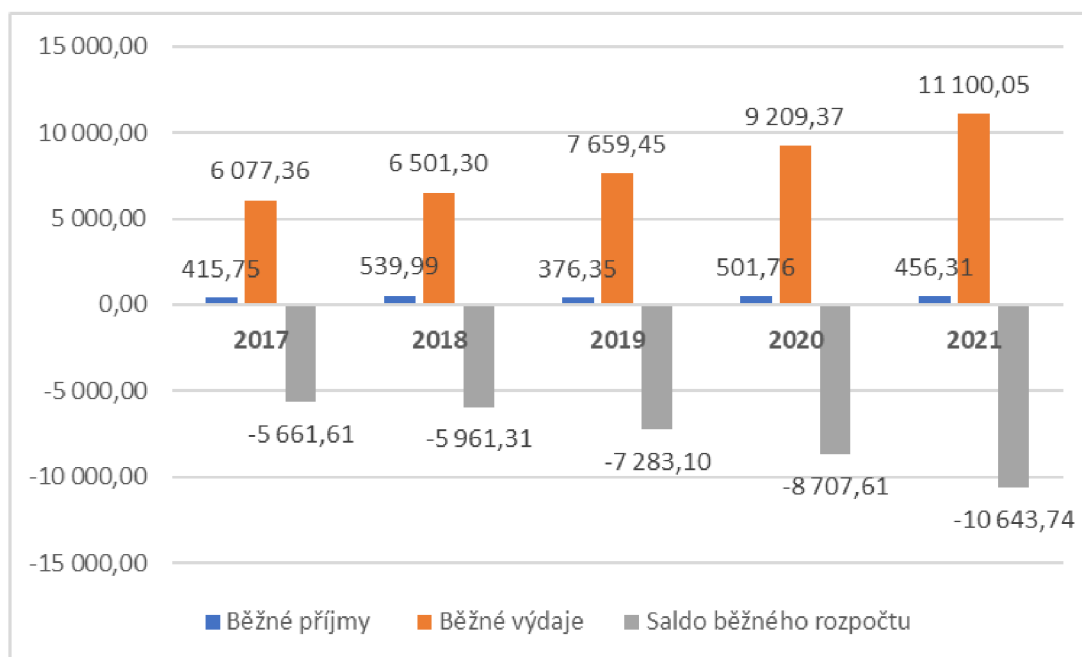
Tabulka 25: Přehled salda běžného rozpočtu (2017–2021, v tis. Kč)

Saldo běžného rozpočtu	2017	2018	2019	2020	2021
Běžné příjmy	415,75	539,99	376,35	501,76	456,31
Běžné výdaje	6 077,36	6 501,30	7 659,45	9 209,37	11 100,05
Saldo běžného rozpočtu	-5 661,61	-5 961,31	-7 283,10	-8 707,61	-10 643,74

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Následující graf zachycuje stoupající tendenci jak běžných příjmů, tak i výdajů, proto má stoupající tendence i výše salda, jež dosáhlo nejvyšší částky 10 634,74 tis. Kč v roce 2021. Strukturu a povahu běžných příjmů a výdajů si objasníme v dalších kapitolách.

Graf 8: Přehled salda běžného rozpočtu (2017–2021, v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

4.2.6 Běžné příjmy rozpočtu obce

Základní členění příjmů je na běžné a kapitálové. Rozpočtovým příjmům jsme se podrobně věnovali v kapitole výše. Jedná se o příjmy z provozní činnosti. Jejich položkové rozdělení je uvedené v tabulce 23. V posledním sloupci je vypočítaná výše podílu běžných příjmů jednotlivých položek v roce 2021. Běžné příjmy nejsou konstantní, ale kolísají v souvislosti s druhem daného příjmu. Tyto položky zahrnují příjmy za pojistné události, např. v roce 2018 obec získala finanční prostředky za prodej dřeva z obecního lesa, dále je zde provize od společnosti EKO-KOM, a.s., za množství vytríděného separovaného odpadu, které vzrostlo po realizaci projektu door-to-door v letech 2020 a 2021. Další jsou příjmy za činnost místní správy. Všechny tyto příjmy jsou těžko předvídatelné. Příjmy, které ale obec může ovlivnit, představuje výše nájmu za bytové a nebytové prostory. V roce 2019 byl ukončen pronájem bytu nad mateřskou školou a z důvodu již zmiňované změny zřizovací listiny byl svěřen do péče Mateřské školy Třebestovice. Obec dále pronajímala dva obecní byty, jeden o celkové ploše 60 m², kde je cena nájmu 17,60 Kč za m², a druhý o rozloze 49 m², u něhož činí cena nájmu 19,33 Kč za m². Nově zrekonstruované další dva byty byly dokončeny v březnu 2022 a byly poskytnuty formou výpůjčky rodinám ukrajinských uprchlíků s termínem do 31. 12. 2022. Dále pronajímá nebytové prostory společenský sál za 150 Kč/hod a zázemí 50 Kč/hod. Také pronajímá část nebytových prostor v hasičárně

jako kadeřnictví, nájemné bylo ve stále stejné výši 2 500 Kč za 70 m², tj. 35 Kč/m². Výše uvedených nájmů neodpovídá ceně v místě a čase obvyklé za pronájmy bytových a nebytových prostor.

Tabulka 26: Běžné příjmy rozpočtu obce (2017–2021, v tis. Kč)

Běžné příjmy	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl příjmů v roce 2021(%)
Podpora ostatních produkčních činností	0,00	0,00	0,00	0,00	13,80	3,02
Sběr a zpracování druhotných surovin	0,00	0,00	6,46	0,00	20,74	4,55
Mateřské školy	0,00	0,00	0,00	78,25	0,00	0,00
Činnosti knihovnické	0,00	0,00	0,72	0,80	0,56	0,12
Ost. záležitosti sdělovacích prostředků	0,00	0,00	0,00	1,65	0,00	0,00
Zájmová činnost v kultuře	0,00	0,00	13,51	16,05	24,72	5,42
Pěstební činnost	0,00	171,26	1,32	0,00	0,00	0,00
Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	0,00	0,00	0,85	0,00	0,00	0,00
Zájmová činnost a rekreace j.n.	0,00	0,00	0,20	0,00	0,00	0,00
Zálež.kultury,církví a sděl.prostředků	10,08	0,00	0,00	7,06	0,00	0,00
Bytové hospodářství	97,03	92,64	81,61	40,51	40,51	8,88
Nebytové hospodářství	16,26	16,45	30,00	20,00	17,50	3,84
Pohřebnictví	0,00	0,00	0,00	0,00	2,69	0,59
Veřejné osvětlení	0,00	0,00	17,21	0,00	0,00	0,00
Komunální služby a územní rozvoj j.n.	0,00	0,00	24,41	74,59	31,87	6,98
Využívání a zneškodňování komunál.odpadů	0,00	0,00	129,17	146,44	189,28	41,48
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	0,00	8,86	0,00	4,45	0,00	0,00
Ostatní nakládání s odpady	0,00	0,00	1,50	0,00	0,00	0,00
Sběr a odvoz komunálních odpadů	123,18	130,65	0,00	0,00	0,70	0,15
Činnost místní správy	136,75	87,69	20,72	85,60	34,56	7,57
Příjmy a výdaje z úvěr. finanč. operací	32,45	32,44	48,67	26,36	55,75	12,22
Finanční vypořádání	0,00	0,00	0,00	0,00	23,63	5,18
SUMA ostatních běžných příjmů	415,75	539,99	376,35	501,76	456,31	100,00
Bazický index	1,00	1,30	0,91	1,21	1,10	x

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

4.2.7 Běžné výdaje rozpočtu obce

Celkové výdaje rozpočtu za časové rozmezí 2017–2021 jsou uvedeny v příloze 7. Do běžných výdajů jsou zahrnuty provozní náklady, ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu jsou uvedeny pod třídou 5. V této kapitole se podíváme na jednotlivé výdaje, v jaké výši se podílí na celkových nákladech obce. Běžné výdaje byly rozděleny do sedmi kategorií:

- školství, zájmová činnost dětí, sportovní a volnočasové aktivity,
- sociální oblast, krizová a požární ochrana,
- kultura a zájmová činnost,
- komunikace a dopravní obslužnost,

- e) odpadové hospodářství,
- f) veřejné prostranství,
- g) místní správa.

Položky těchto neinvestičních výdajů porovnáme ve skupině podle druhu výdajů, které budou následně zhodnoceny na celkové běžné výdaje. Tím získáme částku nejvyšších provozních výdajů obce.

Tabulka 27: Běžné výdaje skupiny a) (2017–2021, v tis. Kč, %)

Školství, zájmová činnost dětí, sportovní a volnočasové aktivity,	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl roku 2021 (%)
Mateřské školy	491,28	410,50	787,54	638,51	840,29	78,43
Základní školy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	0,00	0,00	16,05	15,31	6,68	0,62
Ost. sportovní činnost	0,00	0,00	110,00	0,00	125,00	11,67
Využití volného času dětí a mládeže	0,00	0,00	0,00	0,00	29,17	2,72
Zájmová činnost a rekreace j.n.	0,00	0,00	10,32	16,73	70,26	6,56
Suma výdajů za skupinu a)	491,28	410,50	923,91	670,55	1 071,40	100,00
Bazický index	1,00	0,84	1,88	1,36	2,18	x

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Do této skupiny byly zařazeny výdaje týkající se oblasti školství, zájmové činnosti dětí, sportovní a volnočasové aktivity. Nejvyšší neinvestiční výdaje v této skupině se týkají příspěvkové organizace Mateřské školy Třebestovice, které měly po celou dobu stoupající tendenci. Nejvyšší výdaje byly v roce 2021, v této skupině dosáhly 78,43 %. Při analýze účetního dokladu rozvaha jsme se podrobně věnovali nákladům mateřské školy. V průběhu let došlo ke zdvojnásobení neinvestičního příspěvku. Problémem, který navyšuje provozní náklady v mateřské škole, je uprchlická krize, která má negativní dopad na celé hospodaření obce. Základní vzdělávání je zajištěno smlouvou mezi obcí a městem Sadská o spádovosti. Děti z Třebestovic tvoří třetinu všech žáků základní školy.

V roce 2013 bylo dokončeno multifunkční hřiště. Náklady spojené s jeho provozem byly účtovány až po změně účetní v obci, tedy roku 2019. Stejně tak tomu bylo i v případě ostatní sportovní a zájmové činnosti. V roce 2021 bylo vybudováno zázemí pro multifunkční hřiště, z toho důvodu jsou v tomto roce náklady vyšší a tvoří 6,56 %, tj. 70,26 tis. Kč. Do položky ostatní sportovní činnost jsou účtovány neinvestiční dotace pro spolek TJ Sokol Třebestovice. V roce 2020 byla spolku přidělena účelová dotace. Dotace v roce 2021 měly podíl 11,67 %. V poslední položce jsou shrnuty dotace ostatním spolkům na jejich činnost

a provoz klubovny pro spolky v obecním domě U Fialů. Grafické zobrazení v procentní výši běžných výdajů skupiny a) je součástí přílohy 8.

V následující tabulce jsou uvedeny výdaje skupiny a) v podílech na celkové běžné výdaje. Nejvyšší podíly byly v roce 2019 a tvořily 12,06 % celkových běžných výdajů.

Tabulka 24: Výdaje skupiny a) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)

Výdaje skupiny a) s porovnáním na celkové běžné výdaje	2017	2018	2019	2020	2021
Suma skupiny	491,28	410,50	923,91	670,55	1 071,40
Běžné výdaje	6 077,36	6 501,30	7 659,45	9 209,37	11 100,05
Podíl skupiny na celkové běžné výdaje (%)	8,08	6,31	12,06	7,28	9,65

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Do další skupiny b) jsou zařazeny výdaje z oblasti sociální, krizové a požární ochrany, služby poskytované v sociální (pečovatelská služba) a zdravotní oblasti, které jsou smluvně zajištěny společností Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o.p.s. V průběhu sledovaného období jsou výdaje na tyto služby konstantní ve výši 125,25 tis. Kč. Ve skupině b) se jedná o druhý nejvyšší výdaj, a to v hodnotě 28,15 %. Pečovatelské a zdravotní služby jsou využívány všemi občany zdržujícími se na území obce bez rozdílu místa trvalého bydliště. Další dvě položky z oblasti sociální prevence a pohřebnictví nemají takový dopad na výdaje obce, ale spíše ukazují, na jakou oblast by se mělo zastupitelstvo obce zaměřit. Od roku 2019 obec každoročně vypravuje alespoň jeden sociální pohřeb. Důvodem jsou zejména sociálně slabí obyvatelé obce.

Obec vlastní bytové prostory v obecním domě a nebytové prostory v budově hasičárny na Návsi čp. 185. V roce 2018 byly provedeny drobné neinvestiční opravy. Grafické zpracování v % je vloženo v příloze 9.

Náklady na krizové řízení vznikly v roce 2020 a 2021 a jsou spojené s nouzovým stavem naší republiky a onemocněním COVID-19. Obec v roce 2021 také poskytla dar obcím postiženým tornádem.

Tabulka 28: Běžné výdaje skupiny b) (2017–2021, v tis. Kč)

Sociální oblast, krizová a požární ochrana	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl roku 2021 (%)
Osob.asist.,peč.služba a podpora sam.byd	125,25	125,25	125,25	125,25	125,25	28,15
Ost. služby a činn. v obl. soc. prevence	0,00	0,00	5,00	0,00	0,00	0,00
Pohřebnictví	0,00	0,00	6,43	21,74	20,00	4,50
Bytové hospodářství	0,00	4,97	28,21	26,41	21,83	4,91
Nebytové hospodářství	66,17	76,18	3,87	0,51	4,45	1,00
Ochrana obyvatelstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krizová opatření	0,00	0,00	0,00	58,89	10,28	2,31
Ost.správa v obl.civil. nouz. pl.	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	4,50
Požární ochrana - dobr. část	30,00	31,87	123,91	172,74	243,09	54,64
Suma výdajů skupiny b)	221,42	238,27	292,67	405,54	444,90	100,00
Bazický index	1,00	1,08	1,32	1,83	2,01	x

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Poslední položka skupiny b) se týká požární ochrany, ke které předchází účetní obce účtovala jen náklady spojené s veřejnosprávní smlouvou mezi obcí a městem Sadská. Od roku 2019 účtuje nová účetní na tuto položku všechny náklady spojené se spolkem SDH Třebestovice. K nákladům na zajištění požární ochrany se od roku 2021 připojily i výdaje za výjezdovou jednotku obce. Členové absolvovali povinná školení. Výjezdová jednotka byla dovybavena po stránce technické. Proto v roce 2019 a 2020 tvořily náklady této skupiny 54,64 %.

V následující tabulce jsou porovnány výdaje skupiny b) na celkové běžné výdaje. Tato skupina měla největší dopad na zmiňované výdaje v roce 2020, kdy tvořily 4,40 % celkových běžných výdajů. Výdaje v této skupině měly stoupající tendenci a pohybovaly se vždy kolem 4 % celkových běžných výdajů.

Tabulka 29: Výdaje skupiny b) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)

Výdaje skupiny b) s porovnáním na celkové běžné výdaje	2017	2018	2019	2020	2021
Suma skupiny	221,42	238,27	292,67	405,54	444,90
Běžné výdaje	6 077,36	6 501,30	7 659,45	9 209,37	11 100,05
Podíl skupiny na celkové běžné výdaje (%)	3,64	3,66	3,82	4,40	4,01

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Tabulka 30: Běžné výdaje skupiny c) (2017–2021, v tis. Kč)

Kultura a zájmová činnost	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl roku 2021 (%)
Činnosti knihovnické	12,08	12,80	38,89	270,06	52,08	6,39
Ost. záležitosti kultury	18,12	13,62	23,35	17,40	27,42	3,37
Rozhlas a televize	0,00	0,00	5,43	12,63	0,00	0,00
Ost. záležitosti sdělovacích prostředků	16,91	0,00	26,87	43,95	26,97	3,31
Zájmová činnost v kultuře	0,00	0,00	175,48	885,94	643,60	79,03
Zález.kultury ,církvi a sděl.prostředků	34,10	23,44	65,05	144,52	64,33	7,90
Suma výdajů skupiny c)	81,21	49,86	335,07	1 374,50	814,40	100,00
Bazický index	1,00	0,61	4,13	16,93	10,03	x

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Běžné výdaje skupiny c) uvedené v tabulce 27 jsou spojeny s kulturou, rozhlasem a sdělovacími prostředky, které byly nejvyšší v roce 2020. V tomto roce stouply náklady cca 17× oproti těm v roce 2017. Tyto výdaje byly spojené s realizací následujícího projektu: rekonstrukce obecní knihovny v letech 2019–2021 (výdaje jsou v tabulce zobrazeny v roce 2021 – 79,03 %). S ostatními záležitostmi kultury jsou spojeny náklady na obecní periodikum, jež vychází 2× ročně a výdaje na něj jsou konstantní. Položka rozhlas a televize eviduje výdaje s obecním rozhlasem. Další činnost v rámci kultury se týká pořádání kulturních akcí obcí, jimiž jsou: vítání občánků, akce pořádané pro seniory a také dotace pro spolkovou činnost, které se na položku zájmová činnost v kultuře (žlutě podbarvený řádek) začaly účtovat až po změně účetní obce. Zde jsou účtovány i náklady spojené s provozem klubu důchodců (vodné, stočné, elektřina, plyn atd.). Grafické znázornění jednotlivých výdajových položek této skupiny je k nalezení v příloze 10.

Porovnáme-li výdaje této skupiny s celkovými běžnými výdaji, zjistíme, že v roce 2020 zaujaly 14,93 % z celkových běžných výdajů.

Tabulka 31: Výdaje skupiny c) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)

Výdaje skupiny c) s porovnáním na celkové běžné výdaje	2017	2018	2019	2020	2021
Suma skupiny	81,21	49,86	335,07	1 374,50	814,40
Běžné výdaje	6 077,36	6 501,30	7 659,45	9 209,37	11 100,05
Podíl skupiny na celkové běžné výdaje (%)	1,34	0,77	4,37	14,93	7,34

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Výdaje týkající se oblasti komunikací a dopravní obslužnosti jsou vyhrazeny zejména na opravy místních komunikací a chodníků v obci. Položka železniční dráhy se týká nákladů se zastávkou Českých drah. Železniční zastávka není majetkem obce, nicméně leží v jejím

středu a dráha je její dominantou. Obec se stará o zeleň podél perónu i o železniční zastávku. V roce 2014 získala cenu Pohádková zastávka, neboť ji obec nechala vymalovat akademickou malířkou Janou Studničkovou. Náklady spojené s opravou a údržbou zastávky tvoří v dané skupině roku 2021 – 28,90 %. Graf s procentuální výší jednotlivých výdajů je vložen do přílohy 11. Položky silnice a ostatní záležitosti pozemních komunikací se týkají neinvestičních nákladů, tj. výdajů spojených s projekty, geometrickým zaměřením a drobnými opravami neinvestičního charakteru. Tyto náklady jsou ve skupině nejvyšší a v roce 2021 dosáhly výše 70,37 %.

Tabulka 32: Běžné výdaje skupiny d) (2017–2021, v tis. Kč)

Komunikace a dopravní obslužnost	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl roku 2021 (%)
Silnice	0,00	0,00	267,97	233,40	183,40	70,37
Ost. záležitosti pozemních komunikací	81,89	12,07	0,00	0,00	1,90	0,73
Železniční dráhy	0,00	0,00	0,00	8,00	75,34	28,90
Suma výdajů skupiny d)	81,89	12,07	267,97	241,40	260,64	100,00
Bazický index	1,00	0,15	3,27	2,95	3,18	x

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Výdaje této skupiny se podílejí v průměru 2 % na celkových běžných údajích. Výdaje v těchto položkách bývají většinou investičního charakteru.

Tabulka 33: Výdaje skupiny d) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)

Výdaje skupiny d) s porovnáním na celkové běžné výdaje	2017	2018	2019	2020	2021
Suma skupiny	81,89	12,07	267,97	241,40	260,64
Běžné výdaje	6 077,36	6 501,30	7 659,45	9 209,37	11 100,05
Podíl skupiny na celkové běžné výdaje (%)	1,35	0,19	3,50	2,62	2,35

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Odpadové hospodářství je jednou z nejvyšších výdajových položek celkového rozpočtu a má velký dopad na celkové běžné výdaje. Tyto výdaje jsou sloučeny do skupiny e). V těchto položkách si je možné všimnout změny na pozici účetní obce. Abychom řádně zhodnotili jednotlivé náklady, musíme se zaměřit na roky 2019 až 2021. V níže uvedené tabulce jsou uvedeny výdaje na svoz nebezpečného odpadu, které se nijak výrazně neliší.

V letech 2019 až 2021 byly realizovány projekty na rozšíření systému nakládání s odpadem, jež měly dopad na zvýšení výdajů. V obci byl zahájen svoz BIO odpadu a systému door-to-door, tím vznikly další výdaje na svoz a likvidaci odpadu. Realizace

tohoto systému měla úspěch, o němž svědčí i stabilní náklady a snížení množství komunálního odpadu. Podbarvené položky se týkají rozdílného účtování účetní obce.

Tabulka 34: Běžné výdaje skupiny e) (2017–2021, v tis. Kč)

Odpadové hospodářství	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl roku 2021 (%)
Sběr a odvoz nebezpečných odpadů	14,73	18,39	10,16	18,15	10,29	0,27
Sběr a odvoz komunálních odpadů	859,26	975,44	647,88	794,96	791,24	20,65
Sběr a odvoz ostatních odpadů	0,00	0,00	29,22	104,52	82,23	2,15
Využívání a zneškodňování komunál.odpadů	0,00	0,00	282,58	369,69	2 830,55	73,86
Využívání a zneškodňování ostat.odpadů	0,00	0,00	103,75	145,08	117,72	3,07
Suma výdajů skupiny e)	873,99	993,83	1 073,59	1 432,40	3 832,03	100,00
Bazický index	1	1,14	1,23	1,64	4,38	x

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Graf znázorňuje, jaký podíl mají jednotlivé náklady za odpad ve skupině e) – k nalezení je v příloze 12. V roce 2021 po dokončení projektu na změnu odpadového systému stouply výdaje v dané skupině na 73,86 %.

V níže uvedené tabulce jsou náklady na odpadové hospodářství porovnány s celkovými běžnými výdaji. Zde je vidět, že náklady na odpadové hospodářství nikdy neklesly pod 14 %. Výdaje mají stoupající tendenci a v roce 2021 tvořily 34,52 % běžných výdajů, a to kvůli již zmiňovanému neinvestičnímu projektu.

Tabulka 35: Výdaje skupiny e) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)

Výdaje skupiny e) s porovnáním na celkové běžné výdaje	2017	2018	2019	2020	2021
Suma skupiny	873,99	993,83	1 073,59	1 432,40	3 832,03
Běžné výdaje	6 077,36	6 501,30	7 659,45	9 209,37	11 100,05
Podíl skupiny na celkové běžné výdaje (%)	14,38	15,29	14,02	15,55	34,52

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Péče o veřejné prostranství patří k další skupině běžných výdajů. Obec leží na okraji lesního komplexu Kersko–Bory, a proto je pro obyvatele životní prostředí a příroda jednou z hlavních priorit. Obec stále pracuje na osazování a údržbě zeleně. O tom svědčí i položka Péče o vzhled, kam jsou od roku 2019 účtovány i veškeré výdaje související s údržbou zeleně, a to např. platy zaměstnanců a technika. Tyto výdaje ve skupině f) dosahují 77 %.

Vysoké výdaje na položce veřejné osvětlení jsou spojené s doplněním světelných bodů u nově rekonstruované komunikace V Zákruží a na základě stížností občanů i v ulicích V Pěšinkách a Severní, tyto výdaje dosáhly hranice 22 %.

Tabulka 36: Běžné výdaje skupiny f) (2017–2021, v tis. Kč)

Veřejné prostranství	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl roku 2021 (%)
Veřejné osvětlení	328,46	269,24	210,10	376,31	269,80	21,91
Komunální služby a územní rozvoj j.n.	0,00	0,00	26,71	15,57	14,61	1,19
Chráněné části přírody	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	286,50	443,06	740,50	865,62	947,14	76,91
Ozdrav.hosp.zvířat,pol.aspec.plodin	0,00	0,00	1,40	0,00	0,00	0,00
Pitná voda	0,00	0,00	31,90	0,00	0,00	0,00
Odvád.a čist.odp.vod a nakládání s kaaly	46,44	18,93	3,81	0,00	0,00	0,00
Pěstební činnost	104,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma výdajů skupiny f)	765,82	731,23	1 014,42	1 257,50	1 231,55	100,00
Bazický index	1	0,95	1,32	1,64	1,61	x

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Z grafu 14, který je součástí přílohy 13, je zřejmé, že nejvyšší náklady v průběhu let byly spojeny s péčí o vzhled obce a veřejnou zeleň. Náklady průměrně činily 63 %, v roce 2021 dosáhly dokonce 76,91 %.

Porovnáme-li výdaje skupiny f) s celkovými běžnými výdaji zjistíme, že jejich význam není možné přehlédnout, jelikož podíl skupiny opět neklesl pod 10 % celkových výdajů. V letech 2019 a 2021 došlo k významnému navýšení výdajů spojených s již zmiňovanými projekty. Náklady se v těchto letech přiblížily hranici 14 %.

Tabulka 37: Výdaje skupiny f) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)

Výdaje skupiny f) s porovnáním na celkové běžné výdaje	2017	2018	2019	2020	2021
Suma skupiny	765,82	731,23	1 014,42	1 257,50	1 231,55
Běžné výdaje	6 077,36	6 501,30	7 659,45	9 209,37	11 100,05
Podíl skupiny na celkové běžné výdaje (%)	12,60	11,25	13,24	13,65	11,09

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Poslední skupina běžných výdajů g) se zabývá náklady na místní správu. Nejdříve se podíváme na položku výdajů spojených s činností zastupitelstva obce, která byla nižší v letech 2017 a 2018. V roce 2018 se uskutečnily volby do zastupitelstva. Ve spojení s jejich výsledky voleb muselo dojít k vyplacení odchodného místostarostce obce. Zastupitelstvo na volební období 2018–2022 také rozhodlo o jiné výši odměn pro zastupitele, proto došlo v letech 2019 až 2021 k navýšení těchto výdajů. Ty již zůstaly ve stejné výši, a to zhruba 1 250 tis. Kč. Činností místní správy jsou zásadním nákladem každého města a obce. Zahrnuti jsou v nich: náklady na provoz obecního úřadu, zaměstnance a náklady na údržbu budovy obecního úřadu. Všechny zmiňované náklady je možné najít v tabulce níže.

Tabulka 38: Běžné výdaje skupiny g) (2017–2021, v tis. Kč)

Místní správa	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl roku 2021 (%)
Zastupitelstva obcí	972,26	1 136,31	1 236,93	1 250,23	1 252,84	36,37
Volby	16,09	40,74	20,59	40,92	27,30	0,79
Příjmy a výdaje z úvěr finan. Operací	239,64	285,69	16,66	8,90	8,00	0,23
Pojištění funkčně nspecifikované	54,10	49,45	60,53	40,65	42,92	1,25
Ost. Finanční operace	23,75	0,00	58,72	38,19	52,44	1,52
Finanční vypořádání	19,14	0,00	0,00	0,00	23,63	0,69
Činnost místní správy	2 236,77	2 553,35	2 358,39	2 448,59	2 038,00	59,16
Suma výdajů skupiny g)	3 561,75	4 065,54	3 751,82	3 827,48	3 445,13	100,00
Bazický index	1,00	1,14	1,05	1,07	0,97	x

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Procentní grafické zobrazení běžných výdajů skupiny g) je vloženo do přílohy 14. Z grafu vyplývá, že výdaje na činnost veřejné správy jsou konstantní, a to ve výši cca 60 %. Výdaje spojené se zastupitelstvem obce činí cca 31 % a ostatní položky zahrnuté v nákladech se pohybují kolem 1 %.

Další tabulka nás informuje o tom, jaký dopad mají výdaje na místní správu na celkové běžné výdaje. Nejvyšší výdaje můžeme zaznamenat v roce 2018 – dosáhly výše 62,53 % z celkových výdajů. Náklady na veřejnou správu průměrně činily zhruba 50 % celkových běžných výdajů.

Tabulka 39: Výdaje skupiny g) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)

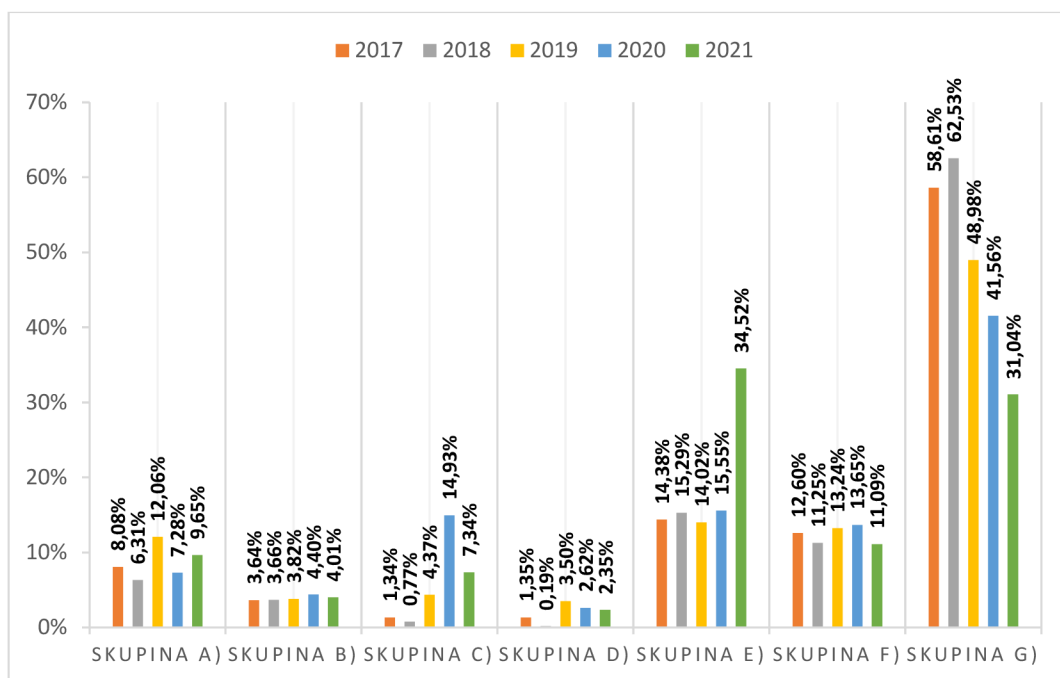
Výdaje skupiny g) s porovnáním na celkové běžné výdaje	2017	2018	2019	2020	2021
Suma skupiny	3 561,75	4 065,54	3 751,82	3 827,48	3 445,13
Běžné výdaje	6 077,36	6 501,30	7 659,45	9 209,37	11 100,05
Podíl skupiny na celkové běžné výdaje (%)	58,61	62,53	48,98	41,56	31,04

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

4.2.8 Zhodnocení běžných výdajů podle skupin

V této kapitole pro přehlednost shrneme všechny výdaje podle skupin a zjistíme, které běžné výdaje mají největší dopad na běžné rozpočtové výdaje. Do přílohy 15 je vložena tabulka s podkladovými daty. Níže jsou graficky znázorněny běžné výdaje podle skupin. Z grafu je zřejmé, že nejvyšších výdajů v porovnání s celkovými běžnými výdaji dosahují skupiny g) (místní správa) a skupiny e) (odpadové hospodářství). Tento ukazatel nám bude sloužit k navržení doporučení na snížení nákladů na skupiny s nejvyššími výdaji.

Graf 9: Přehled běžných výdajů podle skupin

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

4.2.9 Saldo kapitálového rozpočtu obce

Od roku 2017 dosáhlo saldo kapitálového rozpočtu záporných hodnot. Důsledkem jsou především nízké kapitálové příjmy. Můžeme tedy konstatovat, že kapitálové příjmy nepokryjí kapitálové výdaje.

Tabulka 40: Přehled kapitálového rozpočtu (2017–2021, tis. Kč)

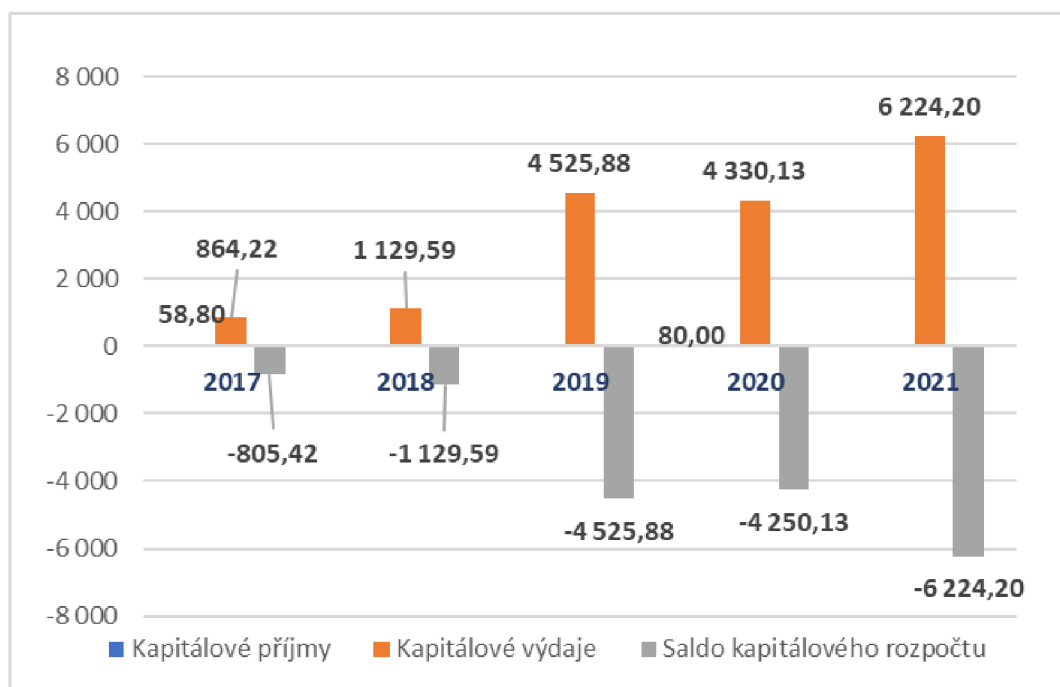
Saldo kapitálového rozpočtu	2017	2018	2019	2020	2021
Kapitálové příjmy	58,80	0,00	0,00	80,00	0,00
Kapitálové výdaje	864,22	1 129,59	4 525,88	4 330,13	6 224,20
Saldo kapitálového rozpočtu	-805,42	-1 129,59	-4 525,88	-4 250,13	-6 224,20

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Níže je vložen graf 8, ve kterém jsou zakresleny kapitálové příjmy a výdaje spolu s rozpočtovým saldem.

Graf 10: Přehled kapitálového salda (2017–2021, tis. Kč)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

4.2.10 Kapitálové příjmy rozpočtu obce

Kapitálové příjmy ve sledovaném období mají minimální dopad na rozpočet obce. Obec v letech 2017 a 2020 prodala některé pozemky, to byl jediný příjem tohoto druhu v průběhu uvedených let.

Tabulka 41: Kapitálové příjmy (2017–2021, v tis. Kč)

Kapitálové příjmy	2017	2018	2019	2020	2021
Kapitálové příjmy	58,80	0,00	0,00	80,00	0,00
Saldo kapitálového rozpočtu	58,80	0,00	0,00	80,00	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

4.2.11 Kapitálové výdaje rozpočtu obce

Mezi kapitálové výdaje patří výdaje zařazené do účtové třídy 6, kam patří náklady spojené s financováním investic municipality a jejich zřizovacích organizací, jak je uvedeno v teoretické části. V průběhu časové osy měly kapitálové výdaje stoupající tendenci stejně jako od roku 2018 běžné výdaje. Kapitálové výdaje dosáhly nejvyšší hranice v roce 2021. Tabulka s přehledem kapitálových výdajů je vložena v příloze 16. Nejvyšší finanční prostředky se projevily ve spojení s následujícími investicemi: do infrastruktury,

odpadového hospodářství, mateřské školy, budov a staveb v majetku obce. Obec v roce 2021 investovala do rekonstrukce dvou bytů obecního domu. Náklady ve výši 1 029,97 tis. Kč za rok 2021 se týkaly vybudování lesní naučné stezky s workoutovým hřištěm, jež je umístěno v obecním lese. Dále bylo o nový prvek doplněno také dětské hřiště. K dalším investičním akcím patřily: rekonstrukce budovy obecního úřadu a mateřské školy. V letech 2019 a 2020 obec poskytla v souvislosti se světovou pandemií covidu-19 investiční dotace pro Nemocnici Nymburk a Základní školu Sadská. Na položku investičních půjček byly účtovány v letech 2017 a 2018 splátky na půjčku skupinového vodovodu Sadská –Poříčany. Náklady s tvorbou a vydáním územního plánu byly účtovány průběžně v celém sledovaném období. Průběh schvalování územního plánu trval 6 let, v průběhu těchto let obec také prováděla nákup pozemků. Investice do strojů a zařízení jsou spojené s nákupem techniky projektu odpadového hospodářství a nákupem nové techniky jako takové. Kapitálové výdaje měly v průběhu časového rozmezí stoupající tendenci. Nejvyšší meziroční změna ve výši 301 % nastala mezi lety 2018 a 2019.

4.3 Finanční analýza obce Třebestovice

V této části bude představeno pět vybraných metod finanční analýzy poměrovými ukazateli, které dále budou aplikovány na datech obce Třebestovice. Metody byly vybrány s ohledem na charakter posuzované organizace, již je územně samosprávný celek. Obec se neřídí cílem vytvářet zisk, nýbrž upřednostňuje veřejný zájem. Z tohoto důvodu byly vybrány metody hodnotící finanční zdraví firmy. Pod tyto metody spadají následující ukazatele: autarkie, likvidity, zadluženosti, rozpočtové odpovědnosti a soustavy informativních a monitorujících ukazatelů. MFČR sleduje a vyhodnocuje hospodaření obcí pomocí následujících tří monitorujících ukazatelů: pravidlo rozpočtové odpovědnosti, podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a celková likvidita.

4.3.1 Ukazatel autarkie

Tato metoda hodnotí míru soběstačnosti ze dvou rovin. Výpočtem uvedeným v teoretické části lze získat míru soběstačnosti v procentech z hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů, nebo pomocí celkového ukazatele soběstačnosti založeného na bázi příjmů a výdajů. Doporučená hodnota pro obě metody výpočtu je stanovena na 100 %, pokud výše nedosahuje této hodnoty, je nutné zjistit, z jakého důvodu příjmy nepokryjí výdaje.

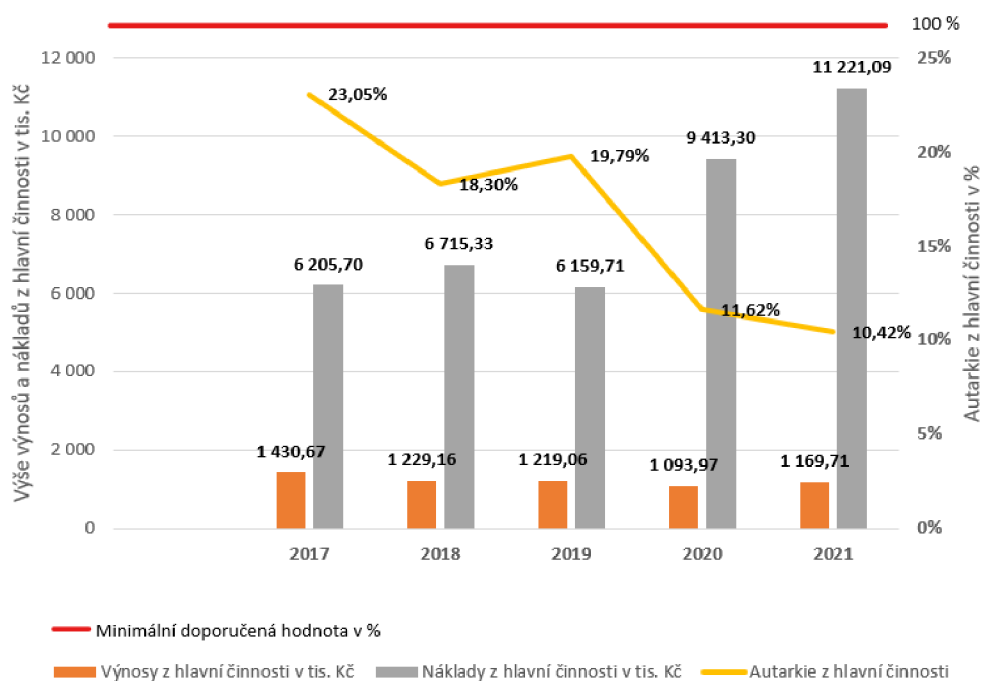
Nejdříve byla vypočtena autarkie z hlavní činnosti. Z níže uvedených výsledků je zřejmé, že výnosy nejsou v dostatečné výši, aby pokryly náklady obce. Autarkie z hlavní činnosti v letech 2017 až 2019 dosahuje výše cca 20 %. Tato hodnota je způsobena především nižšími výnosy v porovnání s náklady. Jedná se o období, kdy obec šetřila své finanční prostředky. V roce 2020 a 2021 výše autarkie dosáhla zhruba 10 %. V těchto letech došlo k realizaci projektů a navýšení nákladů z hlavní činnosti. Také byly navýšeny náklady z důvodu vyšší inflace. Ta v roce 2020 přesáhla hranici 3 %. Stejně tomu bylo i v roce 2021, kdy výše inflace dosáhla 3,8 %. Pro přehlednost graf 9 znázorňuje výše uvedené údaje a vývoj autarkie v daném časovém rozmezí.

Tabulka 42: Autarkie z hlavní činnosti (2017–2021)

Ukazatel autarkie z hlavní činnosti	2017	2018	2019	2020	2021
Výnosy z hlavní činnosti v tis. Kč	1 430,67	1 229,16	1 219,06	1 093,97	1 169,71
Náklady z hlavní činnosti v tis. Kč	6 205,70	6 715,33	6 159,71	9 413,30	11 221,09
Autarkie z hlavní činnosti	23,05%	18,30%	19,79%	11,62%	10,42%

Zdroj: Vlastní výpočet účetního výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

Graf 11: Vývoj autarkie v letech 2017–2021 (tis. Kč, %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

V teoretické části je uvedena průměrná soběstačnost obcí ČR v letech 1994–2013, ta činila 72 %, je tedy zřejmé, že obec dosahuje nadprůměrných hodnot. Podíváme-li se na výši autarkie z druhé roviny na bázi běžných příjmů a výdajů, zjistíme, že dosahuje výše přes 100 %, což dosvědčuje nadprůměrnou soběstačnost obce. Příjmy a výdaje mají stoupající tendenci. Nejvyšší ukazatel autarkie z celkové činnosti je zaznamenán v roce 2018, kdy dosáhl výše 169,85 %.

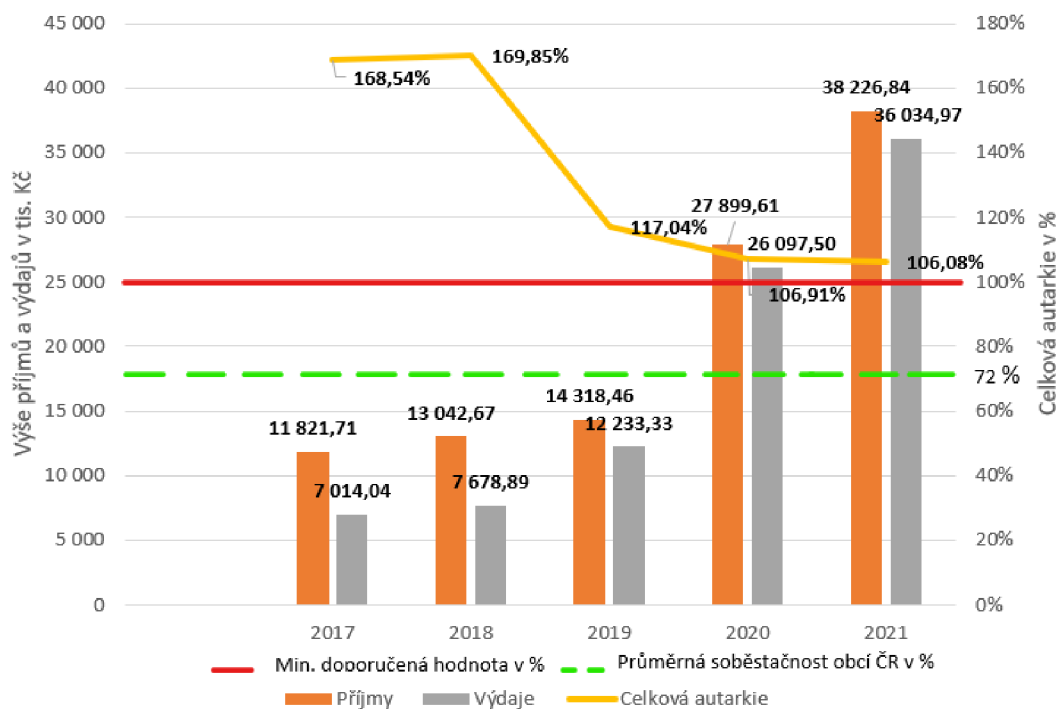
Tabulka 43: Celková autarkie (2017–2021)

Ukazatel celkové autarkie	2017	2018	2019	2020	2021
Příjmy	11 821,71	13 042,67	14 318,46	27 899,61	38 226,84
Výdaje	7 014,04	7 678,89	12 233,33	26 097,50	36 034,97
Celková autarkie	168,54%	169,85%	117,04%	106,91%	106,08%

Zdroj: Vlastní výpočet z dat účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

V níže vloženém grafu je vývoj celkové autarkie zobrazen žlutě a je zřejmé, že v daném časovém rozmezí byla vždy celková autarkie nad min. doporučenou hranicí 100 %.

Graf 12: Vývoj celkové autarkie v letech 2017–2021 (tis. Kč, %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

4.3.2 Ukazatel likvidity

Jedná se o ukazatel solventnosti účetní jednotky a její schopnost uhradit své krátkodobé závazky v okamžiku splatnosti. Ukazatel likvidity má tři stupně, které jsou podrobně popsány v teoretické části. Těmito třemi stupni jsou: okamžitá, pohotová a běžná likvidita.

Okamžitá likvidita je ukazatelem likvidity I. stupně, jedná se o nejpřesnější vymezení likvidity. Doporučená hodnota pro dolní mez je 0,6 podle metodiky Ministerstva průmyslu a obchodu. Vochozka et al. (2021) uvádí jako ideální hodnotu tohoto ukazatele 0,2. V níže uvedené tabulce je vypočítaná okamžitá likvidita od roku 2017 do roku 2021. Z výpočtu je zřejmé, že ukazatel likvidity I. stupně byl nejvyšší v roce 2018. V tomto roce jsou nejnižší krátkodobé závazky a došlo také k výraznému navýšení pohotových platebních prostředků. Hodnota tohoto ukazatele v žádném roce nedosahuje dolní meze. Z toho vyplývá, že obec je solventní a dokáže krátkodobé závazky okamžitě hradit.

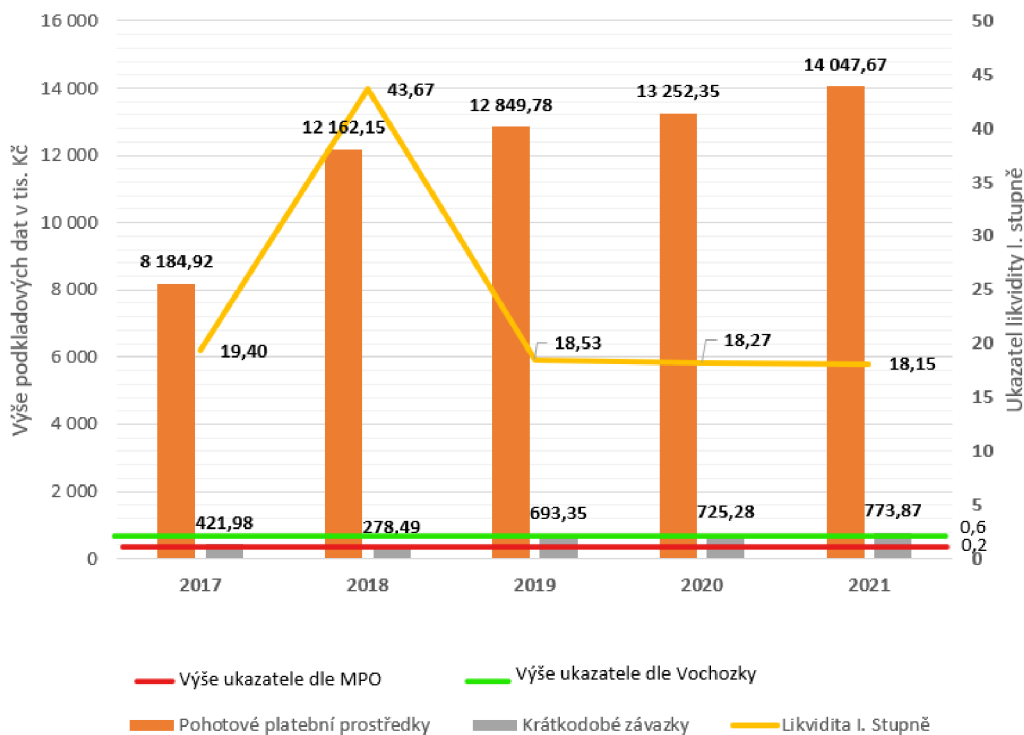
Tabulka 44: Okamžitá likvidita (2017–2021, v tis. Kč)

Okamžitá likvidita	2017	2018	2019	2020	2021
Pohotové platební prostředky	8 184,92	12 162,15	12 849,78	13 252,35	14 047,67
Krátkodobé závazky	421,98	278,49	693,35	725,28	773,87
Likvidita I. Stupně	19,40	43,67	18,53	18,27	18,15

Zdroj: Vlastní zpracování dat z rozvahy a výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

V následujícím grafu jsou uvedeny všechny doporučené výše okamžité likvidity. Hodnota tohoto ukazatele za obec Třebestovice je označena žlutě.

Graf 13: Okamžitá likvidita (2017–2021, v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dat z rozvahy a výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

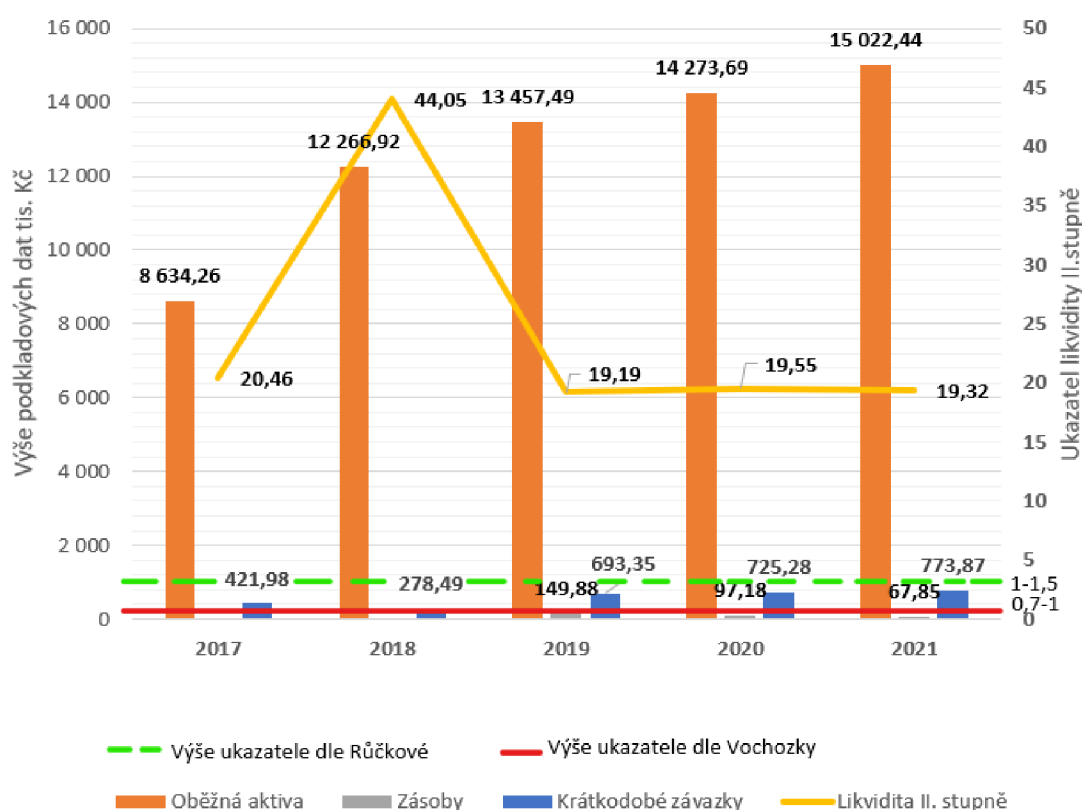
Druhým stupněm je ukazatel pohotové likvidity, který počítá s dalšími položkami oběžných aktiv z důvodu rozdílné likvidnosti. Hodnotu tohoto ukazatele Růčková (2015) stanovuje v rozmezí 1–1,5, podle Vochozky et al. (2021) je ideální rozmezí 0,7–1. Výše pohotové likvidity je uvedena v následující tabulce. Opětovně vidíme, že v průběhu časové osy výše pohotové likvidity nedosahuje doporučeného intervalu. Vysoké hodnoty tohoto ukazatele svědčí o tom, že obec má velký objem oběžných aktiv a neoptimálně využívá vložené prostředky, jež přináší malý, nebo žádný úrok. Tato skutečnost je spojena s druhem analyzované organizace. V našem případě se jedná o územně samosprávný celek, jehož cílem je veřejný prospěch. Grafické zobrazení likvidity II. stupně je vloženo níže.

Tabulka 45: Pohotová likvidita (2017–2021, v tis. Kč)

Pohotová likvidita	2017	2018	2019	2020	2021
Oběžná aktiva	8 634,26	12 266,92	13 457,49	14 273,69	15 022,44
Zásoby	0,00	0,00	149,88	97,18	67,85
Krátkodobé závazky	421,98	278,49	693,35	725,28	773,87
Likvidita II. stupně	20,46	44,05	19,19	19,55	19,32

Zdroj: Vlastní zpracování dat z rozvahy a výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

Graf 14: Pohotová likvidita (2017–2021, tis. Kč)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování dat rozvahy a výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

Posledním, třetím stupněm, je ukazatel běžné likvidity, který ukazuje, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky podniku. Doporučená hodnota běžné likvidity, již uvádí Knápková et al., (2017), je stanovena na výši 1,5–2,5. Vochozka et al. (2021) uvádí, že ideální interval se pohybuje v rozmezí 1,6–2,5 a že by zároveň nikdy neměl klesnout pod hodnotu 1. Pokud je hodnota ukazatele vysoká, je tím dán předpoklad zachování platební schopnosti podniku.

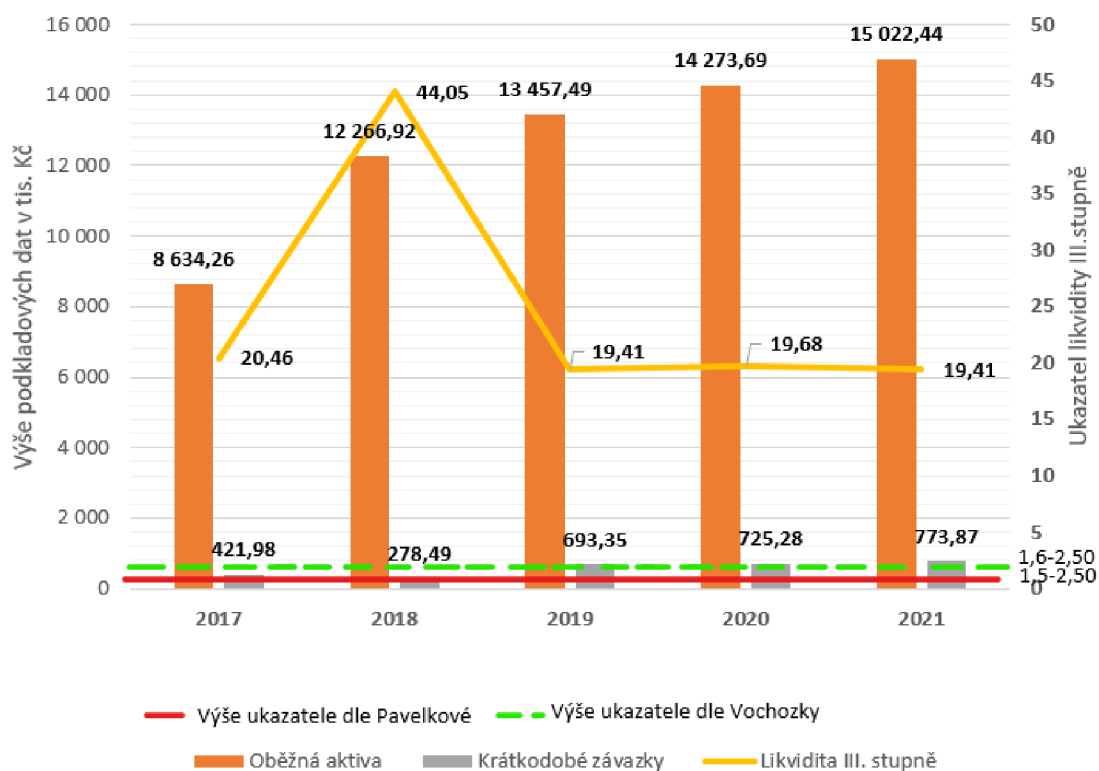
V průběhu sledovaného období překročila běžná likvidita doporučenou výši ukazatele. Nejvyšší byl opět ukazatel běžné likvidity v roce 2018. Vývoj běžné likvidity je zakreslen v grafu 13.

Tabulka 46: Běžná likvidita (2017–2021, v tis. Kč)

Běžná likvidita	2017	2018	2019	2020	2021
Oběžná aktiva	8 634,26	12 266,92	13 457,49	14 273,69	15 022,44
Krátkodobé závazky	421,98	278,49	693,35	725,28	773,87
Likvidita III. stupně	20,46	44,05	19,41	19,68	19,41

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

Graf 15: Běžná likvidita (2017–2021, tis. Kč)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování dat z rozvahy a výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

Všechny tři stupně ukazatelů likvidity mají stabilní trend, k výkyvu došlo v roce 2018, kdy se výrazně snížily krátkodobé závazky. Zjištěné vysoké hodnoty všech ukazatelů likvidity vypovídají o dobré schopnosti organizace uhradit včas své závazky. Takové hodnoty svědčí o tom, že finanční prostředky jsou vázány v aktivech. Obec je schopna splácet své krátkodobé závazky průměrně za sledované období 25krát.

4.3.3 Ukazatel rentability

Abychom potvrdili následující tvrzení, že vysoké hodnoty likvidity jsou na úkor rentability, vypočítáme rentabilitu celkového kapitálu. Rentabilita hodnotí výnosnost podniku. Z uvedených hodnot v následující tabulce vidíme, že v roce 2019 došlo k propadu aktiv, což bylo způsobeno rekonstrukcí účetnictví po změně na pozici účetní obce. Meziroční změna aktiv byla v průběhu let kolísavá. Rentabilita aktiv byla ve sledovaném období v průměrné výši 4,25 %. Nejnižší hodnoty dosáhla v roce 2020, kdy došlo také k nejnižšímu výsledku hospodaření.

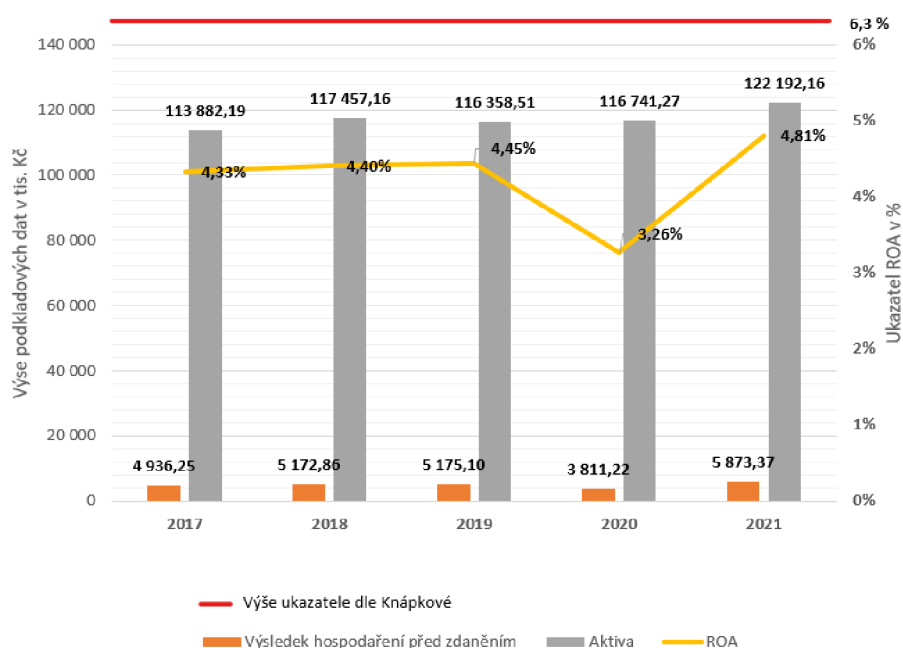
Tabulka 47: Rentabilita celkového kapitálu (2017–2021, tis. Kč)

Rentabilita aktiv	2017	2018	2019	2020	2021
Výsledek hospodaření před zdaněním	4 936,25	5 172,86	5 175,10	3 811,22	5 873,37
Aktiva	113 882,19	117 457,16	116 358,51	116 741,27	122 192,16
ROA (%)	4,33	4,40	4,45	3,26	4,81
Meziroční změna aktiv (%)	x	3,14	-0,94	0,33	4,67

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

V následujícím grafu je zakreslená doporučená hodnota ROA, která podle Knápkové et al. (2017) má být v min. výši 6,3 % – čím je tato hodnota vyšší, tím lépe. Z grafu je zřejmé, že obec hodnoty nedosáhla, a tak je potvrzen i výrok o vztahu mezi rentabilitou a likviditou.

Graf 16: Rentabilita celkového kapitálu (2017–2021, tis. Kč)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování dat z rozvahy a výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

4.3.4 Ukazatel zadluženosti a financování

Analýzou ukazatele zadluženosti získáme informace o tom, jaké zdroje obec využívá k financování svých aktivit. Knápková et al. (2017) uvádí hodnotu celkové zadluženosti v rozmezí mezi 30 až 60 %. Výše zadluženosti ve službách je v roce 2016 stanovena hodnotou 59,10 %. Zadluženost I. neboli míra zadluženosti, která dává do poměru cizí zdroje s vlastním kapitálem, je základním ukazatelem zadluženosti. V průběhu sledovaných let měla míra zadluženosti klesající tendenci. V roce 2021 klesla zadluženost téměř na polovinu, tj. 5 %. V roce 2017 dosáhla zadluženost nejvyšší hodnoty, a to 10,40 %. Po celou dobu se míra zadluženosti pohybovala pod hranicí, kterou doporučuje Knápková et al. (2017), tj. v rozmezí 30–60 %.

Tabulka 48: Výpočet ukazatele zadluženosti (2017–2021, tis. Kč, %)

Zadluženost	2017	2018	2019	2020	2021
Vlastní kapitál	103 152,33	108 267,33	108 159,18	109 906,55	116 371,87
Cizí zdroje	10 729,86	9 189,83	8 199,33	6 834,72	5 820,29
Aktiva = Pasiva	113 882,19	117 457,16	116 358,51	116 741,27	122 192,16
Zadluženost I. (%)	10,40	8,49	7,58	6,22	5,00

Zdroj: Vlastní zpracování výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

Zadluženost můžeme posuzovat také poměrem vlastního kapitálu k celkovým aktivům. Tento ukazatel můžeme najít také pod pojmem „koeficient samofinancování“. Součet věřitelského rizika a koeficientu by dle Růčkové (2017) měl dosahovat 1. Ze spodní tabulky vyplývá, že obec v průběhu sledovaného období dosahovala dané hodnoty 1. Tento ukazatel vyjadřuje poměr financování z cizích zdrojů neboli věřitelské riziko. To v případě sledované obce dosahovalo v roce 2017 do výše 0,09. Do roku 2021 tato hodnota postupně klesala a dostala se až na 0,05.

Tabulka 49: Výpočet ukazatele samofinancování (2017–2021, tis. Kč, %)

Samofinancování	2017	2018	2019	2020	2021
Vlastní kapitál	103 152,33	108 267,33	108 159,18	109 906,55	116 371,87
Celková aktiva	113 882,19	117 457,16	116 358,51	116 741,27	122 192,16
Koeficient samofinancování (%)	0,91	0,92	0,93	0,94	0,95
Zadluženost II.	0,09	0,08	0,07	0,06	0,05
Suma Koeficient + Zadluženost II.	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Zdroj: Vlastní zpracování výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

Celkovou zadluženost vypočítáme jako podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, který je uveden v další tabulce. Doporučená a sledovaná hodnota tohoto ukazatele je stanovena na max. hranici 25 %. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že obec zdaleka této maximální hranice nedosáhla. Nejvyšší podíl na cizích zdrojích byl v roce 2017 a činil 8,66 %.

Tabulka 50: Míra celkové zadluženosti (2017–2020, tis. Kč, %)

Míra celkové zadluženosti	2017	2018	2019	2020	2021
Cizí zdroje	10 729,86	9 189,83	8 199,33	6 834,72	5 820,29
Aktiva celkem	123 886,93	128 716,00	126 493,70	128 565,14	137 329,64
Podíl cizích zdrojů (%)	8,66	7,14	6,48	5,32	4,24

Zdroj: Vlastní zpracování výkazu zisku a ztrát obce Třebestovice 2017–2021

Z výsledků provedených poměrových metod zadluženosti lze vyvodit, že míra zadluženosti obce je nízká a obec je schopna bez problémů splácet své závazky.

4.3.5 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů

Jako poslední ukazatele hodnocení finančního zdraví obce byly vybrány soustavy informačních a monitorujících ukazatelů. Jedná se o ukazatele, které mají největší vypovídací hodnotu pro získání uceleného obrazu o hospodaření ÚSC. Tato hodnota je stanovena na základě usnesení vlády. Ministerstvo financí sleduje hodnoty těchto ukazatelů z důvodu kontroly a obezřetnosti obcí při hospodaření s veřejnými prostředky. Vláda ČR dne 22. 8. 2022 schválila usnesením č. 719 změny v monitoringu hospodaření územních samosprávných celků. Vláda také schválila zachování tří stěžejních monitorovacích ukazatelů. Tyto ukazatele jsou každoročně vyhodnocovány MF a předkládány vládě. Právě proto se na hodnocení těchto ukazatelů zaměřujeme také. Všechny monitorující ukazatele byly vyhodnoceny při analýze poměrových ukazatelů.

Tabulka 51: SIMU ukazatele (2017–2021, tis. Kč, %)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel	882	884	912	925	1 027
Příjem celkem (po konsolidaci)	11 749,25	12 994,67	14 270,46	15 341,61	19 516,12
Úroky	222,80	268,26	268,27	223,32	177,35
Uhrazené splátky dl. a půjč. prostř. VZ	1 396,55	1 396,55	1 396,55	1 396,55	1 396,55
Dluhová služba celkem	1 619,35	1 664,80	1 664,82	1 619,87	1 573,90
Ukazatel dluhové služby (v %)	0,14	0,13	0,12	0,11	0,08
Průměr příjmů za poslední 4 roky	11 284,42	12 013,16	12 670,16	13 589,00	15 530,71
Zadluženost	10 299,08	8 902,54	7 505,99	6 109,44	4 712,89
Aktiva celkem	123 886,93	128 716,00	126 493,70	128 565,14	137 329,64
Cizí zdroje	10 729,86	9 189,83	8 199,33	6 834,72	5 820,29
Oběžná aktiva	8 634,26	12 266,92	13 457,49	14 273,69	15 022,44
Krátkodobé závazky	421,98	278,49	693,35	725,28	773,87
Stav na bankovních účtech	8 184,92	12 162,15	12 849,78	13 252,35	14 047,67
Stav na bankovních účtech zřízených PO	407,43	270,29	856,49	795,23	883,71
Zadluženost zřízených PO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Monitorující ukazatele					
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	91,27%	74,11%	59,24%	44,96%	30,35%
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	8,66%	7,14%	6,48%	5,32%	4,24%
Celková likvidita	20,46	44,05	19,41	19,68	19,41

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Monitoru MFČR

4.3.6 Ukazatel rozpočtové odpovědnosti

Důležitým ukazatel pro místní samosprávy je ukazatel rozpočtové odpovědnosti, který je součástí každoročního přezkumu hospodaření a také zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření. Pravidlo rozpočtové odpovědnosti stanoví hranici zadlužení obce. Pokud zadlužení přesáhne 60 % průměrného příjmu za poslední čtyři roky, v roce následujícím jej bude potřeba snížit alespoň o 5 % z rozdílu mezi aktuální výší dluhu a 60 % průměrného příjmu.

Výpočtem rozpočtové odpovědnosti zjistíme, že v letech 2017 a 2018 byla překročena hodnota 60 %. Obec dodržela podmínky rozpočtové odpovědnosti a ročně snížila zadluženost obce o 17,16 %. V dalších letech již bylo dodrženo pravidlo rozpočtové odpovědnosti, neboť bylo nižší než 60 %.

Tabulka 52: Ukazatel rozpočtové odpovědnosti (2017–2021, tis. Kč, %)

Rozpočtová odpovědnost	2017	2018	2019	2020	2021
Zadluženost	10 299,08	8 902,54	7 505,99	6 109,44	4 712,89
Průměr příjmů za poslední 4 roky	11 284,42	12 013,16	12 670,16	13 589,00	15 530,71
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	91,27%	74,11%	59,24%	44,96%	30,35%

Zdroj: vlastní zpracování dat MFČR

5 Zhodnocení a doporučení

Tato část bakalářské práce je zaměřena na vyhodnocení výsledků zjištěných na základě provedených analýz uvedených v praktické části práce. Autorka práce doporučí a navrhne opatření týkající se hospodaření analyzované obce, která mají přispět k ekonomické stabilizaci obce Třebestovice a jejímu dalšímu rozvoji.

5.1 Zhodnocení charakteru obce a návrh na stabilizaci

Obec Třebestovice má strategickou polohu na území republikově významné osy OS4. Leží v bezprostřední blízkosti dálnice D11 a železničního koridoru 010 s dobrou dostupností do velkých měst a hlavního města Prahy. V obci jsou tři průmyslové rozvojové lokality a dvě nově vznikající lokality pro bydlení v rodinných domech. Počet nemovitostí v průběhu sledovaných pěti let vzrostl o 16 rodinných domů. Nové rozvojové plochy pro bydlení předpokládají nárůst 61 domů s očekávaným počtem obyvatel 163.

5.1.1 Demografické faktory

V obci Třebestovice se v průběhu sledovaného období zvýšil počet obyvatel z 884 (v roce 2017) na 1175 (v roce 2021). Nárůst obyvatel je ovlivněn přílivem cizinců, s čímž souvisí i rozšíření kapacity místní ubytovny. Cizinci jsou z velké části v produktivním věku. Díky tomu se průměrný věk snížil ze 41,3 na 39,6 let. Index stáří vzrostl z 98,12 na 98,85 let, to dokazuje stárnutí populace.

V obci se dále nachází vyloučená lokalita Vyčerov, kde žije přibližně 100 nepřizpůsobivých občanů. Obecní úřad eviduje přibližně 173 obyvatel trvale žijících v obci bez statusu trvalého bydliště včetně osob vyloučené lokality. V roce 2022 vzrostl počet obyvatel o ukrajinské uprchlíky, kterých bylo 207. V obci k 30. 6. 2022 žilo 1 382 obyvatel, z toho 32,70 % tvořili cizinci.

5.1.2 Občanská vybavenost

V rámci analýzy občanské vybavenosti bylo zjištěno, že ve sledovaném období došlo k nárůstu aktiv o 8 310 tis. Kč. K 31. 12. 2021 obec vlastnila stavby v účetní hodnotě 45 240 tis. Kč a pozemky ve výši 35 768 tis. Kč. Správu místních komunikací a chodníků provádí na 27,82 km. Obec má zpracovaný plán oprav komunikací, včetně finančních zdrojů. V průběhu sledovaného období od 2017–2021 bylo získáno 41 % finančních dotací ve výši 8 069,35 tis. Kč. Vodovodní a kanalizační řad není majetkem obce. Obec vlastní akcie

společnosti VaK Nymburk a.s. v hodnotě 20 448 tis. Kč. Čistička odpadních vod je na hraně životnosti a akciová společnost tvoří fond na rozvoj a obnovu majetku. Neinvestiční náklady Mateřské školy Třebestovice se od roku 2017 navýšily z 300 tis. Kč na 590 tis. Kč. Zvýšené náklady byly způsobené změnou zřizovací listiny, navýšením neinvestičních nákupů a dovybavením mateřské školy. K dalšímu nárůstu došlo v roce 2022. To bylo způsobeno zejména uprchlickou krizí. V souvislosti s touto událostí byla navýšena kapacita mateřské školy, takže neinvestiční náklady stouply na 840 tis. Kč. Se zřízením výjezdové jednotky došlo k navýšení nákladů na požární obranu z 30 tis. Kč na 243 tis. Kč.

5.1.3 Návrh doporučení

Vzhledem k vysokému počtu sociálně vyloučených osob a cizinců doporučuji zvážit vytvoření pracovní pozice sdíleného sociálního pracovníka. MAS Šumperský venkov realizovalo projekt dostupného sociálního poradenství, který působí pro 16 obcí. Doporučuji, aby se obec inspirovala příkladem dobré praxe a ve spolupráci s MAS Podlipansko uvažovala o zřízení pozice sdíleného sociálního pracovníka. Dále navrhuji, aby byla provedena aktualizace strategického plánu, neboť obec dosahuje hranice 1 400 obyvatel a občanská vybavenost již nepokrývá potřeby obyvatelstva. Na základě současného počtu obyvatel a demografické predikce doporučuji vystavět novou mateřskou školu spolu s malotřídní základní školou s profesionální jídelnou na pozemcích obce v ulici Kerská. Na tyto investiční akce lze využít dotace ze Středočeského Fondu obnovy venkova a z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „133 340 Podpora rozvoje infrastruktury základního vzdělávání zřizovaného obcemi a dobrovolnými svazky obcí“ – předpokládané náklady jsou 25–30 mil. Kč s přihlédnutím na dnešní inflaci.

Na druhém pozemku by bylo možné vybudovat dům s pečovatelskou službou, kde bude 10 sociálních bytů včetně zázemí pro pečovatelskou službu a zdravotní péči. Předpokládané náklady na výstavbu dosahují 25 mil. Kč, tento projekt lze financovat ze Státního fondu podpory investic. Fond také nabízí dofinancování poskytnutí úvěru. Úroková sazba se stanovuje ke dni uzavření smlouvy snižené o 0,5 procentního bodu, nejméně však ve výši 1 % ročně. Úroková sazba je fixní, se splatností úvěru nejvýše 30 let.

5.1.4 Analýza rozpočtu obce Třebestovice

Po celou dobu sledovaného období bylo saldo rozpočtu kladné, nejvyšší úspora v roce 2018 byla ve výši 47,38 % příjmů, což odpovídalo 5 896,83 tis. Kč. I přes stoupající tendenci

výdajů dosahovaly příjmy dostatečné výše a každoročně docházelo k úspoře finančních prostředků. Nejnižší úspora příjmů byla v roce 2021, kdy bylo uspořeno 28,29 % příjmů. Saldo rozpočtu mělo v časovém rozmezí kolísavou povahu.

Daňové příjmy sdílených daní na obyvatele neodpovídají skutečným potřebám obce, a to zejména kvůli počtu osob bez statusu trvalého pobytu, kteří zde pobývají. Vzhledem k uprchlické krizi a nepřizpůsobivým občanům z vyloučené lokality bylo k 30. 6. 2022 v obci 200 lidí bez trvalého pobytu. Obec na tyto občany nedostává podíl na výnosu daně. Podíl na obyvatele pro rok 2022 dosahoval výše 15,50 tis. Kč. To znamená, že by obec podle počtu obyvatel měla dostat na daních o 3 100 tis. Kč více. Vzhledem k povaze výše zmíněných obyvatel nedoporučuji provést kampaň a motivovat občany k přihlášení k trvalému pobytu.

Obec od cizích státních příslušníků nevybírá místní poplatky za svoz odpadu, a proto ve sledovaném období došlo ke ztrátě 399 tis. Kč. Daňové příjmy – svěřené a místní poplatky zaujímaly průměrně za pět let z rozpočtových příjmů pouhých 12 %. Sdílené daňové příjmy tvořily v průměru 75 % celkových příjmů, neinvestiční transfery dosáhly výše 8 % a ostatní druhy rozpočtových příjmů byly zanedbatelné (např. kapitálové příjmy, které činily pouze 0,5 %).

Příjmy v průběhu časové osy měly po celou dobu stoupající tendenci. Stejně tomu bylo i v případě rozpočtových výdajů v průběhu sledovaných let. Běžné výdaje se v průměru pohybovaly ve výši 74 % a kapitálové výdaje dosahovaly 26 %. Saldo běžného rozpočtu bylo po celou dobu v záporných hodnotách, neboť běžné příjmy dosahovaly nízké hodnoty. K těmto příjmům patří nájemné z pronájmu dvou obecních bytů, kde je cena nájmu za 1 m² stanovena na 17,60 Kč a 19,33 Kč. Další dva byty byly dány do výpůjčky ukrajinským uprchlíkům.

Běžné výdaje byly rozděleny do sedmi kategorií. Jejich jednotlivé položky byly porovnány v rámci dané skupiny. Následně byl součet celé skupiny posouzen na celkové běžné výdaje. Z této analýzy vyplývá, že největší dopad na běžné výdaje má skupina výdajů spojených s místní správou a odpadovým hospodářstvím.

5.1.5 Návrh na ekonomickou stabilizaci obce

V příloze 17 je zpracována analýza cen za pronájem bytových jednotek ve stávající ceně společně s návrhem cen v místě a čase obvyklém, kde je cena za pronájem 120 Kč

za 1 m². Stávající zisk z pronájmu bytů činí 24 036 Kč za rok. Po zavedení návrhu na zvýšení nájemného dosáhne tento zisk výše 299 748 Kč.

V příloze 18 je vypracován návrh na změnu systému výběru místního poplatku za komunální odpad ve dvou variantách. Varianta 1 respektuje stávající systém na výběr poplatku za trvale hlášeného občana, jen výše tohoto poplatku je navržena v maximální ceně 1 200 Kč, výše poplatku na stávající počet obyvatel by činila 1 410 tis. Kč.

Druhá varianta navrhuje změnu celkového systému. Výše poplatku bude závislá na kapacitě nádob 120 l nebo 240 l. V případě zavedení tohoto systému při stávajícím počtu 26 svozů za rok vybere obec na místním poplatku 2 571 tis. Kč. Tato varianta je pro obec vhodnější a doporučuji ji k zavedení do praxe.

Saldo kapitálového rozpočtu od roku 2017 do 2021 dosahovalo záporných hodnot z důvodu nízkých kapitálových příjmů. Kapitálové výdaje měly v průběhu časového rozmezí 2017– 2021 stoupající tendenci. Nejvyšších hodnot dosáhly v roce 2021, kdy bylo dokončeno několik investičních projektů.

5.2 Vyhodnocení finanční analýzy obce

Výsledné hodnoty finanční analýzy, která byla provedena pomocí následujících ukazatelů: autarkie, likvidity, rentability, zadluženosti, rozpočtové odpovědnosti a soustavy informativních a monitorujících ukazatelů, viz tabulka 53.

Tabulka 53: Výše zjištěných hodnot vybraných ukazatelů (v %, hodnota)

Ukazatel	Výše zjištěných hodnot ukazatelů					Doporučená hodnota	Poznámka
	2017	2018	2019	2020	2021		
Autarkie z hlavní činnosti	23%	18%	20%	12%	10%	100%	
Celková autarkie	169%	170%	117%	107%	106%	100%	
Likvidita I. stupně	19,4	43,67	18,53	18,27	18,15	0,6 0,2	MPO Vochozka (2021)
Likvidita II. stupně	20,46	44,05	19,19	19,55	19,32	1 - 1,5 0,7 - 1	Růčková (2015) Vochozka (2021)
Likvidita III. stupně	20,46	44,05	19,41	19,68	19,41	1,5 - 2,5 1,6 - 2,5 Nesmí klesnou pod 1	Knápková at al. (2017) Vochozka (2021)
Rentabilita aktí (ROA)	4,33%	4,40%	4,45%	3,26%	4,81%	min. 6,3 %	Knápková at al. (2017)
Zadluženost I.	10,40%	8,49%	7,58%	6,22%	5,00%	30 až 60 %	Knápková at al. (2017)
Koef. samofinancování	0,91	0,92	0,93	0,94	0,95		
Zadluženost II.	0,09	0,08	0,07	0,06	0,05		
Suma koef.sam. + zadluže	1	1	1	1	1	1	Růčková (2015)
Celková zadluženost	8,66%	7,14%	6,48%	5,32%	4,24%	25%	
Monitorující ukazatel SI							
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	91,27%	74,11%	59,24%	44,96%	30,35%	60%	
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	8,66%	7,14%	6,48%	5,32%	4,24%	x	
Celková likvidita	20,46%	44,05%	19,41%	19,68%	19,41%	1,5 - 2,5 1,6 - 2,5 Nesmí klesnou pod 1	Knápková at al. (2017) Vochozka (2021)

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedených údajů vyplývá, že autarkie z hlavní činnosti nedosahuje doporučené hodnoty 100 %, neboť obec nemá dostatečné výnosy z hlavní činnosti. Naproti tomu celková autarkie uvedenou hodnotu překračuje, neboť příjmy v průběhu časového rozmezí dostatečně pokryly výdaje.

Všechny tři stupně likvidity dosahují vysokých hodnot oproti doporučeným min. hodnotám uvedených v tabulce. Tyto výsledné hodnoty svědčí o solventnosti obce a její dostatečné schopnosti hradit své krátkodobé závazky.

Naproti tomu ukazatel rentability nedosahuje doporučené hodnoty 6,3 %, její výše je po celou dobu pod uvedenou hranicí. Nejnižší hodnoty dosáhla ROA v roce 2020, a to 3,26 %. Výpočty ukazatelů rentability nákladů či tržeb jsou nevhodné pro analýzu tohoto druhu organizace z důvodu druhu analyzované organizace zaměřené na veřejný zájem.

Ukazatel zadluženosti a financování drží svou hodnotu hluboko pod doporučenou hranicí a to svědčí o nízké míře zadluženosti a vysoké schopnosti obce splácet své závazky. Obec má dostatečné finanční prostředky na dodržení dotačních podmínek a udržitelnost již realizovaných projektů. Současně si může dovolit realizovat doporučené nové projekty podporující rozvoj obce za použití dotačních programů, které budou strategicky rozloženy do minimálně třech volebních období.

Jeden z ukazatelů monitorujících SIMU je pravidlo rozpočtové odpovědnosti, jež v letech 2017 a 2018 dosahovalo vyšších hodnot. Obec splnila podmínku snižování zadluženosti každoročně o 5 %. Od roku 2019 byla rozpočtová odpovědnost nižší než 60 %, k 31. 12. 2021 to bylo 30,35 %. Dalším ukazatelem je podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, který se snižoval postupně s umořováním dluhu obce. V roce 2017 bylo ve výši 8,69 % - ve sledovaném období se hodnota snížila na 4,24 %. Posledním monitorovacím ukazatelem je již analyzovaná celková likvidita, které byla nejvyšší v roce 2018, kdy dosáhla 44,05 %. Vysoké hodnoty svědčí o finanční stabilitě územně samosprávného celku.

6 Závěr

Ve čtyřech základních částech se tato bakalářská práce zabývala posouzením hospodaření a nakládání s veřejnými prostředky obce Třebestovice. První část sloužila k získání teoretických přístupů, na jejichž základě byly zvoleny analýzy vhodné pro posouzení hospodaření zmiňované obce. Na zhodnocení položek účetních výkazů byla použita trendová analýza. Struktura aktiv a pasiv byla hodnocena pomocí vertikální analýzy a finanční analýzy byly provedeny pomocí vybraných poměrových ukazatelů vhodných pro hodnocení hospodaření organizace tohoto typu.

Jedním z důležitých faktorů byla změna počtu obyvatel ve sledovaném období. Počet obyvatel se od roku 2017 zvýšil o 291 lidí. Tento nárůst byl ovlivněn především přílivem cizinců v produktivním věku. Tím se snížil průměrný věk obyvatel z 41,3 na 39,6 let, naopak index stáří vzrostl z 98,12 na 98,85 let. V obci se také nachází dvě soukromé rozvojové lokality pro bydlení s předpokládaným počtem 61 domů a s predikcí 163 obyvatel. Dále v obci najdeme vyloučenou lokalitu Vyčerov, kde žije přibližně 100 nepřizpůsobivých občanů. V roce 2022 se počet obyvatel zvýšil o 207 ukrajinských uprchlíků. Díky těmto změnám bylo k 30. 6. 2022 v obci zaznamenáno 1 382 obyvatel, z toho 32,70 % tvořili cizinci.

Jedním z hlavních ekonomických ukazatelů je saldo rozpočtu, které po celou dobu časového rozmezí bylo kladné. Nejvyšší úspora byla v roce 2018, a to ve výši 47,38 % příjmů, jež odpovídaly 5 896,83 tis. Kč. Rozpočtové příjmy po dobu 5 let měly stoupající tendenci – od roku 2017 stouply o 39,80 %. Rozborem příjmů bylo zjištěno, že nedochází k řádnému výběru místního poplatku za komunální odpad – ztráta za 5 let dosáhla výše 399 tis. Kč. Také rozpočtové výdaje měly stoupající tendenci – od roku 2017 stouply o 59,93 %. V roce 2021 tvořily běžné výdaje 64,07 % a kapitálové 35,93 % celkových rozpočtových výdajů. Saldo kapitálového rozpočtu dosahovalo po celou dobu záporných hodnot. Hlavním důvodem je především to, že má obec již vybudovanou veškerou infrastrukturu. Vodovod, kanalizace a čistička odpadních vod byly předány společnosti VaK Nymburk, a.s., obec vlastní akcie společnosti v hodnotě 20 448 tis. Kč. Při analýze běžných výdajů rozdělených do 7 skupin bylo vyhodnoceno, že k nejvyšším běžným výdajům dochází ve skupině „odpadové hospodářství“. V roce 2021 dosáhly tyto výdaje 34,52 % (tj. 3 832,03 tis. Kč) celkových běžných výdajů. Výdaje skupiny místní správy měly kolísavou tendenci a v roce 2020 dosáhly 13,65 % (1 257,50 tis. Kč) celkových běžných výdajů.

Hodnocení bylo provedeno pomocí finanční analýzy poměrovými ukazateli. Jedním z nich je zadluženost, která měla klesající tendenci. Nejvyšší hodnoty dosahovala v roce 2017, a to 10,40 %. Na druhou stranu do roku 2021 postupně klesala až na 5 %. Skutečnost stability obce potvrzuje i výše likvidity II. stupně, která se v průběhu sledovaného období pohybovala v intervalu 19,19–20,46. V roce 2018 dosáhla výše 44,05, protože došlo k výraznému snížení krátkodobých závazků a změna oběžných aktiv oproti roku 2017 stoupla o 29,61 %.

O nízké výnosnosti organizace vypovídá ukazatel rentability aktiv, která dosahovala v průměru pouhých 4,25 %. Koncem roku 2021 měla obec na běžném účtu finanční prostředky ve výši 14 047,67 tis. Kč. Obec drží vysoce likvidní prostředky z důvodu udržitelnosti již realizovaných dotačních projektů a na spoluúčasti plánovaných žádostí o dotaci. Ukazatel celkové autarkie dosahoval v průměru 134 %. Nadměrná výše tohoto ukazatele hodnotí obec jako nadprůměrnou z hlediska soběstačnosti.

MFČR monitoruje tři základní SIMU ukazatele. Pravidlo rozpočtové odpovědnosti bylo v roce 2017 nejvyšší 91,27 %. Přesto obec plnila podmínku snižování zadluženosti, která k 31. 12. 2021 činila 30,35 %. Dalším ukazatelem je podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, jenž byl v roce 2017 ve výši 8,69 %. Postupným snižováním dluhu se podíl koncem roku 2021 podařilo snížit na 4,24 %. Posledním monitorovacím SIMU ukazatelem byla likvidita, která dosahovala již zmíněné nejvyšší hodnoty v roce 2018, a to 44,05. Vysoké hodnoty svědčí o finanční stabilitě územně samosprávného celku.

Následné návrhy na další rozvoj obce byly vypracovány na základě analýz strategického a územního plánu, vychází z demografické studie a skladby obyvatel. Nejdůležitějším projektem vzhledem ke stárnutí populace je vybudování domu s pečovatelskou službou, kde bude 10 sociálních bytů a zázemí pro pečovatelskou službu a zdravotní péči. Předpokládané náklady na výstavbu jsou 25 mil. Kč. Tento projekt lze financovat ze Státního fondu podpory investic, jenž nabízí i dofinancování poskytnutí úvěru. Úroková sazba se stanovuje ke dni uzavření smlouvy snižená o 0,5 procentního bodu, nejméně však ve výši 1 % ročně. Úroková sazba je fixní se splatností úvěru nejvýše 30 let.

Vzhledem k vysokému počtu sociálně vyloučených osob a cizinců doporučuji zvážit vytvoření pracovní pozice sdíleného sociálního pracovníka. MAS Šumperský venkov realizovalo projekt dostupného sociálního poradenství, který působí pro 16 obcí. Doporučuji, aby se obec inspirovala příkladem dobré praxe a ve spolupráci s MAS Podlipansko uvažovala o zřízení pozice sdíleného sociálního pracovníka.

Dále navrhuji, aby byla provedena aktualizace strategického plánu, neboť obec dosahuje hranice 1 400 obyvatel a občanská vybavenost již nepokrývá potřeby obyvatelstva. Na základě současného počtu obyvatel a demografické predikce by bylo vhodné vystavět novou mateřskou školu spolu s malotřídní základní školou a s profesionální jídelnou na pozemcích obce v ulici Kerská. Na tyto investiční akce lze využít dotace z Ministerstva financí z podprogramu 298D2320 Podpora obnovy a rozvoje materiálně technické základny regionálního školství v působnosti obcí a ze Středočeského Fondu obnovy venkova, tematického zadání „Veřejná infrastruktura“. Předpokládané náklady jsou 25–30 mil. Kč s přihlédnutím k dnešní inflaci. Minimální výše spolufinancování dotace MFČR 298D2320 je ve výši 30 %, tj. 7 500 tis. Kč, které lze ještě kofinancovat s již zmíněnou dotací ze Středočeského kraje „Veřejná infrastruktura“.

Na základě provedené analýzy běžných výdajů a příjmů rozpočtu obce byla navržena doporučení na stabilizaci hospodaření obce. K navýšení výnosů z vlastní činnosti bylo doporučeno navýšit cenu za pronájem bytových jednotek ze stávajících 17,60 Kč a 19,33 Kč za 1 m² za cenu v místě a čase obvyklou, tj. 120 Kč za 1 m². Po zavedení návrhu na zvýšení nájemného dosáhne obec zisku ve výši 299,75 tis. Kč. Další návrh se zaměřuje na změnu systému výběru místního poplatku za komunální odpad, který byl zpracován ve dvou variantách. Varianta I. se týká navýšení poplatku za trvale hlášeného občana v maximální výši 1 200 Kč. Po aplikaci této varianty by výše příjmů dosahovala 1 410 tis. Kč. Druhá varianta navrhuje změnu celkového systému. Výše poplatku bude závislá na kapacitě nádob – 120 l nebo 240 l. V případě zavedení tohoto systému při stávajícím počtu 26 svozů za rok obec vybere na místním poplatku 2 571 tis. Kč. Tato varianta je pro obec výhodnější a řeší problém s občany bez trvalého pobytu.

Bakalářská práce na základě výzkumu potvrdila, že Obec Třebestovice je stabilní právnickou organizací s konzervativním přístupem k hospodaření a nízkým zadlužením. Výsledky vyplývající z analýzy dopomohly k navržení různých opatření, díky nimž obec navýší své rozpočtové příjmy o 2 170,56 tis. Kč, jež přispějí k větší stabilitě hospodaření zmiňované obce. Závěrem je možné konstatovat, že po důkladné analýze naplnila bakalářská práce stanovené hlavní i dílčí cíle.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Literatura

BALÍK, S. 2009. *Komunální politika obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ, P. 2011. *Základy financí*. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.

ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPIK, J. 2010. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada, 240 s. ISBN 978-80-247-3061-5.

KNÁPKOVÁ, A. et al. 2017. *Finanční analýza, Komplexní průvodce s příklady*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 232 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

KRAFTOVÁ, I. 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C. H. Beck, 206 s. ISBN 80-7179-778-2.

KRUNTORÁDOVÁ, I. 2015. *Politické aspekty financování českých měst*. Praha: Grada, 194 s. ISBN 978-80-246-2744-1.

MÁČE, M. 2005. *Finanční analýza obchodních a státních organizací praktické příklady a použití*. Praha: Grada, 156 s. ISBN 80-247-1558-9.

MÁČE, M. 2018. *Manažerské účetnictví veřejného sektoru*. Praha: Grada, 512 s. ISBN 978-80-271-2003-1.

MAREK, J. 2018. *Dějiny obce Třebestovice*. Třebestovice: Obec Třebestovice, 392 s.

OCHRANA, F. et al. 2010. *Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

PEKOVÁ, J., JETMAR, M., TOTH, P. 2019. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 784 s. ISBN 978-80-7598-209-4.

PELIKÁNOVÁ, A. 2016. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada, 320 s. ISBN 978-80-247-5699-8.

PELIKÁNOVÁ, A. 2018. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 336 s. ISBN 978-80-271-2117-5.

PROVAZNÍKOVÁ, R. 2009. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

PROVAZNÍKOVÁ, R. 2015. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

RŮČKOVÁ, P. 2015. *Finanční analýza*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 160 s. ISBN 978-80-247-5534-2.

RŮČKOVÁ, P. 2021. *Finanční analýza*. 7., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 168 s. ISBN 978-80-271-3124-2.

STILLMAN, R. J. 1997. American vs. European Public Administration: Does Public Administration Make the Modern State, or Does the State Make Public Administration? *Public Administration Review*, 57(4), 332–338. ISSN 0033-3352.

VOCHOZKA, M. et al. 2021. *Finance podniku: komplexní pojetí*. Praha: Grada, 315 s. ISBN 978-80-271-3267-6.

7.2 Internetové zdroje.

ČESKO. 2004. Zákon č. 420 ze dne 10. června 2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 138 [cit. 2022-09-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-420>

ČESKO. 2020. Zákon č. 129 ze dne 12. dubna 2020 Sb., o krajích (krajské zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 38 [cit. 2022-08-20]. *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129?text=129%2F2000>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. 2017. Malý lexikon obcí České republiky – 2017. In: *Czso.cz* [online]. 15. 12. 2017 [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2017>

ESF. 2022. Středočeský kraj. *Esfcz.cz* [online]. © 2022 [cit. 2022-09-10]. Dostupné z: https://www.esfcz.cz/mapa/int_sc.html

EUROBYDLENÍ. 2022. Byty k pronájmu Sadská. *Eurobydleni.cz* [online]. © 2022 [cit. 2023-03-07]. Dostupné z: <https://www.eurobydleni.cz/byty/nymburk/obecsadska/pro-najem/>

- GOBEC. 2022. Třebestovice. *Gobec.cz* [online]. © 2022 [cit. 2022-08-27]. Dostupné z: <https://www.gobec.cz/trebestovice/>
- MILLEROVÁ, M. 2021. Rating obcí (Moderní obec, květen 2021). In: *Informaceoobcich.cz* [online]. 14. 6. 2021 [cit. 2022-08-18]. Dostupné z: <https://www.informaceoobcich.cz/rating-obci/>
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. 2008. Monitoring hospodaření obcí [online]. 2. 12. 2008 [cit. 2021-12-13]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-obci>
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. 2022. Podpora a rozvoj regionů. In: *Mmr.cz* [online]. © 2022 [cit. 2022-09-23]. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu>
- OBEC TŘEBESTOVICE. 2021. Historické památky v obci. In: *Obectrebestovice.cz* [online]. 12. 4. 2021 [cit. 2022-03-09]. Dostupné z: <https://www.obectrebestovice.cz/historicke-pamatky-v-obci/d-5702/p1=5813>
- OBEC TŘEBESTOVICE. 2022a. Občasný zpravodaj obce Třebestovice. *Obectrebestovice.cz* [online]. © 2022 [cit. 2022-10-21]. Dostupné z: <https://www.obectrebestovice.cz/zpravodaj-obce/ds-1061/p1=1976>
- OBEC TŘEBESTOVICE. 2022b. Historie. *Obectrebestovice.cz* [online]. © 2022 [cit. 2022-08-27]. Dostupné z: <https://www.obectrebestovice.cz/historie/d-1428/p1=60>
- PROFI PRESS. 1970. Nový způsob sledování hospodaření a zadluženosti obcí. In: *Moderniobec.cz* [online]. 1. 1. 1970 [cit. 2022-08-13]. Dostupné z: <https://moderniobec.cz/novy-zpusob-sledovani-hospodareni-a-zadluzenosti-obci/>
- SEDLÁČEK, J. 2015. Rozdělení obcí dle rozsahu přenesené působnosti. In: *Rokvobci.cz* [online]. 9. 10. 2015 [cit. 2022-08-18]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/692-rozdeleni-obci-dle-rozsahu-prenesene--pusobnosti/>
- STŘEDOČESKÝ KRAJ. 2022a. Středočeský kraj nastaví spravedlivý systém spolufinancování dopravní obslužnosti. In: *Kr-stredocesky.cz* [online]. 28. 6. 2022 [cit. 2022-11-04]. Dostupné z: <https://www.kr-stredocesky.cz/web/urad/home/-/blogs/stredocesky-kraj-nastavi-spravedlivy-system-spolufinancovani-dopravni-obslužnosti>

STŘEDOČESKÝ KRAJ. 2022b. Zásady územního rozvoje SK/úplné znění ZÚR SK po 7 aktualizaci/Textová část c. *Gis.kr-stredocesky.cz* [online]. © 2022 [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://gis.kr-stredocesky.cz/docs/reg/?dir=%DAZEMN%CD%20PL%C1NOV%C1N%CD%20NA%20%DAROVNI%20KRAJE/Z%C1SADY%20%DAZEMN%CDHO%20ROZVOJE%20SK/%DAPLN%C9%20ZN%CCN%CD%20Z%DAR%20SK%20PO%207%20AKTUALIZACI%20%28Akt.%201%2C%202%2C%207%29/Textov%E1%20%E8%E1st>

VÁŇOVÁ, J. 2011. Historie obce Třebestovice. In: *Obectrebestovice.cz* [online]. 21. 4. 2011 [cit. 2022-08-22]. Dostupné z: <https://www.obectrebestovice.cz/historie/d-1428/p1=60>

VÁŇOVÁ, J. 2020. Strategický plán rozvoje obce Třebestovice. In: *Obectrebestovice.cz* [online]. 17. 6. 2020 [cit. 2022-22-10]. Dostupné z: <https://www.obectrebestovice.cz/strategicky-plan/d-5729/p1=5844>

VÁŇOVÁ, J. 2021a. Obecní symboly: Třebestovice. In: *Obectrebestovice.cz* [online]. 12. 4. 2021 [cit. 2022-09-04]. Dostupné z: <https://www.obectrebestovice.cz/obecni-symboly/d-1417/p1=1397>

VÁŇOVÁ, J. 2021b. Textová část a odůvodnění Územního plánu obce Třebestovice: Územní plán: Třebestovice In: *Obectrebestovice.cz* [online]. 20. 1. 2021 [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.obectrebestovice.cz/textova-cast-a-oduvodneni-uzemniho-planu-obce-trebestovice/d-5731/p1=3373>

ŽUROVEC, M. 2017. MF vytvořilo pro obce kalkulačku rozpočtové odpovědnosti. In: *Mfcr.cz* [online]. 31. 3. 2017 [cit. 2022-03-09]. Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2017/mf-vytvorilo-pro-obce-kalkulacku-rozpocet-28166>

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Průmyslové plochy	48
------------------------------------	----

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled ukazatelů použitých pro analýzu vývoje růstu a rozpočtu	13
Tabulka 2: Přehled vybraných poměrových metod použitých při analýze rozpočtu, výkazu zisku a ztráty obce.....	13
Tabulka 3: Přehled výpočtu SIMU ukazatelů	14
Tabulka 4: Přehled míry soběstačnosti obcí v ČR (1994–2013, v %).....	21
Tabulka 5: Struktura příjmů místních rozpočtů	23
Tabulka 6: Struktura výdajů místních rozpočtů.....	24
Tabulka 7: Charakteristika účetních výkazů.....	27
Tabulka 8: Členění poměrových ukazatelů z hlediska účetních výkazů	30
Tabulka 9: Katastrální výměra obcí	39
Tabulka 10: Vzdálenosti a dopravní časy z Třebestovic do vybraných center.....	40
Tabulka 11: Vývoj počtu obyvatelstva (2017–2021)	41
Tabulka 12: Pohyb obyvatelstva (2017–2021)	42
Tabulka 13: Přehled podaných a získaných dotačních prostředků (2017–2021, v tis. Kč, %)	46
Tabulka 14: Nezaměstnanost v obci Třebestovice (2017–2021, v %)	50
Tabulka 15: Financování Mateřské školy Třebestovice p. o. (2017–2021, v tis. Kč, %).....	51
Tabulka 16: Výše neinvestičních nákladů (2017–2022, v tis. Kč).....	51
Tabulka 17: Přehled salda celkového rozpočtu (2017–2021, tis. Kč, %).....	53
Tabulka 18: Podíl obce Třebestovice na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů	55
Tabulka 19: Výše sdílených daňových příjmů (2017–2021, v tis. Kč, %).....	56
Tabulka 20: Celkové rozpočtové příjmy (2017–2021, v tis. Kč)	56
Tabulka 21: Celkové rozpočtové příjmy po konsolidaci (2017–2021, v tis. Kč, %).....	59
Tabulka 22: Přehled nevybraných poplatků za svoz odpadu (2017–2021, tis. Kč, %)	60
Tabulka 23: Celkové rozpočtové výdaje po konsolidaci (2017–2021, v tis. Kč, %).....	61

Tabulka 24: Vývoj salda rozpočtu obce po konsolidaci (2017–2021, v tis. Kč, %)	62
Tabulka 25: Přehled salda běžného rozpočtu (2017–2021, v tis. Kč)	63
Tabulka 26: Běžné příjmy rozpočtu obce (2017–2021, v tis. Kč)	65
Tabulka 27: Běžné výdaje skupiny a) (2017–2021, v tis. Kč, %)	66
Tabulka 28: Běžné výdaje skupiny b) (2017–2021, v tis. Kč)	68
Tabulka 29: Výdaje skupiny b) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)	68
Tabulka 30: Běžné výdaje skupiny c) (2017–2021, v tis. Kč)	69
Tabulka 31: Výdaje skupiny c) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)	69
Tabulka 32: Běžné výdaje skupiny d) (2017–2021, v tis. Kč)	70
Tabulka 33: Výdaje skupiny d) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)	70
Tabulka 34: Běžné výdaje skupiny e) (2017–2021, v tis. Kč)	71
Tabulka 35: Výdaje skupiny e) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)	71
Tabulka 36: Běžné výdaje skupiny f) (2017–2021, v tis. Kč)	72
Tabulka 37: Výdaje skupiny f) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)	72
Tabulka 38: Běžné výdaje skupiny g) (2017–2021, v tis. Kč)	73
Tabulka 39: Výdaje skupiny g) v porovnání s celkovými běžnými výdaji (2017–2021, tis. Kč, %)	73
Tabulka 40: Přehled kapitálového rozpočtu (2017–2021, tis. Kč)	74
Tabulka 41: Kapitálové příjmy (2017–2021, v tis. Kč)	75
Tabulka 42: Autarkie z hlavní činnosti (2017–2021)	77
Tabulka 43: Celková autarkie (2017–2021)	78
Tabulka 44: Okamžitá likvidita (2017–2021, v tis. Kč)	79
Tabulka 45: Pohotová likvidita (2017–2021, v tis. Kč)	81
Tabulka 46: Běžná likvidita (2017–2021, v tis. Kč)	82
Tabulka 47: Rentabilita celkového kapitálu (2017–2021, tis. Kč)	83
Tabulka 48: Výpočet ukazatele zadluženosti (2017–2021, tis. Kč, %)	84
Tabulka 49: Výpočet ukazatele samofinancování (2017–2021, tis. Kč, %)	84
Tabulka 50: Míra celkové zadluženosti (2017–2020, tis. Kč, %)	85

Tabulka 51: SIMU ukazatele (2017–2021, tis. Kč, %)	86
Tabulka 52: Ukazatel rozpočtové odpovědnosti (2017–2021, tis. Kč, %)	86
Tabulka 53: Výše zjištěných hodnot vybraných ukazatelů	91
Tabulka 54: Přehled běžných výdajů členěných podle skupin	119
Tabulka 55: Kapitálové výdaje rozpočtu obce (2017–2021, v tis. Kč)	120
Tabulka 56: Analýza příjmů za pronájem bytů	121
Tabulka 57: Kalkulace stávajících poplatků za komunální odpad a návrh na stabilizaci místního poplatku (poplatky jsou uvedeny v tis. Kč)	122
Tabulka 58: Množství odpadu, výše skutečně vybraných poplatků (poplatky jsou uvedeny v tis. Kč)	123

8.3 Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu obyvatelstva a nemovitostí (2017–2021)	43
Graf 2: Přehled salda celkového rozpočtu (2017–2021, tis. Kč, %)	54
Graf 3: Skladba celkových rozpočtových příjmů po konsolidaci (2021, v %)	57
Graf 4: Celkové rozpočtové příjmy (2017–2021, v tis. Kč)	58
Graf 5: Celkové příjmy podle jejich struktury (2017–2021, v %)	60
Graf 6: Celkové výdaje po konsolidaci (2017–2021, v %)	62
Graf 7: Vývoj salda rozpočtu obce po konsolidaci (2017–2021, v tis. Kč)	63
Graf 8: Přehled salda běžného rozpočtu (2017–2021, v tis. Kč)	64
Graf 9: Přehled běžných výdajů podle skupin	74
Graf 10: Přehled kapitálového salda (2017–2021, tis. Kč)	75
Graf 11: Vývoj autarkie v letech 2017–2021 (tis. Kč, %)	77
Graf 12: Vývoj celkové autarkie v letech 2017–2021 (tis. Kč, %)	78
Graf 13: Okamžitá likvidita (2017–2021, v tis. Kč)	80
Graf 14: Pohotová likvidita (2017–2021, tis. Kč)	81
Graf 15: Běžná likvidita (2017–2021, tis. Kč)	82
Graf 16: Rentabilita celkového kapitálu (2017–2021, tis. Kč)	83
Graf 17: Běžné výdaje skupiny a) (2017–2021, v %)	112
Graf 18: Běžné výdaje skupiny b) (2017–2021, v %)	113
Graf 19: Běžné výdaje skupiny c) (2017–2021, v %)	114
Graf 20: Běžné výdaje skupiny d) (2017–2021, v %)	115

Graf 21: Běžné výdaje skupiny e) (2017–2021, v %)	116
Graf 22: Běžné výdaje skupiny f) (2017–2021, v %)	117
Graf 23: Běžné výdaje skupiny g) (2017–2021, v %)	118
Graf 24: Grafické zpracování podkladových dat na stabilizaci příjmů a výdajů odpadového hospodářství	123

8.4 Seznam použitých zkratk

CSZS	Centrum sociálních a zdravotních služeb
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
FIN	Finanční výkaz
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MV	Ministerstvo vnitra
PNFV	Přijatá návratná finanční výpomoc
PO	Příspěvková organizace
ROB	Registr obyvatel
RS	Rozpočtová skladba
SIMU	Soustava informativních a monitorujících ukazatelů
SÚ	Syntetický účet
ÚSC	Územně samosprávný celek
VÚSC	Vyšší územní samosprávný/samosprávný? celek
VRT	Vysokorychlostní trať

Přílohy

Příloha 1 Algoritmy SIMU

Příloha 2 Informovaný souhlas v rámci BP

Příloha 3 Rozvaha (majetek) obce Třebestovice za období 2017–2021 v tis. Kč

Příloha 4 Střednědobý výhled rozpočtu obce Třebestovice na období 2014–2020

Příloha 5 Střednědobý výhled rozpočtu obce Třebestovice na období 2020–2025

Příloha 6 Rozpočtové příjmy za období 2017–2021

Příloha 7 Rozpočtové výdaje za období 2017–2021

Příloha 8 Grafické zpracování běžné výdaje skupiny a)

Příloha 9 Grafické zpracování běžných výdajů skupiny b)

Příloha 10 Grafické zpracování běžných výdajů skupiny c)

Příloha 11 Grafické zpracování běžných výdajů skupiny d)

Příloha 12 Grafické zpracování běžných výdajů skupiny e)

Příloha 13 Grafické zpracování běžných výdajů skupiny f)

Příloha 14 Grafické zpracování běžných výdajů skupiny g)

Příloha 15 Přehled běžných výdajů členěných podle skupin

Příloha 16 Kapitálové výdaje

Příloha 17 Analýza příjmů za pronájem bytu

Příloha 18 Návrh na opatření na snížení nákladů za komunální odpad a ekonomickou stabilizaci

Příloha 1: **Algoritmy SIMU**

Ukazatel	Zdroj údajů		
Počet obyvatel obce	ČSÚ		
Příjem celkem (po konsolidaci)	Finanční výkaz FIN 2-12 M		Rozpočtová skladba - Třída 1+2+3+4 (po konsolidaci)
Úroky	Finanční výkaz FIN 2-12 M		RS - položka 5141
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	Finanční výkaz FIN 2-12 M		RS - položky 8112, 8122, 8212, 8222, 8114, 8124, 8214, 8224
Dluhová služba celkem	Součet sloupců 3 a 4		
Ukazatel Dluhové služby (v %)	Podíl sloupce 5 a 2		
Aktiva celkem	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - BRUTTO"	Aktiva	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené příspěvkové organizace
Cizí zdroje	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	D.	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Stav na bankovních účtech celkem	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - BRUTTO"	Syntetický účet 068, 231, 236, 241, 244 (u obcí) + SÚ 068, 241, 243, 244 (u PO)	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Úvěry a komunální dluhopisy	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	SÚ 281, 282, 283, 451, 453 (u obcí) + SÚ 281, 451 (u PO)	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
PNFV a ostatní dluhy	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	SÚ 289, 322, 326, 362, 452, 456, 457 (u obcí) + SÚ 289, 326, 452 (u PO)	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Zadluženost celkem	Součet sloupců 10 a 11		
Podíl cizích zdrojů k celkovému aktivu (v %)	Podíl sloupce 8 a 7		
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	Podíl sloupce 12 a 8		
8-leté saldo	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4440 (část IV. výkazu)	součet výsledků od počátku roku za posledních 8 let
Oběžná aktiva	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ - NETTO"	B.	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Krátkodobé závazky	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	D. III.	Součet výkazů za vlastní obec a jí zřízené PO
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	Podíl dluhu dle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a průměru příjmů za poslední 4 roky	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BĚŽNÉ OBDOBÍ"	SÚ 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457
Celková likvidita	Podíl sloupce 16 a 17		

Zdroj: vlastní zpracování údajů z MFČR

Česká zemědělská univerzita v Praze
Kamýcká 129
165 00 Praha - Suchdol

INFORMOVANÝ SOUHLAS V RÁMCI BP

Jméno a příjmení držitelky souhlasu: Jitka Váňová

Školní rok, obor a studijní skupina: 2021/2022, Veřejná správa a regionální rozvoj,

Jméno a příjmení vedoucího BP: Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Název BP: Ekonomika obce Třebestovice

Použitá výzkumná technika v rámci BP*:

rozhovor—audionahrávka—kazuistika – interní firemní materiály – dotazník—jiná:

Jméno a příjmení informantky: Kamil Kroulík, místostarosta obce Třebestovice

Účel souhlasu:

Účelem informovaného souhlasu je zpracování praktické části/výzkumného šetření BP v rámci studia na Česká zemědělská univerzita v Praze, Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol. Data a podklady získané od informantky mohou být v rámci BP doslovně citovány, analyzovány a dále interpretovány.

Roviny souhlasu:

- 1) V případě získání citlivých osobních dat či identifikujících údajů nesmějí být tato data prezentována a budou odstraněna či nahrazena údaji fiktivními.
- 2) Autorka BP je povinna zachovávat mlčenlivost ve vztahu k získaným osobním či interním firemním údajům o účastnících výzkumného šetření a potvrzují, že s těmito údaji budou výhradně pracovat oni.
- 3) Informant má právo na základě písemného vyjádření kdykoli od výše uvedené spolupráce odstoupit či zamítnout publikování pro ně citlivých dat.

Informant dále uděluje souhlas dle §34a odst. 3 ZK č. 128/2000 Sb., se zveřejněním znaku a vlajky obce Třebestovice v absolventské práci.

Jako informantka uděluji souhlas s mou spoluprací/účastí ve výše uvedeném smyslu.

Datum a místo: 31.10.2022 Třebestovice

Podpis informanta:

Jako autorka BP souhlasím s výše uvedenými podmínkami při jejím zpracování.

Datum a místo: 31.10.2022 Třebestovice

Podpis autorky:

Příloha 3: Rozvaha (majetek) obce Třebestovice za období 2017–2021 v tis. Kč

Název položky	2017	2018	2019	2020	2021
AKTIVA CELKEM	113 882,19	117 457,16	116 340,00	116 741,26	122 192,16
A Stálá aktiva	105 247,93	105 190,24	100 594,61	102 467,57	107 169,72
I. Dlouhodobý nehmotný majetek	512,37	584,98	445,02	260,15	247,08
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	444,61	355,08	200,56	260,15	247,08
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	67,77	229,90	244,42	0,00	0,00
II. Dlouhodobý hmotný majetek	84 556,02	84 157,30	79 701,60	81 759,42	86 474,63
Pozemky	35 398,37	35 514,90	35 594,64	34 768,02	35 768,11
Stavby	48 031,82	46 924,29	41 328,43	44 326,34	45 239,71
Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	303,98	302,70	156,54	288,87	817,32
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	716,47	689,96	665,66	636,90	610,36
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	105,39	725,47	1 956,33	1 739,29	4 039,14
III. Dlouhodobý finanční majetek	20 179,53	20 447,96	20 448,00	20 448,00	20 448,00
Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	9 543,00	9 543,00	0,00	0,00	0,00
Dlouhodobé půjčky	0,00	10 904,96	10 905,00	0,00	0,00
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	9 543,00	20 448,00	20 448,00
Pořizovací zálohy na dlouhodobý finanční majetek	10 636,53	0,00	0,00	0,00	0,00
IV. Dlouhodobé pohledávky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Oběžná aktiva	8 634,26	12 266,92	15 745,38	14 273,69	15 022,44
I. Zásoby	0,00	0,00	149,88	97,18	67,85
II. Krátkodobé pohledávky	429,94	98,94	462,57	906,82	877,04
Odběratelé	172,65	9,36	46,02	1,00	0,15
Krátkodobé poskytnuté zálohy	241,66	73,68	199,01	289,70	274,76
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	10,85	11,27	22,82	17,95	17,15
Pohledávky za zaměstnanci	0,00	0,00	0,00	1,94	2,70
Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	0,00	0,00	15,86	0,00	12,42
Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	0,00	0,00	125,25	125,25	125,25
Náklady příštích období	4,78	4,63	39,58	35,75	37,33
Dohadné účty aktivní	0,00	0,00	0,00	417,53	405,73
Ostatní krátkodobé pohledávky	0,00	0,00	14,03	17,69	1,55
III. Krátkodobý finanční majetek	8 204,33	12 167,98	15 132,93	13 269,69	14 077,55
Základní běžný účet územních samosprávných celků	8 160,65	12 138,98	15 070,16	13 216,76	14 003,06
Běžné účty fondů územních samosprávných celků	24,27	23,17	21,29	35,59	44,61
Ceniny	4,55	0,98	12,72	17,34	29,88
Pokladna	14,85	4,86	28,76	0,00	0,00
PASIVA CELKEM	113 882,19	117 457,16	116 340,00	116 741,26	122 192,16
C. Vlastní kapitál	103 152,33	108 267,33	108 159,18	109 906,55	116 371,89
I. Jmenné účetní jednotky a upravující položky	79 337,94	79 281,18	73 999,82	71 438,45	72 021,38
Jmenné účetní jednotky	74 183,21	74 221,89	71 711,56	69 275,72	69 574,28
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	10 492,96	10 397,53	8 470,16	8 344,63	8 629,00
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-5 338,23	-5 338,23	-5 338,23	-5 338,23	-5 338,23
Opravy předcházejících účetních období	0,00	0,00	-843,67	-843,67	-843,67
II. Fondy účetní jednotky	24,27	23,17	21,28	35,59	44,61
III. Výsledek hospodaření	23 790,11	28 962,98	34 138,08	38 432,51	44 305,88
Výsledek hospodaření běžného účetního období	4 936,25	5 172,86	5 175,10	3 811,22	5 873,37
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	0,00	0,00	5 172,86	0,00	0,00
Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	18 853,87	23 790,11	23 790,11	34 621,29	38 432,51
D. Cizí zdroje	10 729,86	9 189,83	8 180,82	6 834,72	5 820,29
I. Rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Dlouhodobé závazky	10 307,88	8 911,34	7 622,37	6 109,44	5 046,42
Dlouhodobé úvěry	10 299,08	8 902,54	7 622,37	6 109,44	4 712,89
Dlouhodobé přijaté zálohy	8,80	8,80	0,00	0,00	0,00
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00	0,00	0,00	0,00	333,53
III. Krátkodobé závazky	421,98	278,49	558,45	725,28	773,87

Zdroj: vlastní zpracování účetního výkazu zisku a ztrát rozpočtu obce 2017–2021, v tis. Kč

Střednědobý výhled rozpočtu obce Třebestovice 2019 – 2022

Rok	2019	2020	2021	2022
Daňové příjmy tř.1	10 500	10 500	10 500	10 500
Nedaňové příjmy tř.2	250	250	250	250
Kapitálové příjmy tř.3	0	0	0	0
Přijaté dotace tř.4	0	0	0	0
Ostatní příjmy tř.4	200	200	200	200
Příjmy celkem	10 950	10 950	10 950	10 950
Běžné výdaje tř.5	5 000	5 000	5 000	5 000
Kapitálové výdaje tř.6	550	3 550	4 050	4 550
Splátka úvěru KB	1 400	1 400	1 400	1 400
Multifunkční objekt – č.p.7	4 000	1 000	500	0
Výdaje celkem	10 950	10 950	10 950	10 950

Sestaveno v tisících.

Doba splácení úvěru pro rekonstrukce komunikací 2014 – 2025.

Střednědobý výhled rozpočtu 2019-2022 byl schválen na zasedání zastupitelstva obce dne 12.9.2018 usnesením č. 5/4/2018.

 .....
 Jitka Váňová, starostka obce

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Schválený střednědobý výhled rozpočtu obce Třebestovice na období 2020 - 2025										
2	ROK										
3			2020	2021	2022	2023	2024	2025			
4											
5	P1	Třída 1	Daňové příjmy	13 000 000,00 Kč	13 200 000,00 Kč	13 400 000,00 Kč	13 600 000,00 Kč	13 800 000,00 Kč	14 000 000,00 Kč		
6	P2	Třída 2	Nedaňové příjmy	500 000,00 Kč	500 000,00 Kč	520 000,00 Kč	520 000,00 Kč	550 000,00 Kč	550 000,00 Kč		
7	P3	Třída 3	Kapitálové příjmy	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč		
8	P4	Třída 4	Přijaté dotace	1 700 000,00 Kč	1 000 000,00 Kč	1 450 000,00 Kč	250 000,00 Kč	250 000,00 Kč	250 000,00 Kč		
9	P	P1+P2+P3+P4	Příjmy celkem	15 200 000,00 Kč	14 700 000,00 Kč	15 370 000,00 Kč	14 370 000,00 Kč	14 600 000,00 Kč	14 800 000,00 Kč		
10	P5		úvěry krátkodobé	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč		
11	P6		úvěry dlouhodobé	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč		
12	P9		ostatní	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč		
13		P5 až P9	Přijaté úvěry a ostatní	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč		
14	KONSOLIDOVANÉ PŘÍJMY CELKEM :			15 200 000,00 Kč	14 700 000,00 Kč	15 370 000,00 Kč	14 370 000,00 Kč	14 600 000,00 Kč	14 800 000,00 Kč		
15	V1	Třída 5	Běžné výdaje - ř. 4210	7 950 000,00 Kč	7 000 000,00 Kč	7 500 000,00 Kč	8 000 000,00 Kč	8 000 000,00 Kč	8 500 000,00 Kč		
16	V2	Třída 6	Kapitálové výdaje - ř. 4220	7 450 000,00 Kč	5 300 000,00 Kč	13 500 000,00 Kč	6 500 000,00 Kč	2 500 000,00 Kč	4 000 000,00 Kč		
17	Vc	V1+V2	Výdaje celkem	15 400 000,00 Kč	12 300 000,00 Kč	21 000 000,00 Kč	14 500 000,00 Kč	10 500 000,00 Kč	12 500 000,00 Kč		
18	V3		splátka jistiny krátkodobých úv.	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč		
19	V4		splátka jistiny dlouhodobých úv.	1 396 548,00 Kč	1 396 548,00 Kč	1 396 548,00 Kč	1 396 548,00 Kč	1 396 548,00 Kč	581 895,00 Kč		
20	V5		splátka jistiny krátkodobého dluh.	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč		
21	V6		splátka jistiny dlouhodobého dluh.	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč		
22	V7		ostatní	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč		
23	V3 až V7		Splátky jistin úvěrů, dluhopisů	1 396 548,00 Kč	1 396 548,00 Kč	1 396 548,00 Kč	1 396 548,00 Kč	1 396 548,00 Kč	581 895,00 Kč		
24	KONSOLIDOVANÉ VÝDAJE CELKEM :			16 796 548,00 Kč	13 696 548,00 Kč	22 396 548,00 Kč	15 896 548,00 Kč	11 896 548,00 Kč	13 081 895,00 Kč		
25											
26											
27	Údaje o dlouhodobých závazcích:										
28	Obec Třebestovice uzavřela dne 10.9.2014 s Komerční bankou, a.s. úvěrovou smlouvu										
29	Výše úvěru činí 13 092 179,18 Kč. Úvěr je splácen v pravidelných měsíčních splátkách. Poslední splátka je splatná dne 31.5.2025, čímž končí splatnost úvěru.										
30											
31	Zpracovala : Iveta Kudriová, účetní obce										
32											
33	Střednědobý výhled rozpočtu obce Třebestovice byl schválen ZO dne 5.11.2019 usnesením č. 6/6/2019										
34											
35	Zveřejněno dne: 1.12.2019										
36											
37	Bude sejmuto dne: 31.12.2025										
38											
39											

Obec Třebestovice
 Železniční 127
 289 12 Třebestovice
 IČO 00239452

Příloha 6: Rozpočtové příjmy za období 2017–2021

Celkové rozpočtové příjmy	Výsledek od počátku roku					Celkový podíl příjmů v roce 2021(%)
	2017	2018	2019	2020	2021	
Daň z příjmů fyz. osob placená plátcí	2 280,08	2 558,91	2 941,59	2 820,00	2 302,35	11,80
Daň z příjmu fyz. osob placená poplatníkem	58,81	58,07	78,69	44,46	146,87	0,75
Daň z příjmu fyz. osob vybírána srážkou	205,12	229,33	265,59	271,39	380,39	1,95
Daň z příjmů práv. osob	2 185,14	2 105,30	2 472,89	2 031,90	3 212,04	16,46
Daň z příjmů práv. osob za obce	23,75	0,00	58,70	38,20	52,44	0,27
Daň z přidané hodnoty	4 425,94	5 184,41	5 564,00	5 568,74	7 160,96	36,69
Daň z hazardních her	41,47	60,36	66,44	76,83	105,76	0,54
Daňové příjmy - sdílené - neovlivnitelné	9 220,31	10 196,38	11 447,90	10 851,52	13 360,81	68,46
Odvody za odnětí půdy ze zem. půd. fon	7,78	5,00	0,00	5,95	5,06	0,026
Poplatky za odnětí pozemků plnění f.lesa	0,00	0,00	25,02	0,00	36,12	0,19
Poplatek za provoz systému KO	615,29	619,30	635,20	649,97	677,62	3,47
Poplatek ze psů	39,65	42,48	40,59	42,45	41,86	0,21
Poplatek z pobytu	0,00	0,00	0,00	0,00	47,31	0,24
Poplatek ze užívání veř. prostr.	0,00	0,20	0,60	1,50	1,50	0,01
Poplatek z ubytovací kapacity	137,11	200,70	179,93	0,00	0,00	0,00
Zrušené místní poplatky	0,00	0,00	0,00	35,91	0,00	0,00
Správní poplatky	10,00	11,90	8,41	9,36	15,90	0,08
Zrušený odv. z loterií a pod. her kromě	13,48	0,04	0,33	0,02	0,00	0,00
Daň z nemovitých věcí	845,10	830,14	962,09	852,00	836,48	4,29
Daňové příjmy - svěřené - místní poplatky - ovlivnitelné	1 668,41	1 709,76	1 852,17	1 597,16	1 661,85	8,52
Podpora ostatních produkčních činností	0,00	0,00	0,00	0,00	13,80	0,07
Sběr a zpracování druhotných surovin	0,00	0,00	6,46	0,00	20,74	0,11
Mateřské školy	0,00	0,00	0,00	78,25	0,00	0,00
Činnosti knihovnické	0,00	0,00	0,72	0,80	0,56	0,00
Ost. záležitosti sdělovacích prostředků	0,00	0,00	0,00	1,65	0,00	0,00
Zájmová činnost v kultuře	0,00	0,00	13,51	16,05	24,72	0,13
Pěstební činnost	0,00	171,26	1,32	0,00	0,00	0,00
Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	0,00	0,00	0,85	0,00	0,00	0,00
Zájmová činnost a rekreace j.n.	0,00	0,00	0,20	0,00	0,00	0,00
Zálež.kultury,církví a sděl.prostředků	10,08	0,00	0,00	7,06	0,00	0,00
Bytové hospodářství	97,03	92,64	81,61	40,51	40,51	0,21
Nebytové hospodářství	16,26	16,45	30,00	20,00	17,50	0,09
Pohřebnictví	0,00	0,00	0,00	0,00	2,69	0,01
Veřejné osvětlení	0,00	0,00	17,21	0,00	0,00	0,00
Komunální služby a územní rozvoj j.n.	0,00	0,00	24,41	74,59	31,87	0,16
Využívání a zneškodňování komunál.odpadů	0,00	0,00	129,17	146,44	189,28	0,97
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	0,00	8,86	0,00	4,45	0,00	0,00
Ostatní nakládání s odpady	0,00	0,00	1,50	0,00	0,00	0,00
Sběr a odvoz komunálních odpadů	123,18	130,65	0,00	0,00	0,70	0,00
Činnost místní správy	136,75	87,69	20,72	85,60	34,56	0,18
Příjmy a výdaje z úvěr. finanč. operací	32,45	32,44	48,67	26,36	55,75	0,29
Finanční vypořádání	0,00	0,00	0,00	0,00	23,63	0,12
Ostatní příjmy - Běžné příjmy	415,75	539,99	376,35	501,76	456,31	2,34
Příjmy z prodeje pozemků	58,80	0,00	0,00	80,00	0,00	0,00
Kapitálové příjmy	58,80	0,00	0,00	80,00	0,00	0,00
NI př.transf. ze všeob.pokl.sp.st.rozp.	16,01	40,81	19,66	1 195,84	200,43	1,03
NI př.transf. ze str. v rám. souh. dotv	194,30	205,90	190,32	204,40	215,10	1,10
Ost. NI př.transfer. ze státního rozp.	175,67	110,50	384,06	0,00	2 514,40	12,88
NI př. transf. od krajů	0,00	50,00	0,00	28,93	0,00	0,00
Ost. př. transfery ze státního rozpočtu	0,00	141,33	0,00	0,00	503,65	2,58
Inv.př. transfery ze státních fondů	0,00	0,00	0,00	0,00	603,57	3,09
Neinvestiční transfery	385,98	548,54	594,04	1 429,17	4 037,15	20,69
Investiční transfery	0,00	0,00	0,00	882,00	0,00	0,00
Investiční transfery	0,00	0,00	0,00	882,00	0,00	0,00
SUMA celkových příjmů po konsolidaci	11 749,25	12 994,67	14 270,46	15 341,61	19 516,12	100,00
Bazický index	1,00	1,10	1,21	2,36	3,23	x
Převody vlastním fondům v rozp. úz.úr	72,46	48,00	48,00	12 558,00	18 710,72	x
SUMA celkových příjmů	11 821,71	13 042,67	14 318,46	27 899,61	38 226,84	x

Zdroj: vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021, v tis. Kč

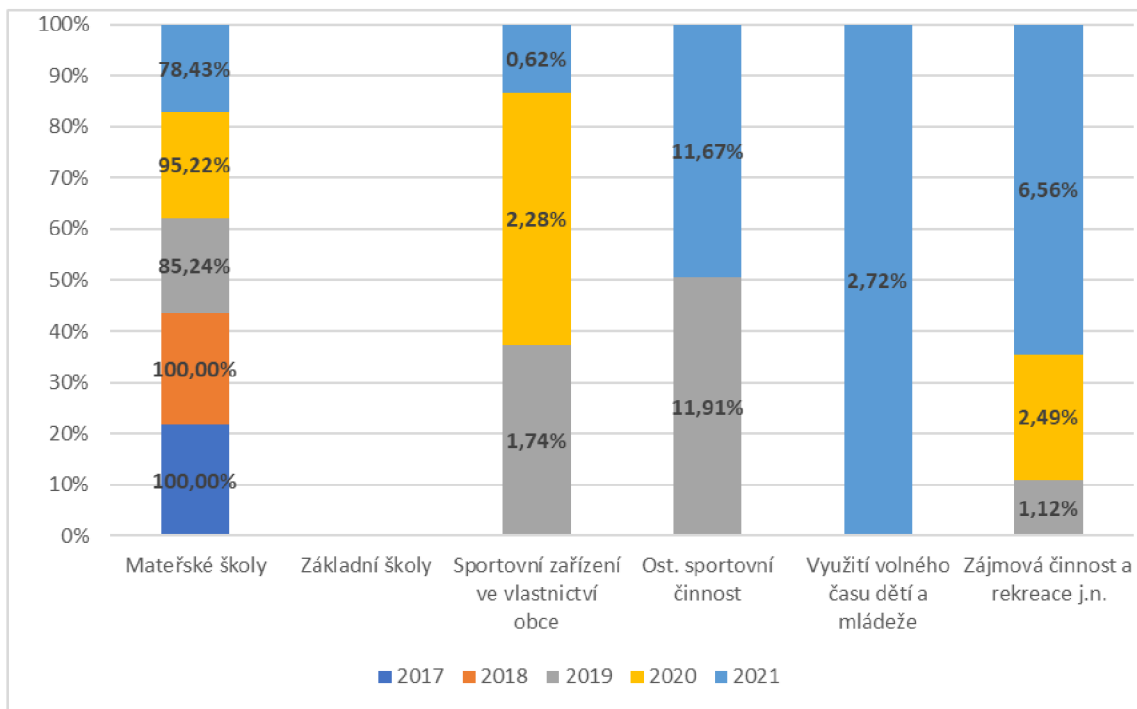
Příloha 7: Rozpočtové výdaje za období 2017–2021

Celkové rozpočtové výdaje	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl výdajů v roce 2021 (%)
Ozdrav.hosp.zvířat.pol. a spec.plodin	0,00	0,00	1,40	0,00	0,00	0,00
Pěstební činnost	104,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Silnice	0,00	0,00	3 222,49	292,49	183,40	1,06
Ost. záležitosti pozemních komunikací	129,19	126,07	3,50	260,31	1,90	0,01
Železniční dráhy	0,00	0,00	0,00	8,00	75,34	0,43
Pitná voda	536,86	268,43	31,94	0,00	0,00	0,00
Odvád. a čišt.odp.vod a nakládání s kaly	46,44	18,93	3,81	0,00	0,00	0,00
Materské školy	491,28	449,10	1 155,32	3 206,30	1 183,90	6,83
Základní školy	0,00	0,00	0,00	80,00	0,00	0,00
Činnosti knihovnické	12,08	12,80	38,89	270,06	52,08	0,30
Ost. záležitosti kultury	18,12	13,62	23,35	17,40	27,42	0,16
Rozhlas a televize	0,00	0,00	100,76	12,63	153,14	0,88
Ost. záležitosti sdělovacích prostředk	16,91	0,00	26,87	43,95	26,97	0,16
Zájmová činnost v kultuře	0,00	0,00	175,48	885,94	643,60	3,72
Zálež.kultury,cirkví a sděl.prostředků	34,10	23,44	65,05	144,52	64,33	0,37
Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	0,00	0,00	16,05	15,31	60,81	0,35
Ost. sportovní činnost	0,00	0,00	350,00	137,00	125,00	0,72
Využití volného času dětí a mládeže	0,00	0,00	0,00	0,00	149,86	0,87
Zájmová činnost a rekreace j.n.	0,00	0,00	10,32	16,73	70,26	0,41
Ostatní nemocnice	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00
Bytové hospodářství	0,00	4,97	28,21	26,41	2 286,25	13,20
Nebytové hospodářství	66,17	543,64	3,87	0,51	4,45	0,03
Veřejné osvětlení	328,46	269,24	655,65	408,31	269,80	1,56
Pohřebnictví	0,00	0,00	6,43	21,74	20,00	0,12
Územní plánování	67,76	162,14	14,52	0,00	15,73	0,09
Komunální služby a územní rozvoj j.n.	0,00	0,00	114,04	82,69	639,61	3,69
Sběr a odvoz nebezpečných odpadů	14,73	18,39	10,16	18,15	10,29	0,06
Sběr a odvoz komunálních odpadů	859,26	975,44	647,88	794,96	791,24	4,57
Sběr a odvoz ostatních odpadů	0,00	0,00	29,22	104,52	82,23	0,47
Využívání a zneškodňování komunál.odpadů	0,00	0,00	310,58	818,40	3 848,41	22,21
Využívání a zneškodňování ostat.odpadů	0,00	0,00	103,75	145,08	117,72	0,68
Chráněné části přírody	0,00	0,00	0,00	0,00	1 029,97	5,95
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	332,44	443,06	740,50	865,62	947,13	5,47
Osob.asist.,peč.služba a podpora sam.byd	125,25	125,25	125,25	125,25	125,25	0,72
Ost. služby a činn. v obl. soc. prevence	0,00	0,00	5,00	0,00	0,00	0,00
Ochrana obyvatelstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krizová opatření	0,00	0,00	0,00	58,89	10,28	0,06
Ost.správa v obl.civil. nouz. pl.	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	0,12
Požární ochrana - dobr. část	30,00	31,87	123,91	172,74	243,09	1,40
Zastupitelstva obcí	972,26	1 136,30	1 236,92	1 250,21	1 252,83	7,23
Volby do zastupitelstev ÚSC	0,00	21,11	0,00	40,92	0,00	0,00
Volby do parlamentu ČR	16,01	0,00	0,00	0,00	27,31	0,16
Volby do Evropského parlamentu	0,00	0,00	20,59	0,00	0,00	0,00
Volba prezidenta republiky	0,08	19,64	0,00	0,00	0,00	0,00
Činnost místní správy	2 403,13	2 632,31	2 627,72	3 126,72	2 637,66	15,23
Příjmy a výdaje z úvěr. finanč. operací	239,64	285,69	16,66	8,90	8,00	0,05
Pojištění funkčně nespecifikované	54,10	49,45	60,53	40,65	42,92	0,25
Ost. finanční operace	23,75	0,00	58,71	38,19	52,44	0,30
Finanční vypořádání minulých let	19,14	0,00	0,00	0,00	23,63	0,14
SUMA celkových výdajů po konsolidaci	6 941,58	7 630,89	12 185,33	13 539,50	17 324,25	100,00
Bazický index	1,00	1,1	1,76	1,95	2,5	x
Prevody vlastním fondům v rozp. úz.úř	72,46	48,00	48,00	12 558,00	18 710,72	x
SUMA celkových výdajů	7 014,04	7 678,89	12 233,33	26 097,50	36 034,97	x

Zdroj: vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021, tis. Kč

Příloha 8: Grafické zpracování běžných výdajů skupiny a)

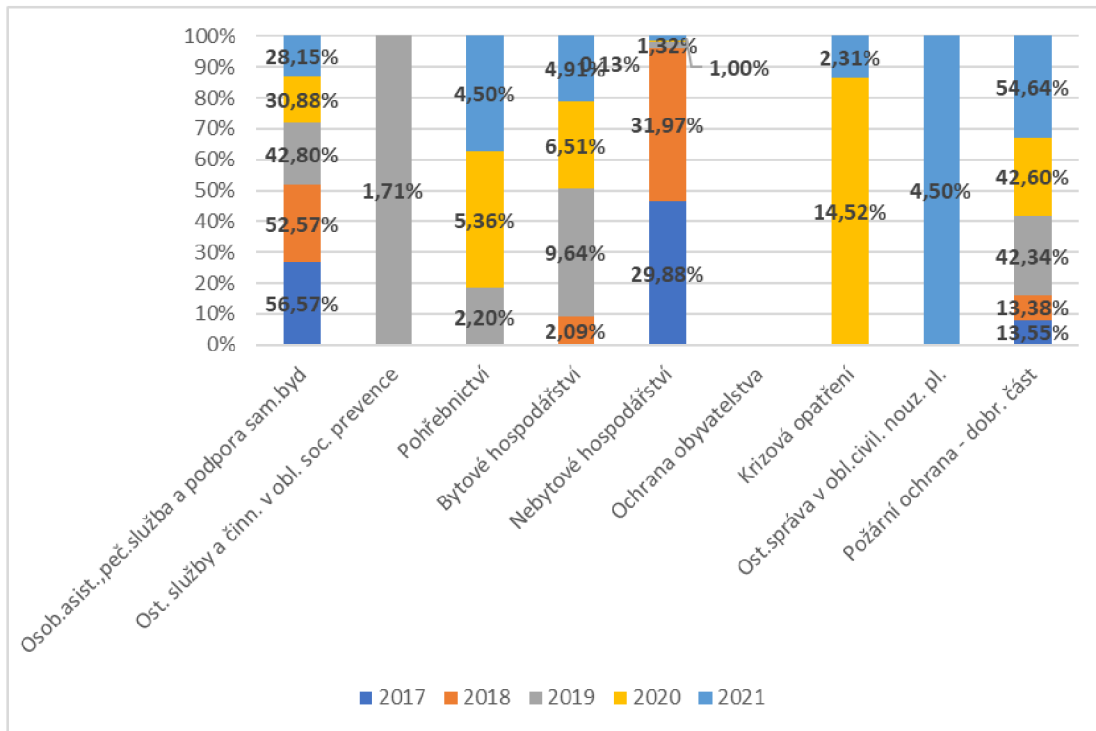
Graf 17: Běžné výdaje skupiny a) (2017–2021, v %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Příloha 9: **Grafické zpracování běžných výdajů skupiny b)**

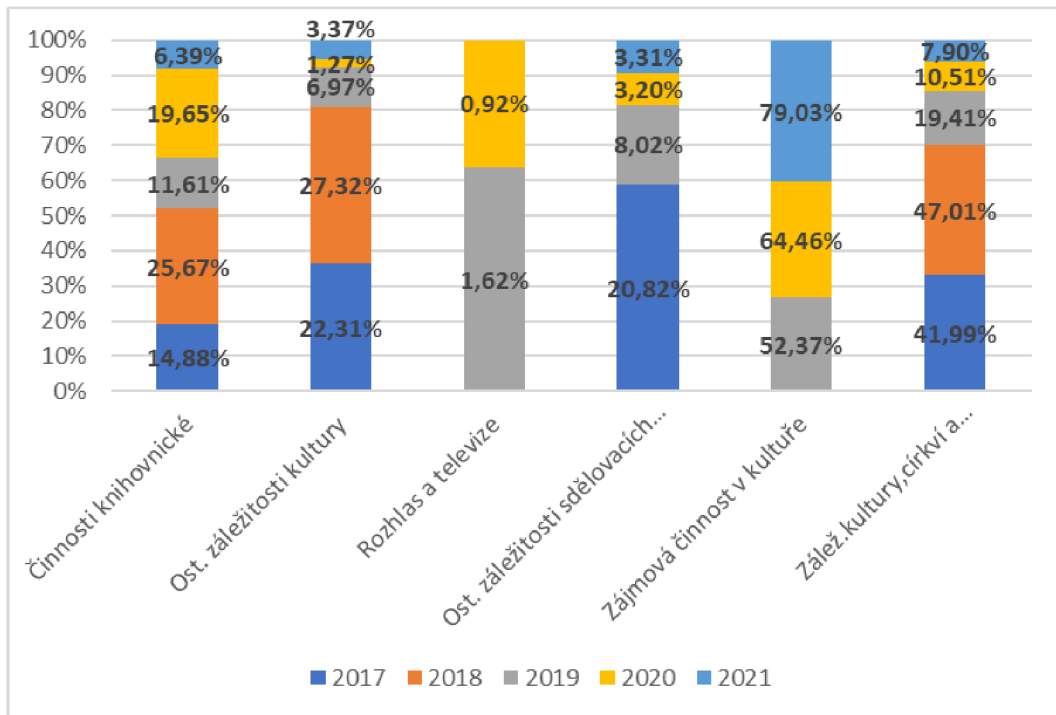
Graf 18: Běžné výdaje skupiny b) (2017–2021, v %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Příloha 10: Grafické zpracování běžných výdajů skupiny c)

Graf 19: Běžné výdaje skupiny c) (2017–2021, v %)

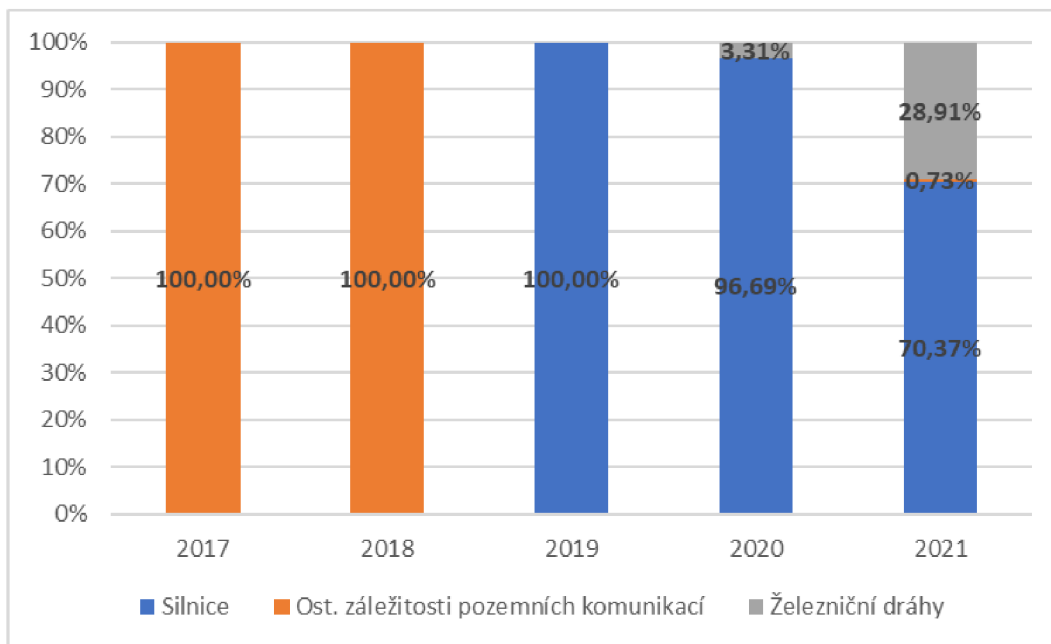

Zdroj: Vlastní grafické zpracování výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Příloha 11: Grafické zpracování běžných výdajů skupiny d)

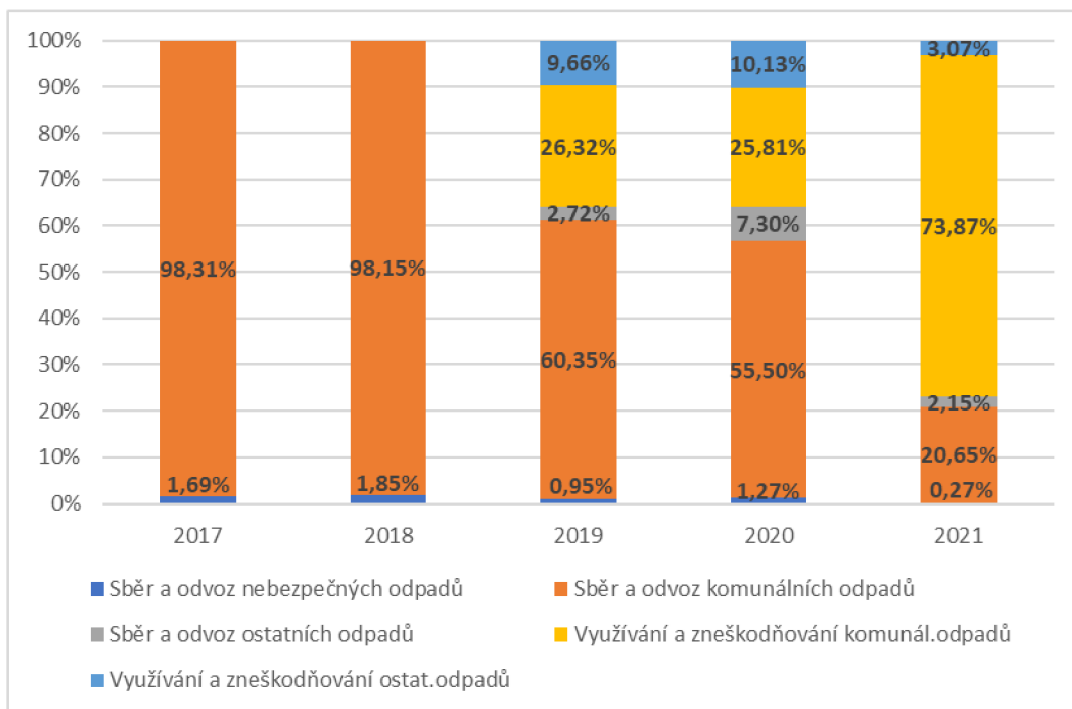
Graf 20: Běžné výdaje skupiny d) (2017–2021, v %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Příloha 12: Grafické zpracování běžných výdajů skupiny e)

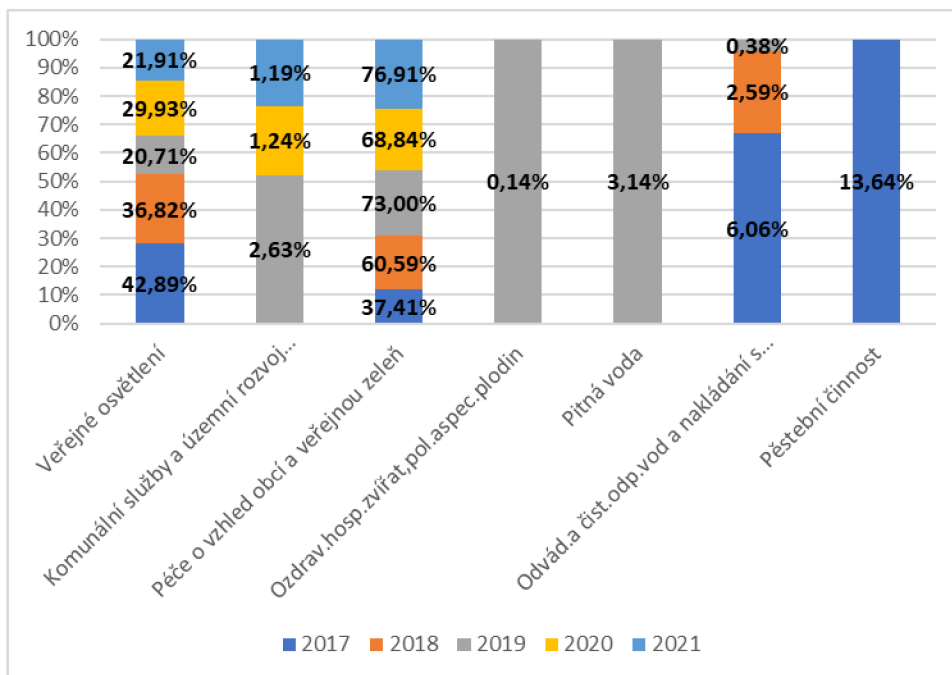
Graf 21: Běžné výdaje skupiny e) (2017–2021, v %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Příloha 13: Grafické zpracování běžných výdajů skupiny f)

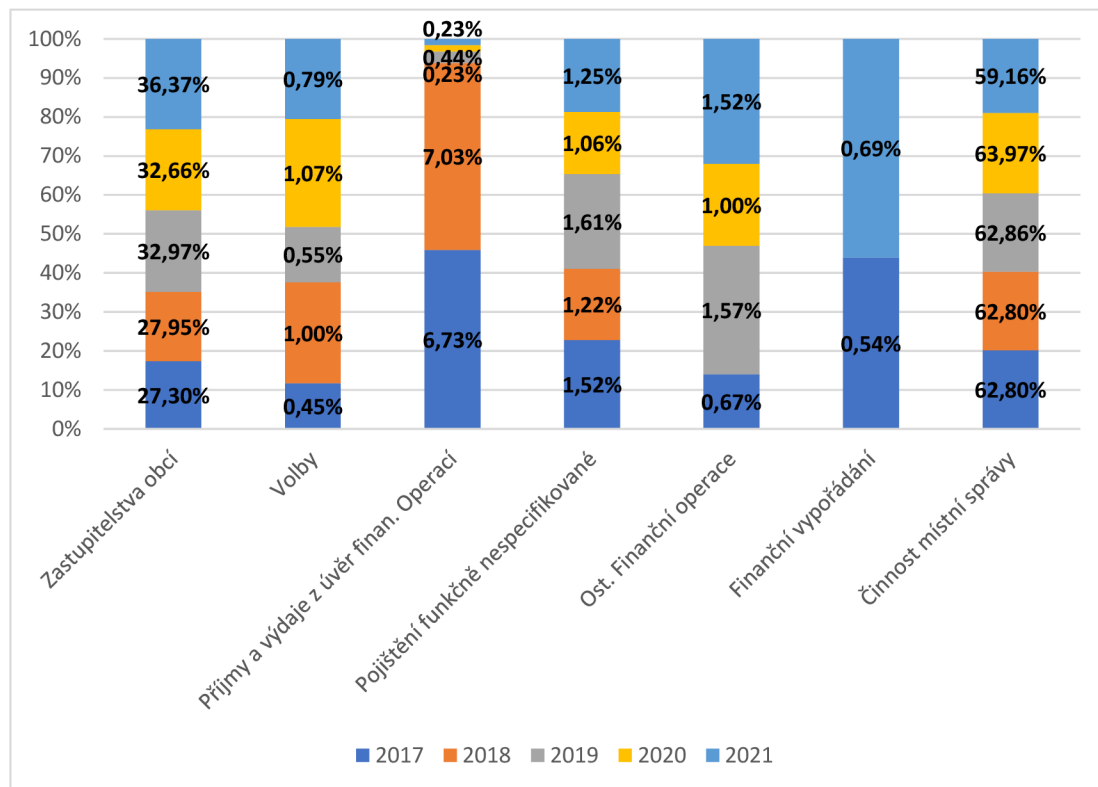
Graf 22: Běžné výdaje skupiny f) (2017–2021, v %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Příloha 14: Grafické zpracování běžných výdajů skupiny g)

Graf 23: Běžné výdaje skupiny g) (2017–2021, v %)

Zdroj: Vlastní grafické zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Příloha 15: Přehled běžných výdajů členěných podle skupin

Tabulka 54: Přehled běžných výdajů členěných podle skupin

Běžné výdaje podle členění na skupiny	2017	2018	2019	2020	2021
Suma skupiny a)	491,28	410,50	923,91	670,55	1 071,40
Suma skupiny b)	221,42	238,27	292,67	405,54	444,90
Suma skupiny c)	81,21	49,86	335,07	1 374,50	814,40
Suma skupiny d)	81,89	12,07	267,97	241,40	260,64
Suma skupiny e)	873,99	993,83	1 073,59	1 432,40	3 832,03
Suma skupiny f)	765,82	731,23	1 014,42	1 257,50	1 231,55
Suma skupiny g)	3 561,75	4 065,54	3 751,82	3 827,48	3 445,13
Suma běžných výdajů	6 077,36	6 501,30	7 659,45	9 209,37	11 100,05

Zdroj: Vlastní zpracování účetního výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021, v tis. Kč

Příloha 16: **Kapitálové výdaje**

Tabulka 55: Kapitálové výdaje rozpočtu obce (2017–2021, v tis. Kč)

Kapitálové výdaje	2017	2018	2019	2020	2021	Podíl výdajů v roce 2021 (%)
Bytové hospodářství	0,00	0,00	0,00	0,00	2 264,42	36,38
Činnost místní správy	166,36	78,96	269,32	678,13	599,66	9,63
Chráněné části přírody	0,00	0,00	0,00	0,00	1 029,97	16,55
Komunální služby a územní rozvoj	0,00	0,00	87,33	67,11	625,00	10,04
Komunikace a dopravní obslužnost	47,30	114,00	3,50	0,00	0,00	0,00
Mateřské školy	0,00	38,60	367,79	2 567,79	343,60	5,52
Nebytové hospodářství	0,00	467,46	0,00	0,00	0,00	0,00
Ost. Sportovní činnost	0,00	0,00	240,00	137,00	0,00	0,00
Ost. Zásaditost komunikací	0,00	0,00	0,00	260,31	0,00	0,00
Ostatní nemocnice	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00
Péče o vzhled a veřejnou zeleň	45,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitná voda	536,86	268,43	0,04	0,00	0,00	0,00
Rozhlas a televize	0,00	0,00	95,32	0,00	153,14	2,46
Silnice	0,00	0,00	2 954,51	59,09	0,00	0,00
Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	0,00	0,00	0,00	0,00	54,12	0,87
Územní plán	67,76	162,14	14,52	0,00	15,73	0,25
Veřejné osvětlení	0,00	0,00	445,55	32,00	0,00	0,00
Využití volného času dětí a mládeže	0,00	0,00	0,00	0,00	120,69	1,94
Využívání a zneškodňování komunál.odpadů	0,00	0,00	28,00	448,70	1 017,86	16,35
Základní školy	0,00	0,00	0,00	80,00	0,00	0,00
SUMA kapitálových výdajů	864,22	1 129,59	4 525,88	4 330,13	6 224,20	100,00
Meziroční změna výdajů (%)	x	30,70	300,67	-4,33	43,74	x
Bazický index	1,00	1,30	5,24	5,10	7,20	x

Zdroj: Vlastní zpracování výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce 2017–2021

Příloha 17: Analýza příjmů za pronájem bytu

Doporučuji obci navýšit cenu za pronájem obecních bytů na výši nájemného za cenu v místě a čase obvyklou, která činí v Třebestovicích za m² 120 Kč. Pronájem jednoho bytu by byl tedy navýšen téměř 7× – zvýšení dosahuje zhruba 682 %. Pro srovnání bylo zjištěno tržní nájemné v nedaleké obci Vykáň, které činilo v roce 2022 - 245 Kč za 1 m² (Eurobydlení, 2022). Stávající zisk z pronájmu bytů by dosahoval výše 24 036 Kč za rok. Po zvýšení nájemného bude zisk ve výši 299 748 Kč. Zvýšením nájemného tedy dojde ke zvýšení zisku, a to o 275 712 Kč.

Tabulka 56: Analýza příjmů za pronájem bytů (v m², Kč)

Analýza nájemného	Plochy bytů	Současná cena za m ²	Stávající výše nájemného	Nové cena za m ²	Nové nájemné
Byt č. 1	60,00	17,60	1056,00	120,00	7 200,00
Byt č. 2	49,00	19,33	947,00	120,00	5 880,00
Byt č. 3	43,72	0,00	0,00	120,00	5 246,00
Byt č. 4	55,44	0,00	0,00	120,00	6 653,00
Odhadovaný roční zisk	x	x	24 036,00	x	299 748,00

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Obecního úřadu Třebestovice

Příloha 18: Návrh na opatření na snížení nákladů za komunální odpad a ekonomickou stabilizaci

Navrhuji obci přizpůsobit výběr místního poplatku za komunální odpad ve dvou variantách. V první variantě hrají roli opět občané s trvalým pobytem, ale výše poplatku je v nejvyšší možné výši 1 200 Kč za fyzickou osobu přihlášenou v obci nebo nemovitost, ve které není nikdo přihlášen k pobytu. Vzhledem k problémům a množství obyvatel bez trvalého pobytu je varianta II. pro tuto obec vhodnější. Vychází z poplatku podle kapacity odpadu. Sazba poplatku je stanovena opět v maximální ceně na 1 Kč za l.

V následující tabulce jsou zpracovány podklady na svoz odpadu 1 × 14 dní, to odpovídá 26 svozům za rok. Výše poplatku na nádobu 120 litrů při 26 svozech je 3 120 Kč/rok, nádoba 240 litrů při 26 svozech by stála 6 240 Kč/rok. Tento poplatek je spravedlivý pro všechny strany a má dopad i na osoby bez trvalého pobytu.

Touto změnou se místní poplatek navýší o 1 894 844 Kč, tím pádem příjmy pokryjí náklady spojené se svozem, likvidací komunálního odpadu. Dojde tak k celkové stabilizaci této položky obecního rozpočtu.

Tabulka 57: Kalkulace stávajících poplatků za komunální odpad a návrh na stabilizaci místního poplatku (poplatky jsou uvedeny v Kč)

Návrh na opatření a stabilizaci nákladů za komunální odpad	Aktuální stav vybráno v roce 2022	Návrh opatření I. varianta. Poplatek na občana v max. výši 1	Návrh opatření II. Varianta poplatek podle kapacity
Počet obyvatel s trvalým pobytem	1175	1175	x
Počet obyvatel bez trvalého pobytu + uprchlíci	380	380	x
Počet obyvatel celkem	1555	1555	x
Výše vybraných poplatk	676 036,00	1 410 000,00	2 570 880,00
Počet nádob 120 L	x	x	452
Počet nádob 240 L	x	x	186

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Obecního úřadu Třebestovice

V této tabulce jsou uvedena podkladová data z roku 2020–2022 z důvodu srovnání vybírané výše místního poplatku, počtu obyvatel s trvalým a bez trvalého pobytu. Také je zde uvedeno množství komunálního odpadu v těchto letech. Obec splňuje zákonnou povinnost a množství odpadu klesá v souladu se zákonem o odpadech. Na jednoho obyvatele v roce 2020 připadlo

0,26 t komunálního odpadu, v roce 2021 to činilo 0,18 t a v roce 2022 došlo ještě k dalšímu snížení, a to na 0,16 t. Snížením množství komunálního odpadu dochází k postupnému snižování nákladů na komunální odpad.

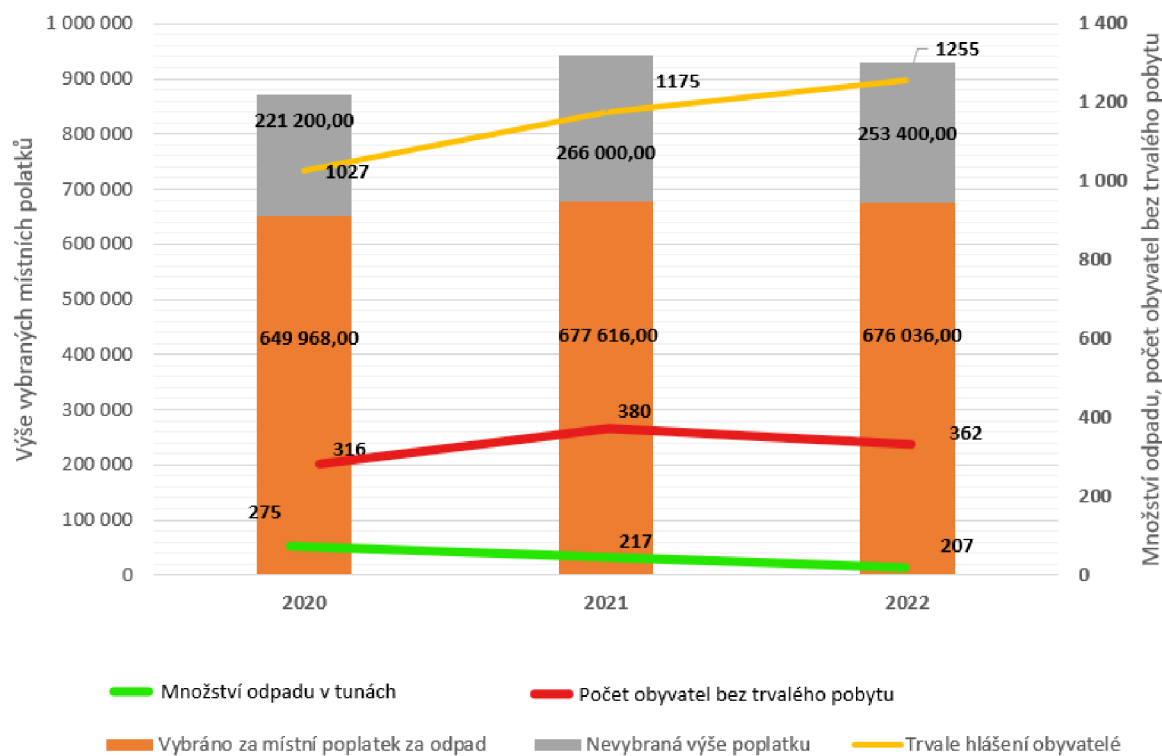
Tabulka 58: Množství odpadu, výše skutečně vybraných poplatků (poplatky jsou uvedeny v Kč)

Množství odpadu, vybrané poplatky	2020	2021	2022
Vybráno za místní poplatek za odpad	649 968,00	677 616,00	676 036,00
Nevybraná výše poplatku	221 200,00	266 000,00	253 400,00
Trvale hlášení obyvatelé	1027	1175	1255
Počet obyvatel bez trvalého pobytu	316	380	362
Množství odpadu celkem t	275	217	207

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Obecního úřadu Třebestovice

V následujícím grafu jsou pro názornost zpracována data uvedená v předchozích tabulkách.

Graf 24: Grafické zpracování podkladových dat na stabilizaci příjmů a výdajů odpadového hospodářství

Zdroj: Vlastní grafické zpracování získaných dat z Obecního úřadu Třebestovice